

દેખવાપી જગત

જૂહનું વહાણ આજે પણ આરારાટ પર્વત પર
બરફમાં ધરબાયેલું પડ્યું છે.

કેવ.ડૉ. જયાનંદ માઈલોણ

૧૪૮૬૭૨

વિશ્વવ્યાપી જગપ્રલય

લેખક :

રેવ. ડૉ. જ્યાનંદ આઈ. ચૌહાન

અમ. એ. (જાહીલિયમ) યુ. એસ. એ.

'કનાન', મિશન રોડ, નડિયાદ ૩૮૭ ૦૦૨

પ્રકાશક :

ગુજરાત ટ્રાક્ટ એન્ડ બુક સોસાયટી

સાહિત્ય સેવા સંદાન, એલિસબ્રિજ, અમદાવાદ ૩૮૦ ૦૦૬.

**GUJARATI CHRISTIAN FELLOWSHIP
OF PHILADELPHIA
425 CENTRAL AVE.
CHELTENHAM, PA 19012-2103**

- ◆ વિશ્વવ્યાપી જળપ્રલય

- ◆ મિકેશક :

ગુજરાત ટ્રોકટ એન્ડ બુક સોસાયટી
સાહિત્ય સેવા સદન, એલિસાંજિઝ,
અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૫.

- ◆ લેખક :

રે. ડૉ. જ્યાનંદ આઈ. ચૌહાન
અ.આ. (જનાલિગમ) પુ.એસ.આ.
'કાનાન', મિશન રોડ, નડિયાદ-૩૮૭ ૦૦૨

- ◆ આવૃત્તિ :

મધ્ય આવૃત્તિ : જુલાઈ ૧૯૯૮ : નકલ ૧૦૦૦
પુનર્જીવન : જાન્યુઆરી ૨૦૦૧

- ◆ નકલ : ૧૦૦૦

- ◆ કિંમત : રૂ. ૩૦-૦૦

- ◆ મુદ્રક :

જેન્સન કોમ્પ્યુટર્સ
અ/ર, બેથલેહેમ ફ્લેટ, પટેલવાડી,
ખોખરા અધ. સ્નાનાગર સામે,
માણિનગર (મુદ્રા), ગુજરાત-૩૮૮૫૦૫
ફોન : ૨૧૬૨૪૪૯

અર્પણ

સ્વ. શ્રી. રસિકલાલ વીરજુભાઈ પરમાર

જન્મ : તા. ૫-૮-૧૯૩૧

મૃત્યુ : તા. ૨૧-૧૧-૧૯૯૦

સ્વ. શ્રી. રસિકલાલ વીરજુભાઈ પરમારના

સમરણાર્થે તેમનાં ધર્મપત્ની

શ્રીમતી સુશીલાબહેન રસિકલાલ પરમાર

તરફથી આ પુસ્તકના પુનઃ પ્રકાશન માટે

રૂ. ૮૮ હજાર ગુજરાત ટ્રાક્ટ એન્ડ બુક

સોસાયટીને ભેટ આપવામાં આવ્યા છે.

આ માટે તેમનો આભાર માનીએ છીએ.

પ્રકાશકના બે બોલ

“વિશ્વવ્યાપી જળપ્રલય” પુસ્તકની બીજી આવૃત્તિના પ્રકાશન સમયે ગુજરાત ટ્રાક્ટ એન્ડ બુક સોસાયટી પરિવાર વતી પુસ્તકના લેખક, વિદ્વાન પાળક એવા રેવ. ડૉ. જે. આઈ. ચૌહાન સાહેબનો આભાર માનીએ છીએ. ૧૯૮૮માં આ પુસ્તક પ્રગટ થયું ત્યારબાદ ખૂબ જ ટૂંકા ગાળામાં પુસ્તકની ૧૧૦૦ નકલ વેચાઈ ગઈ તે જ લેખક પ્રત્યેનો લોકોનો પ્રેમ જોઈ શકાય છે. રેવ. ડૉ. જ્યાનંદ સાહેબે પુસ્તકો દ્વારા જ્યિસ્ટી સમાજની જે સેવા કરી છે તે ખરેખર અભિનંદનીય છે.

ઉત્પત્તિ ૧:૨૫ મુજબ દેવે કહ્યું કે, આપણે પોતાના સ્વરૂપ તથા પ્રતિમા પ્રમાણે માણસને બનાવીએ. તો ઈશ્વરનું સ્વરૂપ અને પ્રતિમા એટલે શું? ઈશ્વર જોઈ શકે, વિચારી શકે, સમજ શકે એવી પોતાના જેવી બુદ્ધિ આપી. ઈશ્વર જેને પસંદ કરે એવું પસંદ કરવાની મુક્તેચ્છા ઈશ્વરે માણસને આપી. પણ, માણસ બ્રહ્મ બન્યું અને ઈશ્વર પાપને સાંખી લેતા નથી. પાપનું પરિણામ મરણ છે.

દુનિયા બ્રહ્મ થઈ હતી અને નૂહ અને તેના કુટુંબ સ્ત્રીઓ નાથી નહોતું. તેથી ઈશ્વરે જળપ્રલય દ્વારા સર્વ જીવોનો નાશ કર્યો.

નૂહ કોઈ દરિયાકાંઠાનો રહેવાસી ન હતો, એટલે આવું જંગી વહાશ બનાવવાનો તેને ઘ્યાલ પણ ન હોય, પણ ઈશ્વરપિતા દ્વારા તેને જે કાંઈ માહિતી આપવામાં આવી તેની વિગત આ પુસ્તકમાં આપવામાં આવી છે.

આ પુસ્તકના પ્રકાશન માટે સ્વ. શ્રી રસિકલાલ વીરજ્જભાઈ પરમારના સ્મરણાર્થે તેમના ધર્મપત્ની શ્રીમતી સુશીલાબહેન રસિકલાલ પરમાર તરફથી આ પુસ્તકના પ્રકાશન માટે રૂ. ૧૦,૦૦૦/-નું ખૂબ જ ઉદાર દાન માપ્ત થયું તે બદલ સમગ્ર પરિવારના આભારી છીએ.

રેવ. નિકોલસ પરમાર
ગ્રમુખ

રેવ. પ્રકાશ સીંગાડા
સેકેટરી

ઉપોદ્ઘાત

આટલું જ કહેવાનું

વિશ્વભરમાં નૂહનું વહાણ હજી અરારાટ પર હ્યાત છે કે કેમ, અને કોઈક સમયે એને બહાર લાવવામાં આવશે કે કેમ, એની ચર્ચા ચારે બાજુ ચાલી રહી છે. એ ધ્યાનમાં લઈને તેમ જ પ્રભુ ઈસુ ખ્રિસ્તે કહ્યું કે, નૂહના દિવસોમાં તેઓ ખાતાપીતા, પરણતા પરણાવતા હતા, અને જળપ્રલય આવીને તેઓને તાણી લઈ ગયો. એમ જ માણસના દીકરાના પુનરાગમન સમયે થશે. એ યાદ કરીને આ પુસ્તક લખવા પ્રેરાયો છું.

આ અગાઉ ઈ.સ. ૧૯૫૪માં દસ જેટલાં વિવિધ પુસ્તકોમાંથી સંશોધન કરીને “નૂહના સમયનો જળપ્રલય અને વહાણ” - એ માહિતીસભર લેખ તૈયાર કરીને નવેમ્બર ૧૯૫૪ના “ખ્રિસ્તીબંધુમાં” પ્રસિદ્ધ કર્યો હતો. જે આ પુસ્તકમાં સામેલ કરવામાં આવ્યો છે.

કિએશન રિસર્ચ ઇન્સ્ટીટ્યુટ તરફથી અંદરનાં જે ચિત્રો મને મળ્યાં તેનો આભાર માનું છું.

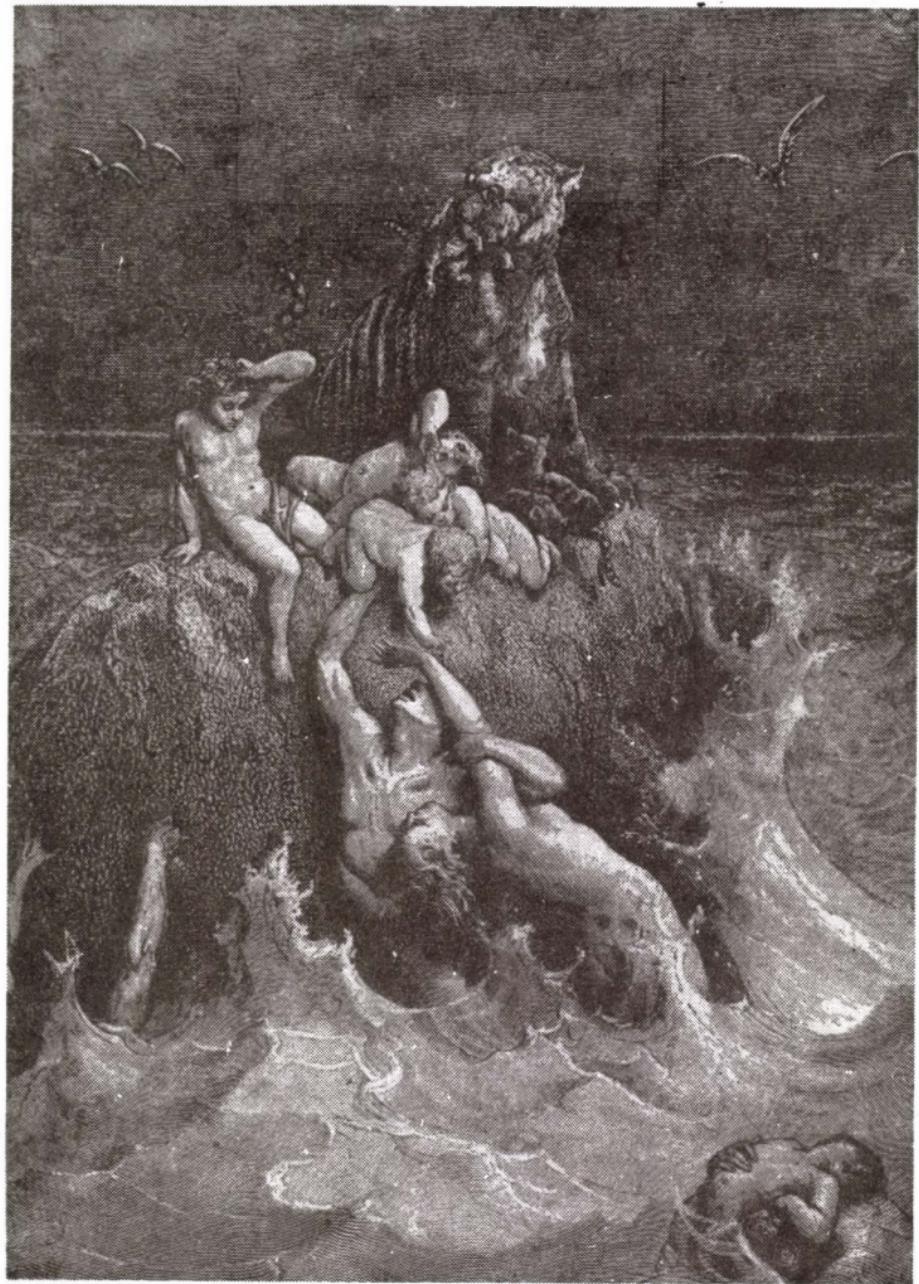
મારી નાદુરસ્ત તબિયતના સમયમાં આ પુસ્તક લખવાની કૃપા પરમકૃપાળું પરમેશ્વર પિતાએ આપી માટે હૃદયપૂર્વક તેમનો આભાર માનું છું.

જ્યાનંદ આઈ. ચૌહાન
નવેમ્બર ૨૦, ૨૦૦૦

અનુક્રમણિકા

૧. બાઈબલનો પાઠ	૧
૨. નૂહના સમયનો જળપ્રલય તથા વહાશ	૧૨
૩. વહાશ બનાવવા માટે વાપરેલું લાકડું	૨૧
ઓરડી કે ઓરડીઓ ?	૨૩
૪. જળપ્રલય ક્યારે શરૂ થયો ?	૨૭
૫. જળપ્રલયનો વિસ્તાર - જળપ્રલય માત્ર સ્થાનિક હતો કે આખી પૃથ્વી પર ?	૩૦
૬. જળપ્રલયનું કારણ	
ક. દેવના દીકરા અને માણસોની દીકરીઓનો ગૃહસંરાર	૪૩
ખ. ભણાચાર	૪૩
ગ. ઈશ્વર પાપને સંખી લેતા નથી.	૫૫
૭. આટલું બધું પાણી ક્યાંથી આવ્યું ?	૫૭
૮. ક. નૂહના વહાશમાં લેવા માટે જેમ પશુઓના શુદ્ધ-અશુદ્ધ ભાગ પાડ્યા, તેમ પક્ષીઓના પાડ્યા કે નહિ ?	૫૪
ખ. નૂહના વહાશમાં આટલાં બધાં પ્રાણીઓ-પંખીઓ સમાઈ શકે ખરાં ?	૫૫
૯. મથૂરેલાહના લાંબા આયુષ્યનું મહત્વ	૭૫
૧૦. જળપ્રલય પૂર્વે માનવીનું આયુષ્ય સેંકડો વર્ષનું હતું	૮૧
૧૧. જળપ્રલય અને ડાયનાસૌર	૮૦
ક. બાઈબલમાં ડાયનાસૌર વિષે કંઈ જ નોંધ કેમ નથી ?	૮૦
ખ. એક માગ ઐતિહાસિક પ્રાણી ડાયનાસૌર	૮૨

૧૨. ક. પૃથ્વી પરથી પાણી ઓસરવા લાગ્યાં	૫૬
ખ. પૃથ્વીના પેટાળની ભયજનક સ્થિતિ	૫૮
ગ. આરારાટ પર્વત વિષ	૬૬
ધ. આટલાં બધાં પ્રાણીઓ વહાણમાંથી કેવી રીતે ઉત્તર્યો હશે !	૧૦૪
ચ. નૂહના વહાણની પ્રભુ ઈસુ સાથે સરખામણી . . .	૧૦૭
૧૩. જળપ્રલય પછી નૂહના દીકરાઓથી થયેલી પ્રજાઓ . . .	૧૦૮
૧૪. ઈસ્લીસન ક્યારથી શરૂ થઈ ?	૧૧૨
૧૫. પૃથ્વીની ઉભર કેટલી	૧૨૩
૧૬. ભારતની જળપ્રલયની વાત	૧૩૪
૧૭. નૂહના વહાણના સંશોધનનો તબક્કાવાર ઈતિહાસ . . .	૧૪૦
ઉપયોગી થાય તેવાં પુસ્તકો	

જણપ્રલયમાં તણાતાં પ્રાણીઓ
સિંહ પોતાના બચ્ચાના બચાવ માટે પ્રયત્ન કરે છે.

૧

બાઈબલ પાઠ

ઉત્પત્તિ પઃ ૨૫ થી ૩૧ કલમો અને
૬ થી ૧૧ અધ્યાય

૨૫ અને મથૂરેલાહ એકસો સત્યાસી વર્ષનો થયો, ત્યારે તેને લામેખ થયો; ૨૬ અને લામેખનો જન્મ થયા પછી મથૂરેલાહ સાતસો બ્યાસી વર્ષ જીવ્યો, ને તેને દીકરાદીકરીઓ થયાં. ૨૭ અને મથૂરેલાહના સર્વ દહાડા નવસો અગણોતેર વર્ષ હતાં; અને તે મરી ગયો.

૨૮ અને લામેખ એકસો બ્યાસી વર્ષનો થયો, ત્યારે તેને દીકરો થયો. ૨૯ અને તેણે તેનું નામ નૂહ [એટલે વિસામો] પાડ્યું, ને કહ્યું કે, જે ભૂમિને યહોવાએ શાપ દીધો, તેમાં અમારાં કામ તથા હાથોના ઉઘોગ સંબંધી એ જ અમને દિલાસો આપશે. ૩૦ અને નૂહનો જન્મ થયા પછી લામેખ પાંચસો પંચાશુ વર્ષ જીવ્યો, ને તેને દીકરાદીકરીઓ થયા. ૩૧ અને લામેખના સર્વ દહાડા સાતસો સિત્તોતેર વર્ષ હતાં; અને તે મરી ગયો.

૩૨ અને નૂહ પાંચસો વર્ષનો થયો; અને નૂહને શેમ તથા હામ તથા યાઝેથ થયા.

૬ અને ભૂમિ પર માણસો વધવા લાગ્યાં, અને તેઓને દીકરીઓ થઈ, ત્યારે એમ થયું, કે ^૨ દેવના દીકરાઓએ માણસોની દીકરીઓને જોઈ કે, તેઓ સુંદર છે; અને જે સર્વને તેઓએ પસંદ કરી તેઓમાંથી તેઓએ પત્નીઓ કરી. ^૩ અને યહોવાએ કહ્યું કે, મારો આત્મા માણસની સાથે સદા વાદ નહિ કરશે, કેમ કે તે માંસનું છે; તથાપિ તેઓના દિવસ એકસો વીસ વર્ષ થશે. ^૪ તે દિવસોમાં પૃથ્વીમાં મહાવીર હતા, ને દેવના

દીકરાઓ માણસની દીકરીઓની પાસે ગયા, ને તેમોથી છોકરાં થયાં, જેઓ પુરાતન કાળના બળવાનો, નામાંદિત પુરુષો હતા.

૫ અને યહોવાએ જોયું કે માણસની ભૂંડાઈ પૃથ્વીમાં ઘણી થઈ, ને તેઓના હદ્યના વિગારની હરેક કલ્પના નિરંતર ભૂંડી જ છે. ૬ અને યહોવાએ પૃથ્વી પર માણસને ઉત્પન્ન કર્યું, તેનો તેને પશ્ચાત્તાપ થયો, ને હદ્યમાં તે ખેદિત થયો. ૭ અને યહોવાએ કહ્યું કે, જે માણસને મેં ઉત્પન્ન કર્યું, તેનો પૃથ્વી પરથી હું સંધાર કરીશ; હા, માણસ તથા પશુ, પેટે ચાલનારાં પ્રાણી તથા આકાશનાં પક્ષીઓ સુદ્ધાં [તે સર્વનો સંધાર કરીશ]; કેમ કે તેઓને ઉત્પન્ન કર્યાનો મને પશ્ચાત્તાપ થાય છે. ૮ પણ નૂહ યહોવાની દાખિમાં કૃપા પામ્યો.

૯ નૂહની વંશાવળી આ પ્રમાણે છે. પોતાના જમાનામાં નૂહ ન્યાયી તથા સીધો માણસ હતો; અને નૂહ દેવની સાથે ચાલતો. ૧૦ અને નૂહને શેમ તથા હામ તથા યાફેથ એ ત્રણ દીકરા થયા. ૧૧ પણ દેવની સમક્ષ પૃથ્વી દુષ્ટ થઈ ગઈ ને પૃથ્વી જુલમથી ભરપૂર હતી. ૧૨ અને દેવે પૃથ્વી પર જોયું, તો જુઓ, તે દુષ્ટ હતી; કેમ કે સર્વ માણસે પૃથ્વી પર પોતાની ચાલ દુષ્ટ કરી હતી.

૧૩ અને દેવે નૂહને કહ્યું કે, મારી આગળ સર્વ જીવનો અંત આવ્યો છે; કેમ કે તેઓને લીધે પૃથ્વી જુલમે ભરેલી છે; અને જુઓ, હું તેઓનો પૃથ્વી સુદ્ધાં સંધાર કરીશ. ૧૪ તું પોતાને સારુ દેવદારના લાકડાનું વહાણ બનાવ; તે વહાણમાં ઓરડી કરીને તેને અંદર તથા બહાર ડામર ચોપડ. ૧૫ અને આ પ્રમાણે તું તેને બનાવ : એટલે વહાણની લંબાઈ ત્રણસો હાથ, ને તેની ચોડાઈ પચાસ હાથ, ને તેની ઊંચાઈ ત્રીસ હાથ. ૧૬ વહાણમાં તું બારી કર, ને ઉપરથી એક હાથ છોડીને તું તેને પૂરી કર; અને વહાણનું

દ્વાર તેના એક પાસામાં મૂક; અને તેનો નીચલો તથા બીજો તથા ત્રીજો એવા ગ્રાણ માળ તું કર. ૧૭ અને જુઓ, સર્વ જીવ જેમાં જીવનનો શ્વાસ છે, તેઓનો સંહાર આકાશ તળેથી કરવા સારુ હું પૃથ્વી પર જળપ્રલય લાવીશ; અને પૃથ્વીમાં જે સર્વ છે તે મરશે. ૧૮ પણ હું તારી સાથે મારો કરાર સ્થાપીશ; અને તું વહાણમાં આવ. તું, તથા તારી સાથે તારા દીકરા, તથા તારી પત્ની, તથા તારા દીકરાઓની પત્નીઓ. ૧૯ અને સર્વ જાતનાં જાનવરોમાંથી બબ્બે તારી સાથે બચાવવાને સારુ તું વહાણમાં લાવ; તેઓ નરનારી હોય. ૨૦ પોતપોતાની જાત પ્રમાણે પક્ષીઓ, તથા પોતપોતાની જાત પ્રમાણે પશુઓ, તથા પોતપોતાની જાત પ્રમાણે પેટે ચાલનારાં પ્રાણીઓમાંથી સર્વ જાતનાં બબ્બે, જીવ બચાવવા સારુ તારી પાસે આવે. ૨૧ અને સર્વ જાતનું ખાવાનું જે ખાવામાં આવે છે તે લઈ તારી પાસે એકહું કરી રાખ; એટલે તારે સારુ તથા તેઓને સારુ તે ખોરાક થશે. ૨૨ નૂહે એમ જ કર્યું; દેવે તેને જે સર્વ આજીએ આપી હતી, તે પ્રમાણે તેણે કર્યું.

૭ અને યહોવાએ નૂહને કર્યું કે, તું ને તારા ઘરનાં બધાં માણસો વહાણમાં આવો; કેમ કે આ પેઢીમાં મેં તને જ મારી સમક્ષ ન્યાયી જોયો છે. ૨ સર્વ શુદ્ધ પશુઓમાંથી સાત સાત નરનારી ને અશુદ્ધ પશુઓમાંથી બબ્બે નરનારી તું તારી સાથે લે; ૩ અને આકાશનાં પક્ષીઓમાંનાં સાત સાત નરમાદા, આખી પૃથ્વી પર બીજ રાખવા સારુ લે. ૪ કેમ કે સાત દહાડા પછી હું પૃથ્વી પર ચાળીસ દહાડા તથા ચાળીસ રાત લગી વરસાદ વરસાવીશ; અને જે સર્વ ગ્રાણીઓ મેં ઉત્પન્ન કર્યા છે, તેઓનો નાશ પૃથ્વી પરથી હું કરીશ. ૫ અને યહોવાએ જે સર્વ આજીએ આપી હતી તે પ્રમાણે નૂહે કર્યું.

૬ અને પૃથ્વી પર જળપ્રલય થયો, ત્યારે નૂહ છસો વર્ધનો

હતો. ^૭ અને નૂહ તથા તેના દીકરા તથા તેની સ્ત્રી તથા તેના દીકરાઓની સ્ત્રીઓ જળપ્રલયને લીધે વહાણમાં ગયાં. ^૮ શુદ્ધ પશુઓ તથા અશુદ્ધ પશુઓ, તથા પક્ષીઓ, તથા પૃથ્વી પર સર્વ પેટે ચાલનારાં પ્રાણીઓ, ^૯ તેઓમાંનાં બબ્બે એટલે નર તથા માદા, જેમ દેવે નૂહને આજ્ઞા આપી હતી, તેમ નૂહની પાસે વહાણમાં ગયાં. ^{૧૦} અને એમ થયું કે સાત દહાડા પછી પૃથ્વી પર જળપ્રલય થયો. ^{૧૧} નૂહના આયુષ્ણના છસોમાં વર્ધના બીજા મહિનાને સત્તરમે દહાડે, તે ^{૧૨} દહાડે મોટા જળનિધિના જરા ફૂટી નીકળ્યા ને આકાશનાં દ્વારો ઉંઘડી ગયાં, ^{૧૩} અને ચાણીસ દહાડા તથા ચાણીસ રાત પૃથ્વી પર વરસાદ વરસ્યો.

^{૧૪} તે ^{૧૩} દહાડે નૂહ તથા તેના દીકરા, શેમ, હામ ને યાફેથ, તથા નૂહની પત્ની તથા તેના દીકરાઓની ત્રણ પત્નીઓ વહાણમાં ગયાં. ^{૧૫} તેઓ તથા પોતપોતાની જાત પ્રમાણે હરેક જનાવર, તથા પોતપોતાની જાત પ્રમાણે સર્વ પશુ, તથા પોતપોતાની જાત પ્રમાણે હરેક પેટે ચાલનારું પ્રાણી, જે પૃથ્વી પર ચાલે છે તે, ને પોતપોતાની જાત પ્રમાણે હરેક જાતનાં મોટાં તથા નાનાં પક્ષીઓ [વહાણમાં ગયાં]. ^{૧૬} અને સર્વ દેહધારી જાત જેમાં જીવનનો શાસ છે, તેમાંથી બબ્બે નૂહ પાસે વહાણમાં ગયાં. ^{૧૭} અને તેમાં જે ગયાં તે સર્વ પ્રાણીઓમાંનાં નરનારી, જેમ દેવે તેને આજ્ઞા આપી હતી, તેમ તેઓ ગયાં; અને યહોવાએ તેને તેમાં બંધ કર્યો. ^{૧૮} અને પૃથ્વી પર ચાણીસ દહાડા લગી જળપ્રલય હતો; અને પાણીએ વધીને વહાણને તરતું કર્યું, ને તે પૃથ્વી પરથી ઊંચકાયું. ^{૧૯} અને પાણી વધ્યું, ને પૃથ્વી પર બહુ ચઢ્યું; અને પાણી પર વહાણ ચાલ્યું. ^{૨૦} અને પૃથ્વી પર પાણી ઘણ્ણું ચઢ્યું; અને આખા આકાશ તળેના સર્વ ઊંચા પર્વત ઢંકાઈ ગયા. ^{૨૧} [પર્વતો પર] પંદર હાથ સુધી પાણી ચઢ્યું; અને પહાડો ઢંકાઈ ગયા. ^{૨૨} અને પૃથ્વી પર ફરનારાં

પ્રાણીઓ, એટલે પક્ષી તથા દોર તથા વનપશુ, તથા જીવજૃતુ જેઓ પૃથ્વી પર છે, તેઓ તથા સર્વ માણસ મરી ગયાં; ૨૨ ક્રોરી જમીન પર સર્વ રહેનાર, જેઓનાં નસકોરાંમાં જીવનનો શાસ હતો, તેઓ મરી ગયાં. ૨૩ અને પૃથ્વીના સર્વ જીવ નાથ થયા, એટલે માણસ તથા પશુ તથા પેટે ચાલનારાં તથા આકાશનાં પક્ષી પૃથ્વી પરથી નાથ થયાં; અને નૂહ તથા તેની સાથે જે વહાણમાં હતાં એકલાં તેઓ બચ્યાં. ૨૪ અને દોઢસો દહાડા લગી પૃથ્વી પર પાણીનું જોર ચાલ્યું.

૬ અને નૂહ તથા જે તેની સાથે સર્વ પ્રાણી તથા સર્વ પશુ વહાણમાં હતાં તેઓને દેવે સંભાર્યાં; અને દેવે પૃથ્વી પર પવન ચલાવ્યો, ને પાણી ઊતરી ગયાં; ૭ વળી જળનિધિના ઝરા, તથા આકાશનાં દ્વારો બંધ થયાં, ને આકાશમાંથી [પડતો] વરસાદ રહી ગયો. ૮ અને પૃથ્વી પરથી પાણી ઘટતાં જતાં હતાં, ને દોઢસો દહાડા પછી પાણી ઓસર્યાં. ૯ અને સાતમા મહિનાને સતતરમે દહાડે વહાણ અરારાટના પહાડો પર થંભ્યું. ૧૦ અને દશમા મહિના લગી પાણી ઓસરતાં ગયાં; દશમા મહિનાને પહેલે દહાડે પહાડોનાં શિખર દેખાયાં.

૧૧ અને એમ થયું કે ચાળીસ દહાડા પછી નૂહે વહાણમાં જે બારી કરી હતી તે તેણે ઉધાડી; ૧૨ અને તેણે એક કાગડાને બહાર મોકલ્યો, ને પૃથ્વી પરનાં પાણી સુકાયાં ત્યાં લગી તે આમતેમ ઊડતો ફર્યો. ૧૩ પછી પૃથ્વી પર પાણી ઓસર્યાં છે કે નહિ, એ જોવા સારુ તેણે એક કબૂતરને પોતાની પાસેથી મોકલ્યું; ૧૪ પણ કબૂતરને પોતાના પગનું તળિયું મૂકવાની જગ્યા મળી નહિ, તે માટે તેની પાસે વહાણમાં પાછું આવ્યું, કેમ કે આખી પૃથ્વી પર પાણી હતું; ત્યારે તેણે પોતાનો હાથ લાંબો કરીને તેને પકડયું ને તેને પોતાની પાસે વહાણમાં લઈ લીધું. ૧૫ અને બીજા સાત દહાડા

રાહ જોયા પછી તેણે ફરી કબૂતરને વહાણમાંથી મોકલ્યું; ૧૧ અને સાંજે કબૂતર તેની પાસે આવ્યું; અને જુઓ, તેની ચાંચમાં જૈતવૃક્ષનું તોડેલું એક પાંદડું હતું; તેથી નૂહે જાણ્યું કે પૃથ્વી પરથી પાણી ઓસર્યાં છે. ૧૨ અને તેણે બીજા સાત દહાડા રાહ જોઈ; પછી તેણે કબૂતરને બહાર મોકલ્યું; અને તે તેની પાસે ફરી પાછું આવ્યું નહિ.

૧૩ અને એમ થયું કે છસો ને પહેલા વર્ષના પહેલા મહિનાને પહેલે દહાડે પૃથ્વી પરથી પાણી સુકાઈ ગયાં; તે વારે નૂહે વહાણનું છાપરું ઉધાડીને જોયું, ને, જુઓ, પૃથ્વીની સપાટી સૂકી થઈ હતી. ૧૪ અને બીજા મહિનાને સત્તાવીસમે દહાડે ભૂમિ કોરી થઈ હતી. ૧૫ અને દેવે નૂહને કહ્યું કે, ૧૬ તું તથા તારી સાથે તારી સ્ત્રી, તથા તારા દીકરા તથા તારા દીકરાઓની સ્ત્રીઓ વહાણમાંથી નીકળો. ૧૭ હરેક જાતના પ્રાણીને, એટલે પક્ષી તથા પશુ, તથા હરેક પેટે ચાલનાર જે પૃથ્વી પર ચાલે છે, તે સર્વને તારી સાથે બહાર લાવ, કે, તેઓ પૃથ્વી પર પુષ્ટળ વંશ વધારે તથા સફળ થાય તથા પૃથ્વી પર વધે. ૧૮ અને નૂહ તથા તેની સાથે તેના દીકરા તથા તેની સ્ત્રી તથા તેના દીકરાઓની સ્ત્રીઓ નીકળ્યાં; ૧૯ સર્વ પ્રાણીઓ, સર્વ પેટે ચાલનારાં, સર્વ પક્ષીઓ, તથા જે જે પૃથ્વી પર ચાલે છે, તે સર્વ પોતપોતાની જાત પ્રમાણે વહાણમાંથી નીકળ્યાં.

૨૦ અને નૂહે યહોવાને સારુ એક વેદી બાંધી, ને સર્વ શુદ્ધ પશુઓમાંથી તથા સર્વ શુદ્ધ પક્ષીઓમાંથી કેટલાંએકને લઈને વેદી પર હોમ કર્યો. ૨૧ અને યહોવાને તેની સુગંધ આવી; અને યહોવાએ પોતાના મનમાં કહ્યું કે, માણસને લીધે હું પૃથ્વીને ફરી શાપ નહિ દઈશ, કેમ કે માણસના મનની કલ્યના તેના બાળપણથી ભૂંડી છે; પણ જેમ મેં સર્વ પ્રાણીઓનો સંહાર કર્યો છે તેમ હું ફરી

કદી નહિ કરીશ. ૨૨ પૃથ્વી રહેશે ત્યાં લગી વાવણી તથા કાપણી, ટાઢ તથા ગરમી, ઉનાળો તથા શિયાળો, ને દહાડો તથા રાત થયા વગર રહેશે નહિ.

૬ અને દેવે નૂહને તથા તેના દીકરાઓને આશીર્વાદ દીધો, ને તેઓને કહું કે, સફળ થાઓ, ને વધો, ને પૃથ્વીને ભરપૂર કરો. ૩ અને પૃથ્વીનાં સર્વ પશુઓ, તથા આકાશનાં સર્વ પક્ષીઓ, તથા પૃથ્વી પર સર્વ પેટે ચાલનારાં પ્રાણીઓ, તથા સમુદ્રનાં સર્વ માછલાં, એ સર્વ તમારાથી બીશે તથા ડરશે; તેઓ તમારા હાથમાં આપેલાં છે. ૪ પૃથ્વી પર હરેક ચાલનાર પ્રાણી તમારે સારુ ખોરાકને માટે થશે; લીલા શાકની પેઠે મેં તમને સઘળાં આપ્યાં છે. ૫ પણ માંસ તેના જીવ સુદ્ધાં, એટલે રક્ત સુદ્ધાં, ન ખાશો. ૬ અને તમારા જીવના રક્તનો બદલો હું ખચીત માગીશ; હરેક પશુની પાસેથી હું તે માગીશ; અને માણસની પાસેથી, એટલે હરેક માણસના ભાઈની પાસેથી માણસના જીવનો બદલો હું માગીશ. ૭ માણસનું રક્ત જે કોઈ વહેવડાવે તેનું રક્ત માણસથી વહેવડાવવામાં આવશે; કેમ કે દેવે પોતાની પ્રતિમા પ્રમાણે માણસને ઉત્પન્ન કર્યું. ૮ અને તમે સફળ થાઓ, ને વધો; અને પૃથ્વીમાં પુષ્ટ વંશ વધારો, ને તેમાં વધતા જાઓ.

૯ અને નૂહ તથા તેના દીકરાઓને દેવે કહું કે, ૧૦ જુઓ, તમારી સાથે, તથા તમારી પછ્યવાડે થનાર તમારા સંતાનની સાથે હું મારો કરાર સ્થાપન કરું છું; ૧૧ અને તમારી સાથેના હરેક સજ્જવ પ્રાણી સાથે, એટલે પક્ષી તથા ઢોર તથા પૃથ્વીનાં સર્વ જનાવર, ને વહાણમાંથી નીકળેલાં સર્વ જનાવર, તે સર્વની સાથે હું [મારો કરાર સ્થાપન કરું છું]. ૧૨ અને તમારી સાથે હું મારો કરાર સ્થાપન કરું છું કે, જળપ્રલયના પાણીથી સર્વ પ્રાણીનો નાશ ફરી નહિ થશે; અને પૃથ્વીનો નાશ કરવાને જળપ્રલય કદી નહિ થશે. ૧૩ અને

દેવ કહ્યું કે, મારી ને તમારી વચ્ચે, તથા તમારી સાથે જે હરેક સજ્જવ પ્રાણી છે તેની ને મારી વચ્ચે જે કરાર પેઢી દરપેઢીને માટે હું કરું છું તેનું ચિન્હ આ છે; ^{૧૩} એટલે મારું ઘનુષ્ય હું વાદળમાં મૂકું છું, ને તે મારી તથા પૃથ્વીની વચ્ચેના કરારનું ચિન્હ થશે. ^{૧૪} અને એમ થશે કે પૃથ્વી પર હું વાદળ લાવીશ, ત્યારે વાદળમાં તે ઘનુષ્ય દેખાશે; ^{૧૫} અને મારી ને તમારી વચ્ચે, તથા સર્વ દેહધારી પ્રાણીની વચ્ચે મારો જે કરાર છે તે હું સંભારીશ; અને સર્વ સજ્જવ પ્રાણીનો નાશ કરવાને માટે ફરી પાણીનો પ્રલય નહિ થશે. ^{૧૬} અને ઘનુષ્ય વાદળમાં થશે; અને દેવ તથા પૃથ્વીનાં સર્વ દેહધારીમાંના હરેક સજ્જવ પ્રાણીની વચ્ચે, જે સર્વકાળનો કરાર છે તે સંભારવાને હું ઘનુષ્યની સામે જોઈશ. ^{૧૭} અને દેવ નૂહને કહ્યું કે, મારી તથા પૃથ્વીનાં સર્વ દેહધારીની વચ્ચે જે કરાર મેં કર્યો છે તેનું ચિન્હ એ છે.

૧૮ અને નૂહના દીકરા જેઓ વહાણમાંથી નીકળ્યા તે શેમ તથા હામ તથા યાફેથ હતા; અને હામ કનાનનો બાપ હતો. ^{૧૯} એ નૂહના ત્રણ દીકરા હતા; અને તેઓથી આખી પૃથ્વીની વસતિ થઈ.

૨૦ અને નૂહ જેતી કરવા લાગ્યો, ને તેણે દ્રાક્ષાવાડી રોપી; ^{૨૧} અને દ્રાક્ષારસ પીને તે પીધેલો થયો; અને પોતાના તંબુમાં તે ઉધાડો હતો. ^{૨૨} અને કનાનના બાપ હામે પોતાના બાપનું નાગાપણું જોયું, ને બહાર [જઈને] પોતાના બે ભાઈઓને કહ્યું. ^{૨૩} અને શેમ તથા યાફેથે એક લૂગહું પોતાની બન્ને ખાંધે લઈને ને પાછે પગે જઈને પોતાના બાપનું નાગાપણું ઢાંક્યું; અને તેઓનાં મોં ફરવેલાં હતાં, ને તેઓએ પોતાના બાપનું નાગાપણું જોયું નહિ. ^{૨૪} અને નૂહ તેના દ્રાક્ષારસની કેફમાંથી શુદ્ધિમાં આવ્યો, ને તેના નાના દીકરાએ, જે કર્યું હતું તે તેણે જાણ્યું. ^{૨૫} અને તેણે કહ્યું કે,

તथा શેલેફ તથા હસામિવેશ તથા યેરાહ, ^{૨૭} તથા હેદોરામ તથા
ઉજાલ તથા દિકલાહ ^{૨૮} તથા ઓબાલ તથા અબીમાઅેલ તથા
શબા, ^{૨૯} તથા ઓફીર તથા હવીલાહ તથા યોબાબ, એઓ થયા;
એ સર્વ યોકટાનના દીકરા હતા. ^{૩૦} અને મેશાથી જતાં સફાર જે
પૂર્વનો પદ્ધા છે, ત્યાં સુધી તેઓનું રહેઠાણ હતું. ^{૩૧} આ પ્રમાણે
શેમના દીકરા પોતપોતાનાં કુટુંબો પ્રમાણે, તથા પોતપોતાની ભાષા
પ્રમાણે, પોતપોતાના દેશોમાં તથા પોતપોતાના લોકો પ્રમાણે છે.

૩૨ પોતાની પેઢી પ્રમાણે, પોતપોતાના લોકોમાં એ નૂહના
દીકરાઓનાં કુટુંબો છે; અને તેઓથી, જળપ્રલય પછી, પૃથ્વી
પરના લોકોના વિભાગ થયા.

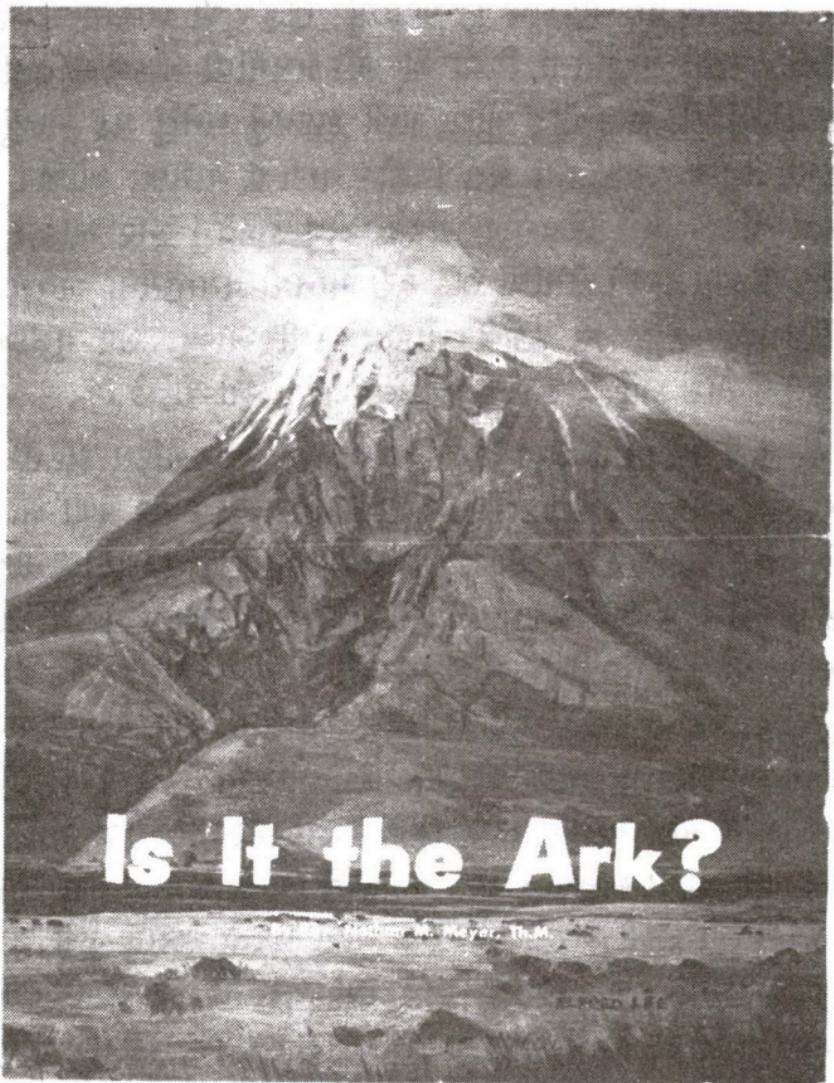
નૂહના સમયનો જળપ્રલય તથા વહાણ (સંશોધક : રેવ. જ્યાનંદ આઈ. ચૌહાન)

ઉત્પત્તિ (બાઈબલ)ના ૫-૮ અધ્યાયોમાં જળપ્રલયની વાત આવે છે. દુનિયાના જુદા જુદા દેશોમાં ઘણે બધે જળપ્રલયની વાત થોડા થોડા ફેરફાર સાથે પ્રચલિત છે. ફક્ત જાપાન અને મિસર સિવાય લગભગ બધા દેશોમાં મહાપૂરની વાત

સાંભળવા મળે છે. બાઈબલની વાતમાં જળપ્રલયમાં આઠ માણસનો બચાવ થયો હતો. (૧ પિતર ૩:૨૦). નૂહ, તેની પત્ની, તેના ત્રણ દીકરા, તથા ત્રણ પુત્રવધૂઓ. ચીનમાં પ્રચલિત વાતમાં ફોડી, તેની પત્ની, ત્રણ દીકરા, તથા ત્રણ દીકરીઓ બચેલાં જણાવ્યાં છે. હિન્માં પ્રચલિત વાતમાં મનુ તેમ જ સાત ઝખી (પવિત્ર વ્યક્તિઓ) બચેલાં જણાવ્યાં છે. ફીજુ ટાપુમાં પ્રચલિત વાતમાં આઠ જણ બચેલાં જણાવ્યાં છે. ઓસ્ટ્રેલિયા, પોલિનેશિયા, તિબેટ, લિથ્યુઆનિયા, વગેરે દેશોમાં પણ મહાપૂરની વાત મળી આવે છે. નૂહ તથા તેના કુટુંબમાંથી દુનિયાની વસતી થઈ. તેથી દુનિયાના બધા દેશોમાં આ વાત પ્રચલિત છે; કારણ કે એ લોકો જ્યાં જ્યાં ગયા ત્યાં ત્યાં એ વાત સાથે લેતા ગયા, અને કાળાંતરે વાતમાં અનેક ફેરફારો થતા ગયા.

ખ્યાતનામ પુરાતત્વેતા સર લેનર્ડ વૂલીએ ૧૯૨૮ના માર્યમાં જળપ્રલય સંબંધી સનસનાટી ભરી શોધખોળ કરી. શોધખોળ

Is It the Ark?

ગુજરાત - માર્ક
શ્રી આ ગૂધનું વણાણ છે ?

અંગેની પોતાની ટુકડી સાથે તેઓ બાઈબલ પ્રદેશ મેસોપોટિમિયાના ઉરનગર સંબંધી ખોદકામ કરતા હતાં. ઉરી સુધી ખોદતાં સુમેરી વંશી પુરાણી સંસ્કૃતિનાં ચિન્હો એ ખોદકામમાંથી નીકળતાં હતાં. જમીનમાં ઠીક ઠીક ઉરી ખોદ્ધા પછી કાદવનું બનેલું પડ આવ્યું. જેમાં મનુષ્ય-વસાહતનાં કોઈ ચિન્હો- માટીનાં વાસાણ, ઓજાર - હતાં નહિ. વધારે ઉંડાઈએ ખોદતાં એવું કાદવનું સ્તર આઠ કૂટ ઉંડું નીકળ્યું. અને તેમાંથી ઉરી ફરી માનવી-વસાહતના અવશેષ નીકળ્યા. આવું ત્રણ ઠેકાણે ખોદતાં મળી આવ્યું. સર વૂલીએ ઈંગ્લેન્ડ તાર કર્યો, “અમને જળપ્રલય મળી આવ્યો છે.”

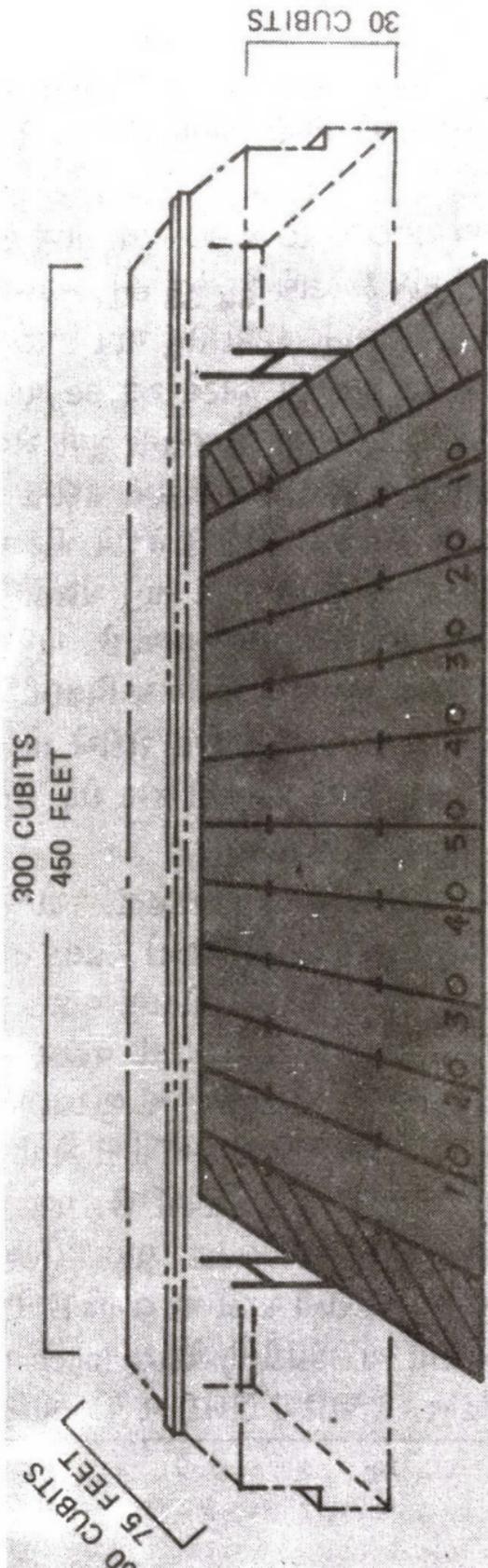
ધ્રુવ પ્રદેશોમાં તથા સાયબિરિયાના હિમાંછાદિત પ્રદેશમાં બરફમાં દટાયેલા ઉષાપ્રદેશોના જંગી પ્રાણીઓનાં શરીર મળી આવે છે. બરફને લીધે તેમનું માંસ (આખા શરીર સાથે) સચવાયેલું તાજું જ છે. એ પ્રાણીઓ એ ઠંડા મુલકનાં નથી. વળી તેમનાં પેટ ચીરતાં ગરમ પ્રદેશનો તાજો ચારો (વનસ્પતિ) મળી આવ્યાં છે. ઠંડા મુલકમાં એ વનસ્પતિ થતી જ નથી. આમાંનાં કેટલાંક પ્રાણીઓ લંડનમાં રાખવામાં આવ્યાં છે. દાકતરી તપાસમાં તેઓ ગુંગળાઈને યા દૂબીને મર્યાદ માલૂમ પડ્યાં છે, નહિ કે બરફથી થીજી જઈને. આ બધા પરથી અનુમાન કરવામાં આવે છે, કે જળપ્રલયમાં ઉષા પ્રદેશોમાંથી તેઓ ગરમ પ્રદેશોનો ચારો ચરતાં ચરતાં દૂબી જઈ ધ્રુવ પ્રદેશમાં તણાઈ ગયાં, અને ત્યાં બરફમાં દટાયાં હોવાથી હજારો વર્ષોથી તેમનું માંસ સડ્યા વગર રહ્યું છે. આ સિવાયનું બીજું કોઈ અનુમાન વિજ્ઞાનની દર્શિએ બંધબેસતું આવતું નથી.

નૂહનું વહાણ

નૂહ કોઈ દરિયાકાંડે રહેનારો માણસ ન હતો. એટલે જંગી વહાણની રચના વિષે તેને ઘ્યાલ પણ ન હોય. પણ વહાણની

વહાસનું માય
ફોટબુલના આઉન્ડ સાથે અરણીલી શક્તિ હતું

THE SIZE OF THE ARK COMPARED TO A FOOTBALL FIELD.

રચના તથા માપ વિષે તેને ઈશ્વરે વિગત આપી હતી. અને તે મુજબ નૂહે વહાણ બનાવ્યું.

બાઈબલમાં તેનું માપ $300 \times 50 \times 30$ હાથ આપ્યું છે. પુરાણી દુનિયામાં “હાથ”નું માપ ઠેકઠેકાણે જુદું જુદું હતું. અધારથી માંડીને પચીસ ઈચ્ચનું એ માપ ગણાતું. ફૂટમાં તેનું માપ $450 \times 75 \times 45$, યા $487 \times 69 \times 47$ થાય, એટલે $23,78,498$ ઘનફૂટ થયું. તે જમાનામાં- અરે, આધુનિક જમાના સુધી એવાં વહાણ કદી બાંધવામાં આવ્યાં જ નથી. આ વિસમી સદીમાં જે મોટા પરિમાણનાં બનાવવામાં આવે છે તેટલું કે તેથીયે મોટું એ વહાણ હતું. પારિસ શહેરમાં આ વહાણ કરતાં નાનું સંગ્રહાલય છે, જેમાં 4000 કરતાં વધુ પ્રાણી સંઘરવામાં આવ્યાં છે. ચોપગાં પ્રાણીઓની નોખી નોખી 250 મૂળ જાતો છે. એમ વિજ્ઞાનીઓ કહે છે. જો દરેક પ્રાણી માટે 12 ઘનફૂટ જગ્ગા રોકીએ તો તે પ્રાણીઓ $10,00,000$ ઘનફૂટ જેટલી વહાણની જગ્ગા રોકે, છતાં બીજી $15,00,000$ ઘનફૂટ જગ્ગા બાકી રહે.

એ વહાણમાં ત્રણ મજલા તથા અનેક ખાનાં હતાં. “ગોફર” નામના લાકડાનું એ બનાવેલું (જુઓ પાછળનું ચિત્ર) - હલું તથા લાંબું ટકનારું. મહાન એલેક્ઝાન્ડર (સિકંદર) પોતાનાં વહાણ એ લાકડાનાં બનાવેલાં. ફિનીસિયન લોકો પોતાનાં વહાણ એ લાકડામાંથી બનાવતા. રોમમાંના સેંટ પીટર્સ દેવણનાં બારણાં પણ એ જ લાકડાનાં છે, જેથી આજે 1000 વર્ષથી એવાં ને એવાં જ છે. ગુજરાતી બાઈબલમાં “દેવદારુ” શબ્દ વાપર્યો છે. પણ એ “દેવદારુ” નહિ હોય. વહાણમાં અંદર તથા બહાર “ડામર” (છિબ્રુ, કફાર) લગાડ્યો હતો. આપણાં શહેરોની સરકો પર લગાડે છે તેવો “ડામર” નહિ, પરંતુ જાડોની યા પહાડોની પેદાશ (pitch or bitumen). વહાણમાં છીદ્ર ન રહે પાટિયાં ઉખડી ન પડે, પાટિયું

દ્વારા સહન કરે તથા
કોઈ ટેકરા કે વસ્તુ સાથે
ટકરાતાં ઢીલા, સ્થિતિ-
સ્થાપક “બ્રિટન”ની
ગરજ સારે માટે આ
ડામર લગાડેલો. વળી
પાટિયાના હલન-
ચલનમાં આ નરમ ડામર
“રબર” જેવી ગરજ
સારતો હતો, એટલે કે
લાકડેથી છૂટ્યા વગર
ખેંચાય.

આ વહાણ
સુકાનથી ચલાવી -
ફેરવીને એક સ્થળોથી
બીજા સ્થળે લઈ જવાના
હેતુથી બનાવ્યું ન હતું.
પણ પાણી ઉપર તરતું
રહે અને દૂષ્યા સિવાય
તણાયા કરે એ એનો હેતુ
હતો. વહાણની આખી
જ રચના એ હેતુને
મળતી છે. વળી
વહાણનાં પાટિયાં ઢણતાં
હતાં જેથી પ્રચંડ મોજાં
તેમની સાથે અથડાઈને

સંશોધન સમિતિની શરીરમાં અરારાઈ પરત પરથી મળેલું લાક્કડું - ગોક્રે નામનું લાક્કડું બાઇયલ પ્રમાણે સ્થાનિક લોકો તેને સાચામનું લાક્કડું ગણે છે. કામરથી ઘરડાયેલું લાક્કડું બન્દુ

તેમને તોડી ન નાખે, પણ ગોળ ગોળ થઈને સરકી જાય.

આ વહાણ આજે હ્યાતાં છે કે કેમ તે સંબંધી ઘણી બધી વ્યક્તિઓએ તથા સંશોધન દુકીઓએ બહુ શોધખોળો કરી છે. બાઈબલમાં જણાવ્યું છે, કે આરારાટના પર્વત પર વહાણ થંભ્યું. અત્યારે આરારાટ પર્વત રશિયા અને ઈરાનની સરહદો નજીદીક પૂર્વ તુકીસ્તાનમાં આવેલો છે. એની હિમાયાદિત ટોચ ૧૭,૦૦૦ ફૂટ ઊંચી છે. (હાલના હિમાલયની હારમાળા ૨૮,૦૦૦ ફૂટ ઊંચી છે.)

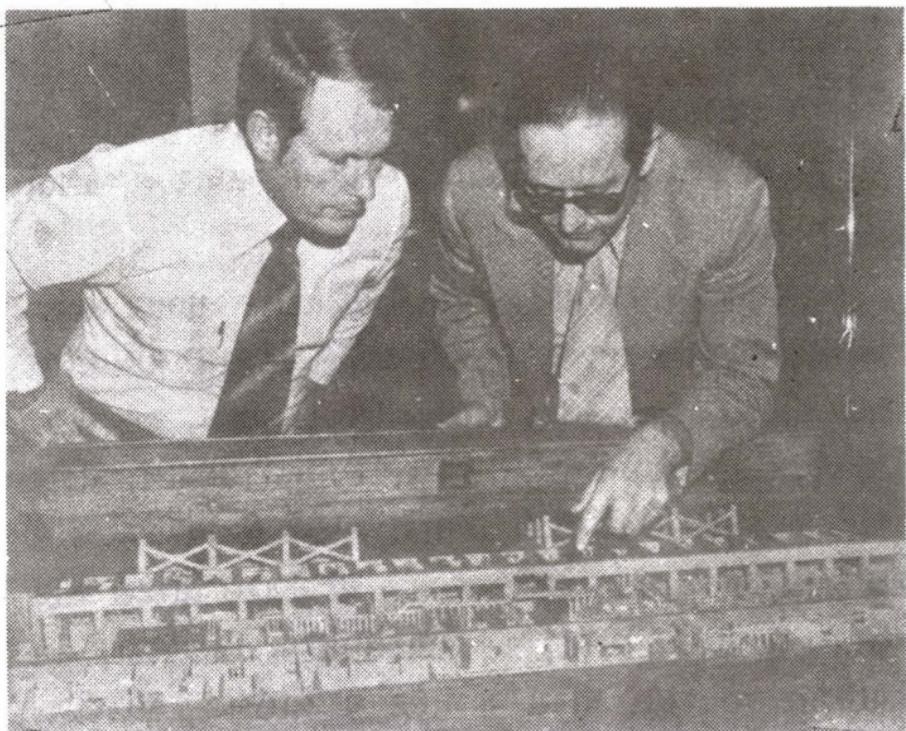
આપણા જમાનાની જાણમાં એટલે ગઈ સદીમાં પહેલી ટોળી પર્વતારોહણ માટે ગઈ હતી. આરારાટ પર્વતની તળેટીમાં બેયાજીટ નામનું આર્મિનિયન ગામહું આવેલું છે. ત્યાંના રહેવાસી ખેડૂતોએ લાકડાના જંગી વહાણને જોયેલું એવી એ ખેડૂતોની વાત પરથી ઉપરોક્ત ટોળી વહાણની ખોળમાં ગયેલી. ઈ.સ. ૧૮૭૫માં તુકી દુકી પણ ગઈ હતી. તેઓનું કહેવું હતું કે ઉનાળામાં બરફના દક્ષિણ પહાડમાં તેઓએ લાકડાના વહાણનો આગલો ભાગ જોયો હતો.

ત્યાર પછી યરુશાલેમ અને બાબિલોનના આર્ચિડીકન ડૉ. નૂરીએ (Nowri) કાયમી બરફમાં વહાણના કકડા જોયા એમ તે લખે છે. તે ઈ.સ. ૧૮૯૨માં યુઝેતીસ નદીનું મૂળ શોધવા નીકળેલો. તે લખે છે કે “અંદરનો ભાગ બરફથી ભરેલો હતો; બહારની દીવાલ ધેરા લાલ રંગની” હતી. પ્રથમ યુદ્ધ વખતે રશિયાના વિમાની ઓફિસર રોઝોવીન્જકીએ વહાણના અવશેષ જોયા એવો તે દાવો કરે છે. તે લખે છે, કે “ખાસ્સા મોટા વહાણના ભંગારના અવશેષ મારા વિમાનમાંથી મેં જોયા - આરારાટના દક્ષિણ ભાગમાં જો કે, લડાઈ હજુ ચાલતી હતી. પણ રશિયાના

આર નિકોલાસ બીજાએ એક તપાસ ટુકડી નીમી ને મોકલી આપી. કહેવાય છે કે એમણે વહાણના ફોટોગ્રાફ પણ લીધા હતા. પણ બળવામાં એ બધું નામશેષ થઈ ગયું હશે.

બીજા વિશ્વયુદ્ધ વખતે પણ કેટલાકે વહાણના અવશેષ જોયા એવા હેવાલ છે. એક રશિયન પાયલોટ, તેમ જ ચાર અમેરિકી ઉડનારાઓ કહે છે કે જોયું.

એ સાંભળીને ગ્રીન્સબરોના અમેરિકી ઈતિહાસવેત્તા અને મિશનરી ડૉ. એરોન સ્મિથ વહાણની તપાસમાં નીકળ્યા. “જળપ્રલયના” વિષયમાં તેઓ નિષ્ણાત છે. એમણે “વહાણ”ના

પાસ્ટર એડી એટકીનસન (ડાબી બાજુ)
પાસ્ટર જો હોકિંગને વહાણનું મોડેલ બતાવે છે.

સંશોધન સંબંધી ખૂબ સાહિત્ય એકહું કર્યું છે. ૭૨ ભાષાઓમાં ૮૦,૦૦૦ જેટલાં પુસ્તકો જળપ્રલય સંબંધી છે, જેમાં ૭૦,૦૦૦ પુસ્તકોમાં “વહાણ”નો ઉલ્લેખ થયેલો છે. ૧૯૫૧માં ડૉ. સ્મિથે ૪૦ સાથીઓની સાથે આરારાટ પર્વતના બરફની ટોચ પર બાર દિવસ ગાળ્યાં. પણ કંઈ મળ્યું નહિ.

ડૉ. સ્મિથના પ્રયત્નોથી ઉત્તેજન પામીને ગ્રીનલેન્ડનો એક હેંચ જુવાન સંશોધક (Jean de Riquec) ૧૯૫૨માં આરારાટના અમુક ભાગમાં ફર્યો. ખાસ કરીને જવાળામુખીવાળો જે વિસ્તાર છે ત્યાં ફર્યો, પણ કંઈ મળ્યું નહિ. આજ લગી એ વહાણના તપાસમાં ટુકડીઓ જાય છે. જાણવા મળ્યું છે, કે તાજેતરમાં એક ટુકડી ગઈ છે.

વહાણના અવશેષ હોય કે નહિ, તે મળે કે નહિ, - બાઈબલમાં જળપ્રલયના ઐતિહાસિક બનાવનો આધાર એ બાબતો પર નથી.

[સંશોધન માટે તપાસેલાં પુસ્તકોની યાદી - આભાર સાથે : કિશ્ચિયન વ્યુ ઓફ સાયન્સ એન્ડ સ્કીપ્યર, બનર્ડ રામ; ઘ બાઈબલ એઝ હીસ્ટરી, વર્નર કેલર; અર્થ્ર અર્લિયર એજ્જા, જી. એચ. પેન્બર; ગ્લીનીંગ્સ ઇન જેનીસીસ, આર્થર પીન્ક; ડારવીન; બીફોર એન્ડ આફ્ટર, રોબર્ટ ઈ.ડી. કલાર્ક; મોર્ન ડીસ્કવરી એન્ડ ઘ બાઈબલ, રેન્ડલ શોર્ટ; વેસ્ટીજા ઓફ ધી નેચરલ હીસ્ટરી ઓફ કિએશન, રોબર્ટ ચેમ્બર્સ; એનસાયક્લોપેડિયા બ્રિટાનિકા; વન થાઉઝન્ડ વન્ડરફૂલ થીંગ્સ અબાઉટ ઘ બાઈબલ, પીકરી[ગ, બાઈબલ]

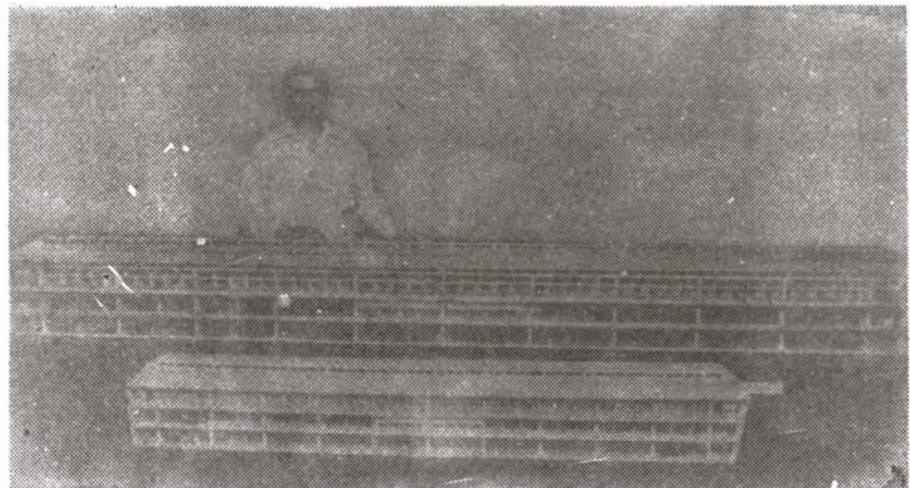
(ધ્રિસ્તીબંધુ - નવેમ્બર ૧૯૬૪)

3

વહાણ બનાવવા માટે વાપરેલું લાકડું

ઈશ્વરે નૂહને વહાણ બનાવવાનું કહ્યું અને દેવદારના વૃક્ષનું લાકડું વાપરવાનું કહ્યું. પણ આપણે જાણતા નથી કે એ ક્યા પ્રકારનું ઝડ છે. બાઈબલમાં આગળ દેવદારુ શબ્દ વાપરેલો છે. અને દેવદારુ શબ્દ એરેજવૃક્ષ માટે પણ વપરાયો છે. .... જૈતુન પર્વતનાં એરેજવૃક્ષો આજે ૪૦૦ જેટલાં એરેજવૃક્ષો છે. એરેજવૃક્ષનું લાકડું પાણીમાં બોદાતું નથી, ઉધીથી ખવાતું નથી, તેમાં સરો પણ પ્રવેશતો નથી. યરુશાલેમના મંદિરના દરવાજા એરેજવૃક્ષના બનાવેલા હતા. વળી મંદિરની અંદરની દીવાલોનાં અને છતનાં પાટિયાં પણ એરેજવૃક્ષનાં બનેલા હતાં. લબાનોન પહાડ ઉપર હું

જોસેફ બી. બર્નસ
વહાણના લાકડામાંથી બનાવેલા મોડેલ સાથે

૧૯૫૪માં જૈતવૃક્ષો જોવાને માટે ગયો હતો. અને લાંબી મુસાફરી ખેડીને ગયો હતો. અને આખા પર્વત ઉપર બરફ હતો. બહુ મુશ્કેલીથી ટોચે પહોંચ્યો હતો. એના પર તે વખતે ૪૦૦ ઝડ હતાં.

સુલેમાન રાજના સમયમાં આ ૪૦૦ ઝડ તે નાના છોડવા હતા. આપણા રાયણના લાકડા જેવું એનું લાકું બહુ ચીકણું, લીસું અને લાંબે ગાળે ઘસારો ન પહોંચે તેવું હોય છે.

કદાચ આ નૂહનું વહાણ પણ એ લાકડામાંથી બનાવેલું હોય તેમ ઘારીએ છીએ. એને પ્રભુએ ડામર અંદર તથા બહાર લગાડવાનું કશું તેનાં કેટલાંક કારણો હોઈ શકે. જેમ કે (૧) પાણીથી બોદાય નહીં (૨) લાકડાનાં છિદ્રોમાંથી પાણી પેસે નહીં (૩) પાટિયાં પાણીની થપાટોથી વાંકાંચૂકાં થાય ત્યારે ડામર ઓમને ફરી

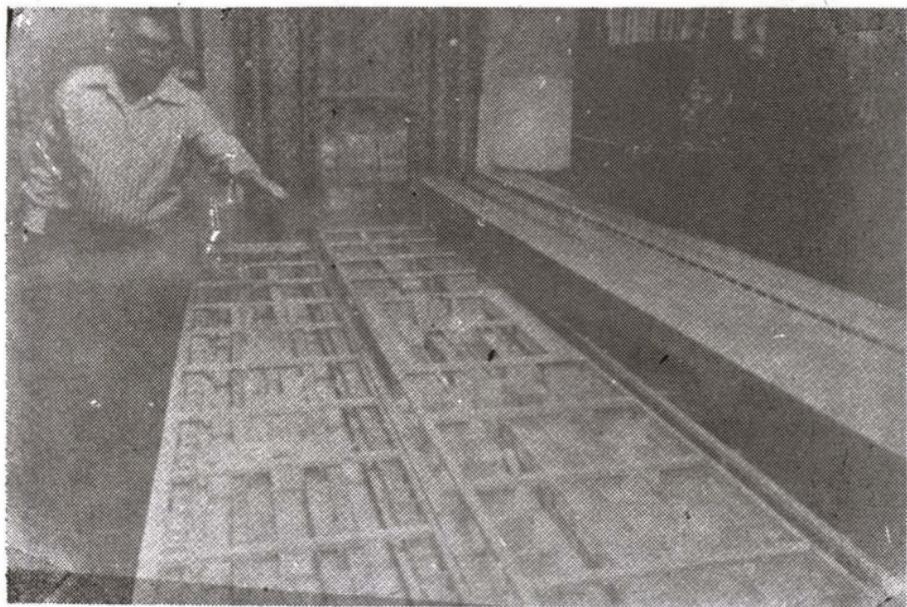

સ્વ. ડૉ. રાકેશ શોકર - સર્વ ફાઉન્ડેશનના આધ્ય સ્થાપક
ડાબા હાથમાં અરારાટનું ઈમારતી લાકું અને જમણા હાથમાં
દરિયાઈ મીઠાનો ગાગડો

સ્થિતિસ્થાપક બનાવે. (૪) કદાચ ઈશ્વર ઈચ્છા હોય કે લાંબાં વર્ષો સુધી એ વહાણ ટકી રહે.

‘ઓરડી કે ઓરડીઓ’

ગુજરાતી બાઈબલમાં ઉત્પત્તિ ૫:૧૪માં આ પ્રમાણે આપ્યું છે, “તું પોતાને સારુ દેવદારના લાકડાનું વહાણ બનાવ. તે વહાણમાં ઓરડી કરીને તેને અંદર તથા બહાર ડામર ચોપડ” મૂળ હિન્દુ પાઠમાં. તેમ જ અંગ્રેજ આવૃત્તિઓમાં “ઓરડી”નું બહુવચન છે. રોમન કેથોલિક બાઈબલમાં ‘ઓરડીઓ’ વાપર્યું છે. આપણાં ગુજરાતી બાઈબલોમાં ‘ઓરડીઓ’ નહિ કરતાં ‘ઓરડી’ કેમ મૂક્યું હશે એ ખબર નથી. કદાચ ગુજરાતી ભાષામાં મોટે ભાગે બહુવચન વાપરવાનું હોય ત્યાં પણ બહુવચન ન વાપરતાં એકવચન વપરાય

વહાણનું ઊઘાડું મોડેલ

ପ୍ରାଚୀନ ମହାଦେଶକାଳୀନ ଜ୍ଞାନକାଳର ପରିମାଣରେ ଏହାର ଅଧିକତା ପରିମାଣ କରିବାର ପାଇଁ ଏହାର ପରିମାଣ କରିବାର ପାଇଁ ଏହାର ପରିମାଣ କରିବାର ପାଇଁ

છે. એને કારણે હોય ! દા.ત. ‘મેં દશ કાગળો લખ્યા,’ તેને બદલે “મેં દશ કાગળ લખ્યા.” એમ વાપરીએ છીએ. પણ આવા કેસમાં વાક્યમાં વિશેખાણ અને/અથવા કિયાપદ મારફતે બહુવચન સમજાતું જોઈએ. ઉત્પત્તિ ૫:૧૪માં એમ સમજાતું નથી.

વળી “તેને અંદર તથા બહાર ડામર ચોપડ,” એમાંનો “તેને” શબ્દ જાણે કે ઓરડી માટે વપરાયો છે, અને એટલે પણ એક જ ઓરડી નૂહે બનાવી હોય એમ લાગે છે. પણ “તેને” શબ્દ ઓરડી માટે નહિ, પણ અગાઉ આવેલા વહાણને બદલે વપરાયેલો સ્પષ્ટ થવો જોઈએ. વહાણને અંદર તથા બહાર ડામર ચોપડવાનો હતો, નહિ કે બારીને. (રોમન ડેથોલિક બાઈબલમાં વહાણને અંદર તથા બહાર ડામર ચોપડવાની વાત શરતચૂકથી રહી ગઈ છે એમ લાગે છે.) ઈશ્વરે નૂહને વહાણમાં અનેક ઓરડીઓ બનાવવા કર્યું હતું. એમાં અનેક બધાં પ્રાણીઓ તથા પંખીઓને રાખવાનાં હતાં.

વહાણની ઊંડાઈ ૧૫ હાથ હતી. ૧૫ હાથ એટલે ૨૨ $\frac{1}{2}$ ફૂટ. અને પહાડોની ટોચ પર જળપ્રલયનું પાણી ૧૫ ફૂટ ચઢી ગયું. એટલે કે વહાણ પહાડોની ટોચ પર થઈને સરકી ગયું, એટલે પ્રભુએ પાણી જરા પણ બગાડ્યું નહિ. વહાણની જરૂરિયાત પ્રમાણે જ પાણી રહ્યું.

આ વહાણ અત્યારનાં જે દરિયાઈ મુસાફરી માટે બનાવવામાં આવે છે, તે સ્ટીમરો આટલા જ કદની મોટા ભાગે હોય છે. નૂહનું આ વહાણ ઉત્તારુ વહાણ ન હતું, તેથી પાણી પર તર્યા કરવાનું. બંદરોએ લાંગરવાનું નહિ.

અમેરિકાથી હું ૧૮૫૪માં પાછો આવતો હતો તે વખતે દુનિયાની સૌથી મોટી શ્રેષ્ઠ સ્ટીમર ‘કવીન એલિજાબેથ’માં આવ્યો હતો. એ સ્ટીમર ચૌદ મજલાની હતી. ખરેખર તો એક નગરી

હતી ! ફૂટબોલ રમવાનાં એમાં બે મેદાન, નાહવાનાં બે જુંગી સ્નાનાગાર, નાહવાના અનેક રૂપકડાઓ પ્રત્યેક કેબિનમાં હતા જ. પણ આ સ્નાનાગારો તો વધારાનાં ! સ્ટીમર પર ભાતભાતની અને જાતજાતની દુકાનો. બેન્ક પણ ખરી.

દરેક કેબિનમાં બબ્બે પેસેન્જર. કેબિનનું બધું જ રાચરચિલું મહેલ જેવું. કેબિનની લાકડાની દીવાલો. આપણા ઘરમાં એવા લાકડાનું ફર્નિચરેય જોવા ન મળે !

નિષ્ઠાનું ગોર્જનું ચિત્ર

આહોરાના એક ગામડામાંથી ઝડપેલું ચિત્ર

જળપ્રલય ક્યારે શરૂ થયો ?

બાઈબલ પાઠ ઉત્પત્તિ ૭:૧-૧૨

અને યહોવાએ નૂહને કહું કે,
તું ને તારા ધરનાં બધાં માણસો
વહાણમાં આવો; કેમ કે આ પેઢીમાં
મેં તને જ મારી સમક્ષ ન્યાયી જોયો
છે. સર્વ શુદ્ધ પશુઓમાંથી સાતસાત
નરનારી ને અશુદ્ધ પશુઓમાંથી બબ્બે
નરનારી તું તારી સાથે દે; અને
આકાશનાં પક્ષીઓમાંથી સાતસાત

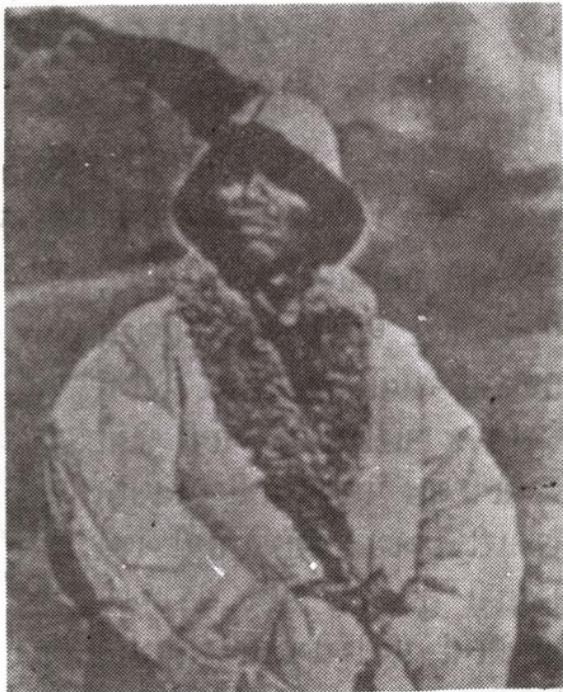
નરમાદા આખી પૃથ્વી પર બીજ રાખવા સારુ દે. કેમ કે સાત
દહાડા પછી હું પૃથ્વી પર ચાણીસ દહાડા તથા ચાણીસ રાત લગી
વરસાદ વરસાવીશ; અને જે સર્વ પ્રાણીઓ મેં ઉત્પન્ન કર્યાં છે,
તેઓનો નાશ પૃથ્વી પરથી હું કરીશ. અને યહોવાએ જે સર્વ આજીશ
તને આપી હતી તે ગ્રમાંઝે નૂહે કર્યું.

અને પૃથ્વી પર જળપ્રલય થયો; ત્યારે નૂહ છસેં વર્ધનો હતો.
અને નૂહ તથા તેના દીકરા તથા તેની સ્ત્રી તથા તેના દીકરાઓની
સ્ત્રીઓ જળપ્રલયને લીધે વહાણમાં ગયાં. શુદ્ધ પશુઓ તથા અશુદ્ધ
પશુઓ, તથા પક્ષીઓ, તથા પૃથ્વી પર સર્વ પેટે ચાલનારાં
પ્રાણીઓ, તેઓમાંનાં બબ્બે એટલે નર તથા માદા જેમ દેવે નૂહને
આજીશ આપી હતી, તેમ નૂહની પાસે વહાણમાં ગયાં. અને એમ
થયું કે સાત દહાડા પછી પૃથ્વી પર જળપ્રલય થયો. નૂહના
આયુધ્યના છસેંમા વર્ધના બીજા મહિનાને સતતરમે દહાડે, તે જ

દહાડે મોટા
જળનિધિના જરા ફૂટી
નીકળ્યા, ને
આકાશનાં દ્વારો
ઉઘડી ગયાં અને
ચાળીસ દહાડા તથા
ચાળીસ રાત પૃથ્વી
પર વરસાદ વરસ્યો.

અને દોઢસો
દહાડા લગી પૃથ્વી
પર પાણીનું જોર
ચાલ્યું. ઉત્પત્તિ
૭:૨૪.

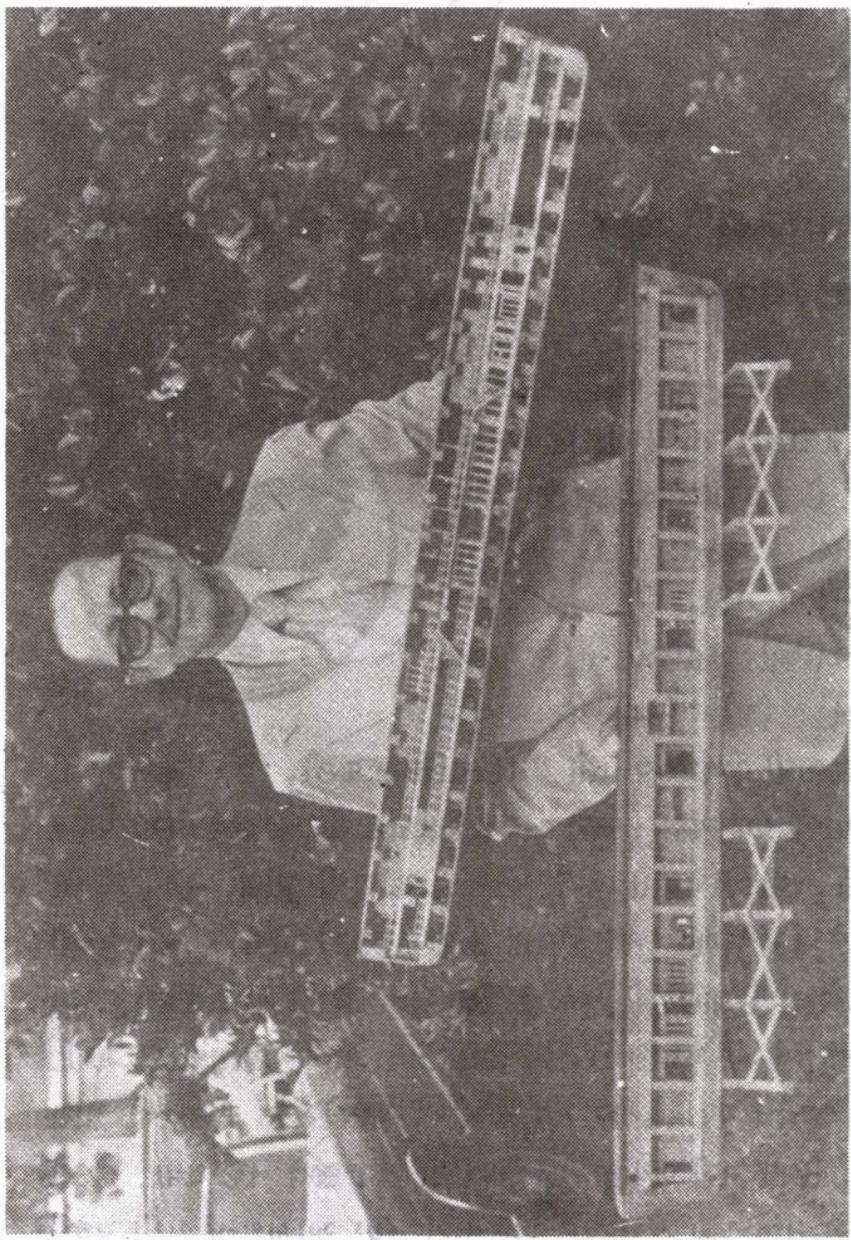
જળપ્રલય અંગે સંશોધન કરનાર
ડૉ. વિલી રીકમર્સ - ૧૮૭૩-૧૯૬૫

વરસાદ ક્યારે બંધ રહ્યો ? ઉત્પત્તિ ૮:૧-૫

અને નૂહ તથા તેની સાથે સર્વ પ્રાણી તથા સર્વ પશુ વહાણમાં
હતાં, તેઓને દેવે સંભાર્યાં; અને દેવે પૃથ્વી પર પવન ચલાવ્યો,
ને પાણી ઉતરી ગયાં; વળી જળનિધિના જરા, તથા આકાશનાં
દ્વારો બંધ થયાં; ને આકાશમાંથી પડતો વરસાદ રહી ગયો. અને
પૃથ્વી પરથી પાણી ઘટતાં જતાં હતાં; ને દોઢસો દહાડા પછી પાણી
ઓસર્યાં. અને સાતમા મહિનાને સતતરમે દહાડે વહાણ અરારાટના
પહાડો પર થંબ્યું. અને દશમા મહિના લગી પાણી ઓસરતાં ગયાં.
દશમા મહિનાને પહેલે દહાડે પહાડોનાં શિખર દેખાયાં.

ଶ୍ରୀ କାନ୍ତିଲାଲ ପାତ୍ରାଚାର୍ ମାନୁଷଟେଙ୍କ ପିଲେ ଦସ୍ତଖତ

પ

જળપ્રલયનો વિસ્તાર

‘જળપ્રલય’ માત્ર સ્થાનિક હતો કે આખી પૃથ્વી પર ?

બાઈબલમાં બહુ સ્પષ્ટપણે જ્ઞાનવામાં આવ્યું છે કે આખી પૃથ્વીનો જળપ્રલયથી નાશ થયો. જળપ્રલય ફક્ત કોઈ સ્થાનિક વિસ્તારમાં નહિ, પણ આખી પૃથ્વી પર આવ્યો. બાઈબલના જ શબ્દો લઈએ : (૧) “પૃથ્વી પર ચાણીસ દિવસ સુધી જળપ્રલય હતો.” (ઉત્પત્તિ ૭:૧૭). (૨) “અને પૃથ્વી પર પાણી ઘણું ચઢ્યું; અને આખા આકાશ તળેના સર્વ ઊંચા પર્વત ઢંકાઈ ગયા. (પર્વતો પર) પંદર હાથ સુધી પાણી ચઢ્યું, અને પહાડો ઢંકાઈ ગયા. (ઉત્પત્તિ ૭:૧૯, ૨૦). (૩) “અને પૃથ્વી પર ફરનારાં પ્રાણીઓ, એટલે પક્ષી તથા ઢોર તથા વનપણું, તથા જીવજંતુ જેઓ પૃથ્વી પર છે, તેઓ તથા સર્વ માણસ મરી ગયાં. કોરી જમીન પર રહેનાર સર્વ જેઓનાં નસકોરાંમાં જીવનનો શાસ હતો, તેઓ મરી ગયાં. અને પૃથ્વીના સર્વ જીવ નાચ થયા, એટલે માણસ તથા પણ તથા પેટે ચાલનારાં તથા આકાશનાં પક્ષી પૃથ્વી પરથી નાચ થયાં; અને નૂહ તથા તેની સાથે જે વહાણમાં હતાં

'And all flesh died that moved upon the earth . . .'

જળપ્રલય - ધોઘમાર વરસાદ પૃથ્વી પરના સર્વ મૃત્યુ પામ્યા

એકલાં તેઓ બચ્યાં” (ઉત્પ. ૭:૨૧-૨૩). આ તમામ વાક્યો અને તેમની ભાષા સ્પષ્ટ આખી પૃથ્વી પરના જળપ્રલય વિશે બોલે છે. એમાં સ્થાનિક પૂરનું કોઈ સૂચન નથી.

વળી, છડા અધ્યાયમાં પણ સ્પષ્ટ જણાવ્યું છે (૭મી કલમ): “અને યહોવાએ કહ્યું કે, જે માણસને મેં ઉત્પન્ન કર્યું તેનો પૃથ્વી પરથી હું સંહાર કરીશ; હા માણસ તથા પશુ, પેટે ચાલનારાં પ્રાણી તથા આકાશનાં પક્ષીઓ સુદ્ધાં (તે સર્વનો સંહાર કરીશ).” વળી,

(૧૭મી કલમ) : “અને ઈશરે નૂહને કહ્યું કે મારી આગળ સર્વ જીવનો અંત આવ્યો છે.... હું તેઓનો પૃથ્વી સુદ્ધાં સંધાર કરીશ.” વળી, ૧૭મી કલમ : “અને જુઓ, સર્વ જીવ જેમાં, જીવનનો શાસ છે તેઓનો સંધાર આકાશ તળેથી કરવા માટે હું પૃથ્વી પર જળપ્રલય લાવીશ; અને પૃથ્વીમાં જે સર્વ છે તે મરશે.” વળી જુઓ ૭:૪ “જે સર્વ ગ્રાણીઓ મેં ઉત્પન્ન કર્યાં છે, તેઓનો નાશ પૃથ્વી પરથી હું કરીશશે.” હા, ૭:૨૧, ૨૨માં જણાવ્યું છે તેમ, પાણીમાં વસનારા જીવ, એટલે કે માછિલાં, વહેલ વગેરે સિવાયના પૃથ્વીના સર્વ જીવ નાખ થયા.

આ ઉપરાંત પ્રભુ ઈસુ પણ આ વાતને માન્ય રાખે છે. જુઓ માથ્યી ૨૪:૩૮ “અને જળપ્રલય આવીને સહુને તાણી લઈ ગયો.” વળી જુઓ ૨ પિતર ૩:૬, ૭ “તેથી તે વેળાનું જગત પાણીમાં દૂબીને નાશ પામ્યું; પણ હમણાંનાં આકાશ તથા પૃથ્વી તે જ શબ્દથી ન્યાયકાળ તથા અધર્મી માણસોના નાશના દિવસ સુધી રાખી મૂકેલા છતાં બાળવાને સારુ તૈયાર રાખેલા છે.”

◆ હવે વિજ્ઞાનની તેમજ વ્યવહારું દલીલો આપણે જોઈએ :

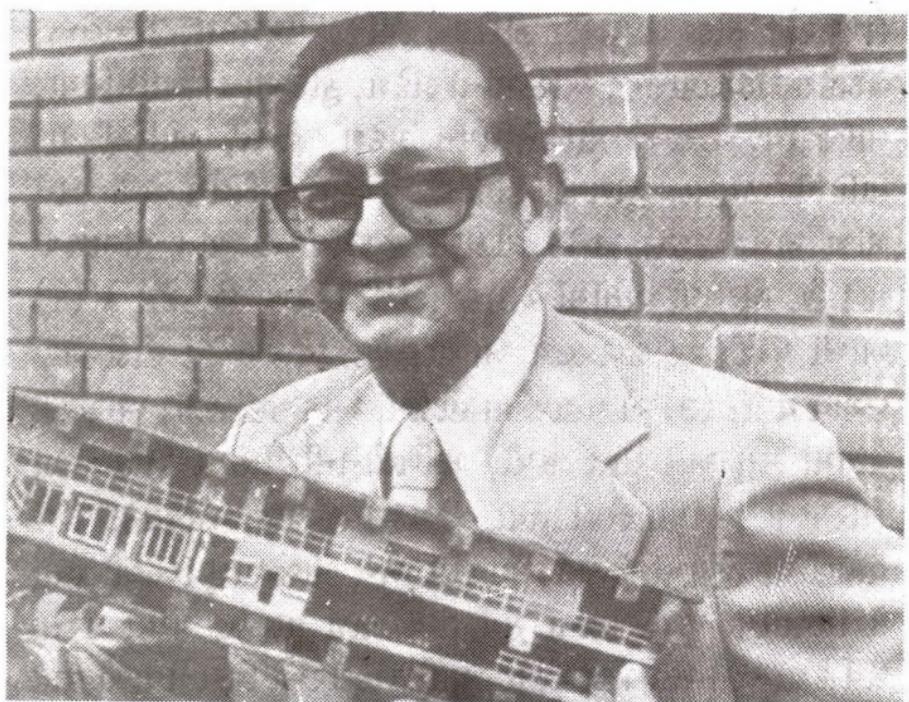
- (૧) વિજ્ઞાનનો એક પ્રમાણિત નિયમ છે કે પાણી હમેશાં પોતાનું લેવલ શોધે છે. તળાવમાં નીચે ખાડા-ટેકરા હોય, પણ તળાવની ઉપલી સપાટી ઉપર પાણીનું લેવલ યા સપાટી એકસરખી જ રહે છે. એવું સાગરમાં પણ. એટલે મેસોપોટેમિયા પ્રદેશના જ પછાડો માત્ર જળપ્રલયમાં દૂબી જાય અને બીજા દેશોમાં પાણી ન પહોંચે એ વિજ્ઞાનના ઉપર જણાવેલા નિયમની વિરુદ્ધની વાત થઈ. મતલબ કે દૂબે તો દુનિયાના બધા પછાડ દૂબે. આની એક નિશાની છે : પૃથ્વી પર લાવારસના બનેલા પછાડો સિવાયના બધા જ પછાડો

પર છેક ટોચના ભાગો પર પણ છીપલાં, શંખલાં અને
પાણીના જીવોના અવશેષો જોવા મળે છે. એ બતાવે છે કે
પહાડોની ટોચો પણ કોઈ એક સમયે પાણીની નીચે હતી.

બીજી એક વ્યવહારુ વાત જોઈ લઈએ. નૂહે ૧૨૦ વર્ષ સુધી
બોધ કર્યો અને જંગી વહાણ બાંધ્યું. જો માત્ર સ્થાનિક પૂર હોત
તો આવું જંગી વહાણ નૂહ શા માટે બાંધે ? વ્યવહારુ વાત તો એ
કહેવાય કે નૂહ પોતાના કુટુંબકબીલાને લઈને બીજા દેશમાં જ્યાં
પૂર આવવાનું ન હોય ત્યાં ચાલ્યો જાય. એ જ બતાવે છે કે આખી
પૃથ્વી પર જળપ્રલય આવ્યો.

આખી પૃથ્વી પર જળપ્રલય આવ્યો એવી વાતો દુનિયાના
બધા દેશોમાં ચાલતી આવે છે. ભારત, એરિકન ઇન્ડિયન, ઇજિપ્ત
(મિસર), ફીજી ટાપુઓ, કોરિયા, ચીન, પેરુપ્રદેશ, ફિનલેન્ડ,
બ્રાઝિલ, ફિલિપાઈન, એસ્કિમોનો પ્રદેશ, કુર્ડિસ્તાન, આર્મનિયા,
બાબિલોન, ઈરાન, પોલિનેશિયન પ્રદેશ, વેલ્સ, ઓસ્ટ્રેલિયા,
તાઇટી, ક્ર્યૂબા, કુગિયા, બ્રાઝિલ, ચિલી, મુસ્લિમ દેશો અને
બીજા અનેક દેશો, અનેક લોકોમાં જળપ્રલયની વાત સાંભળવા
મળે છે. એ બધી વાતોમાં અમુક મુદ્દા એકસરખા છે, જેમ કે (૧)
આખી પૃથ્વી પર જળપ્રલય આવ્યો; (૨) વહાણ યા હોડી દ્વારા
બચાવ થયો; (૩) એ વહાણ યા હોડીમાં આઠ જણ હતાં. ભારતની
વાતમાં મનુ અને સાત ઋખી, બાબિલોનની વાતમાં આઠ જણ;
કોરિયાની વાતમાં ફોરી તથા બીજા સાત જણ, ઈત્યાદિ; (૪)
વહાણ યા હોડીમાં જે આઠ માણસો અને બીજાં પશુપંખીઓ હતાં
તે સિવાયના પૃથ્વી પરના સર્વ જીવ નાશ પામ્યા. પૃથ્વી પરના
સર્વ દેશો અને સર્વ પ્રજાઓમાં આવી એકસરખી વિગતોવાળી વાત
કેવી રીતે પ્રચલિત હોઈ શકે ? એ બતાવે છે કે વિશ્વવ્યાપી જળપ્રલય
આવ્યો હતો.

આજથી લગભગ સાઠેક વર્ષ અગાઉ ઈંગ્લેન્ડના પ્રખ્યાત પુરાવિદ્યા વિશારદ પ્રો. લેનર્ડ વૂલીએ યુફેન્ટિસ નદીના ઉરમદેશના વિસ્તારમાં કેટલેક ડેકાણે ખોદકામ કરાવ્યું હતું. એમાં ભૂસ્તરોમાં અને સંસ્કૃતિઓના અવશેષો (ઘરેણાં, ઓજારો, વાસણો, શબો ઈત્યાદિ) મળી આવ્યાં હતાં. છેલ્લામાં છેલ્લા ઐતિહાસિક અવશેષો પ્રાગ્ સમયમાં સુમેરી લોકોની થયેલી વસાહતના મળી આવ્યા હતા. એના પછી સુકાયેલા કાદ્વનું આઈ-દસ ફૂટનું પડ આવ્યું હતું. એ કાદવના પડમાં મનુષ્ય વસાહતનાં કોઈ અવશેષ નહોતા, અને એનું કોઈ નામનિશાન નહોતું. એ પરથી સર વૂલીએ એમ માની લીધું કે એ પડ અગાઉ કોઈ મનુષ્ય વસાહત હયાતીમાં નહોતી આવી. પણ એથીયે ઉંચું ખોદકામ ચલાવતાં ફરીથી

પાસ્ટર એડી એટકીનસન પોતાના આર્ક મોડેલ સાથે

ફાર્માંડ નવારા - આર્ક મોડેલ સાથ

મનુષ્ય-વસાહતના અવશેષો મળી આવ્યા. જ્યાં જ્યાં ખોડકામ કરવામાં આવ્યું ત્યાં એ જ પ્રમાણે નીકળ્યું. એનો અર્થ એ થયો કે જળપ્રલય આવ્યો હશે અને બધાં મનુષ્યો નાશ પામ્યાં હશે. એટલે માનવી વસાહતના અવશેષો એ કાદવના પડમાં ન મળ્યાં. વળી એ વિદિત થાય છે કે એ જળપ્રલયને કારણે જ આ આઠ-દસ ફૂટનું કાદવનું જંગી પડ બનવા પામ્યું.

આખી પૃથ્વી પર જળપ્રલય થયો એની બીજી એક સાબિતી પણ છે. સાઈબિરિયા, ગ્રીનલેન્ડ, અલાસ્કા, વગેરે અતિ ઠંડા અને બરફનાં જંગી પડોથી સદા આચ્છાદિત એવા એ પ્રદેશોમાં બરફમાં હજારો વર્ષો પૂર્વે ઘરબાયેલાં મહાકાય પ્રાણીઓનાં મૃત શરીરો લાખોના પ્રમાણમાં મળી આવ્યાં છે.

એ ઉષ્ણ પ્રદેશનાં પ્રાણીઓનાં શરીરો છે. તેનાં પેટ ચીરતાં એમાં ઉષ્ણ પ્રદેશનો લીલો તાજો ચારો મળી આવ્યો છે. વળી કેટલાંકનાં મોંભાં ચવાતો ચારો પણ આજેય એવો ને એવો જ જોવા મળે છે. વળી એમાંનાં કેટલાંક પ્રાણીઓનું પોસ્ટમોર્ટમ કરવામાં આવતાં તેને પાણીમાં ગુંગળાઈને મરણ પામેલાં જાહેર કરવામાં આવ્યાં છે. એ બધાં પરથી એક જ બાબત સાબિત થાય છે કે જળપ્રલય આવ્યો, અને ચારો ચરતાં આ મહાકાય પ્રાણીઓને તાણી લઈ ગયો, અને કાયમને માટે તેમને બરફમાં ઘરબી દીઘાં. બરફમાં રાખેલું મડું યા ચીજ સડતી નથી. એટલે આ પ્રાણીઓનાં મૃત શરીરો તેમ જ તેમનાં પેટ તથા મોંભાંનો ચારો સડો લાગ્યા વગર આજ લગી સચવાઈ રહ્યાં છે.

વળી પૃથ્વી પર અમુક અમુક સ્થળે ખૂબ ઊંડા ખાડા આવેલા છે. અને આ ખાડાઓમાં પૃથ્વીના લગભગ બધા જ ખંડોનાં પ્રાણીઓનાં હડકાં ચૂના સ્વરૂપમાં હજારોનાં પ્રમાણમાં જોવા મળે

છે. આ હાડકાં અનેક ખંડોમાંથી એકસામટાં અહી ક્યાંથી આવ્યાં? એ પ્રશ્નનો જવાબ વિજ્ઞાન પાત્સે નથી. એનો ફક્ત એક જ ખુલાસો અપાય કે જળપ્રલયનાં પાણી બધા ખંડોના પ્રાણીઓને તાણી લઈ ગયાં. અને પાણી સુકાતાં એ બધાં પ્રાણીઓનાં શબ્દો આવા ઉંડા ખાડાઓમાં હજારોનાં પ્રમાણમાં ઘરબાઈ ગયાં અને કાળાંતરે એ શબ્દોનું માંસ ગળી ગયું - સરી ગયું; અને હાડકાં સૂકાંખંખ અને આખરે ચૂનારૂપ બની ગયાં.

ઘણાં બધાંને પ્રશ્ન થાય કે પૃથ્વીના ઉંચામાં ઉંચા બધા જ પહાડો દૂબી જાય એટલું પાણી આવ્યું ક્યાંથી? આપણે જોઈએ ઉત્પત્તિ ૬:૧૦-૧૩માં આ પ્રમાણે આખ્યું છે : “અને એમ થયું કે સાત દિવસ પછી પૃથ્વી પર જળપ્રલય થયો. નૂહના આયુષ્યના છસેંમાં વર્ષના બીજા મહિનાને સતતરમે દિવસે તે જ દિવસે મોટા જળનિધિના જરા કૂટા નીકળ્યા. ને આકાશનાં દ્વારો ઉધડી ગયાં. અને ચાણીસ દિવસ તથા ચાણીસ રાત પૃથ્વી પર વરસાદ વરસ્યો.”

“આકાશનાં દ્વારો ઉધડી ગયાં.” એ વાક્ય ઘણું બધું જણાવે છે. સામાન્ય રીતે પૃથ્વી પર આવતો વરસાદ ફોરાં યા ટીપાંના સ્વરૂપે આવે છે, નહિ કે પાણીની ધારા યા પ્રવાહરૂપે. એટલે જ વનસ્પતિ, ઝડો, ધરો અને સર્વ જીવો સલામત રહે છે, નહિ તો બંદુકની ગોળીના વેગથી ધારો આવતી હોત તો સર્વનો નાશ થાત. પણ ઉપરના વાક્યમાં એમ બતાવવામાં આવ્યું છે કે, અંતરિક્ષના પાણીનાં દ્વારો ખૂલી ગયાં. કોઈ પાણીના બંધ (ઉભ)નાં બંધ રાખેલા દરવાજા (દ્વારો) ખોલી નાખવામાં આવે અને પાણી પ્રચંડ ઘસારાબંધ વહી નીકળે, એમ જ આકાશમાં (અંતરિક્ષમાં) બંધ રખાયેલાં પાણીનાં “દ્વારો” ઈશ્વરના હુકમથી ખોલી નાખવામાં આવ્યાં અને અંતરિક્ષનાં બંધ પાણી પ્રચંડ પ્રવાહરૂપે પૃથ્વી પર ઘસી પડ્યાં.

“આકાશમાં” યા અંતરિક્ષમાં પાણી હોઈ શકે ? જુઓ ઉત્પત્તિ ૧:૬-૮ “અને ઈશ્વરે કહું કે, પાણી વચ્ચે અંતરિક્ષ થાઓ, ને પાણીને પાણીથી જુદાં કરો, અને ઈશ્વરે અંતરિક્ષ બનાવ્યું ને અંતરિક્ષની તળેનાં પાણીને અંતરિક્ષની ઉપરનાં પાણીથી જુદાં કર્યો. અને તેવું થયું. અને ઈશ્વરે તે અંતરિક્ષને આકાશ કહું” જેમ પૃથ્વી ઉપર સાગરોમાં. અગાધ પાણી સંગ્રહાયેલું છે તેમ જ અદ્ભુત અંતરિક્ષમાં અગાધ સમુદ્રો સંગ્રહાયેલા હતા. ૨ પિતર ઉ:૫ એ હકીકતને અનુમોદન આપે છે. “દેવના શબ્દે કરીને આકાશો પ્રથમથી હતાં, અને પૃથ્વી પાણીથી તથા પાણીમાં બાંધેલી હતી.” વળી જુઓ ઉત્પત્તિ ૧:૯, ૧૦. એમાં અંતરિક્ષની નીચેનાં પાણીની વાત આપી છે, ત્યાં લખ્યું છે : “અને ઈશ્વરે કહું કે, આકાશ તળેનાં પાણી એક જગામાં એકઠાં થાઓ, ને કોરી ભૂમિ દેખાઓ, અને તેવું થયું, અને ઈશ્વરે તે કોરી ભૂમિને પૃથ્વી કહીને એકઠાં થયેલાં પાણીને સમુદ્રો કહ્યાં.” એમ, અંતરિક્ષમાં તેમ જ પૃથ્વી પર પાણીના સાગરો આવેલા હતા.

કુવા ખોદનારા અને બોર્ટિંગ કરનારાના અનુભવ પ્રમાણે ભૂમિ નીચે ખડકોના પેટાળમાં પાણીના જંગી ભંડારો ભરેલા છે. અને નદીઓ તેમ જ અનેક વહેજા આવેલાં છે.

જળપ્રલય સમયે ઓચિતા ફૂટી નીકળતા ઝરાઓના રૂપમાં પૃથ્વીના પેટાળનાં પાણીનાં જંગી ભંડારિયાં ઊભરી ઊઠ્યાં.

માત્ર વાદળાંમાં પણ આ ઉપરનાં પાણી કેટલાં બધાં સમાયેલાં છે ! અભ્યાસીઓના જળાવ્યા પ્રમાણે વાદળાંમાં પાણીનો બહુ મોટો જથ્થો સમાયેલો છે. અમેરિકાની મારી એક વિમાની મુસાફરી દરમિયાન અમે બોર્ટિંગ વિમાનમાં કલાકના ૭૫૦ માઈલની ઝડપે ઊડેતા હતા. એવામાં પ્રગાઢ ઘેરાં-વાદળાં દોઢ કલાક સુધી અમે

જોયાં. વિમાની ગતિની ઝડપ ધ્યાનમાં લેતાં એ વાદળાંનો વિસ્તાર લગભગ ૧૧૦૦ માઈલ (૧૭૭૦ કિ.મિ.)ની લંબાઈનો થયો. અને એની અંદાજી પહોળાઈ લગભગ ૭૦૦ માઈલ (૧૧૨૫ કિ.મિ.) જેટલી હશે. આ પાણીનો કેટલો મોટો જથ્થો થયો ! અને આ તો પૃથ્વીના અમુક ભાગ ઉપરનાં જ વાદળાંની વાત આપણે કરી ! આખી પૃથ્વી પરનાં બધાં વાદળાં લઈએ તો પાણીનો કેટલો મોટો જથ્થો થાય !

‘કુમાર’ માસિકના એપ્રિલ ૧૯૭૧ના અંકમાં આ પ્રમાણે આપવામાં આવ્યું હતું : “પૃથ્વીની સપાટી પર જેટલું પાણી છે તે બ્ધું ભેગું કરીને તેનો એક થાંભલો સૂર્ય સુધી પહોંચે તેવડો (૮ કરોડ ૩૦ લાખ માઈલ અથવા ૧૪ કરોડ ૮૮ લાખ કિ.મિ. લાંબો) રચવામાં આવે તો એ થાંભલો અઢી માઈલ (૪ કિ.મિ.) ના વ્યાસની જાડાઈનો થાય” (પૃ. ૧૫૪). રેવ. કલેરેન્સ લાર્કિન્સ પોતાના પુસ્તક ‘ડિસ્પેન્સેશનલ ટૂથ’માં લખે છે કે, પૃથ્વીના પડ ઉપરનું પાણી પૃથ્વીના પદાર્થ-દ્રવ્યના ૧/૪૮૫૦માં ભાગ જેટલું છે. જો પૃથ્વીની જમીનની સપાટી બધે જ એ સરખી સપાટ હોત તો પૃથ્વીની સપાટીથી પાણી અગિયાર માઈલ (૧૭.૭ કિ.મિ.) ઊંચે ચઢત.

જળપ્રલય આખી પૃથ્વી પર હતો.

તેનાં કારણો :

- (૧) આગળ આપણે જોયું તેમ આકાશનાં દ્વારો ખૂલ્લી ગયાં અને વરસાદ તૂટી પડ્યો. અને જમીનના ભૂગર્ભનાં પાણી, જળનિધિના ઝરા ફૂટી નીકલ્યાં.
- (૨) પૃથ્વી પરના સર્વ પહાડો ઢંકાઈ ગયા. એમની ટોચો પર પાણી ફરી વલ્યાં. અત્યારે ઊંચામાં ઊંચો પહાડ હિમાલય

છે જે સાડા પાંચ માઈલ ઊંચો છે પણ હિમાલય પહાડ તો ઊગતો નવો પહાડ છે. કારણ કે ઉપરથી ઘસી આવતાં પાણી સિંધુ અને બ્રહ્મપુત્રા નદી દ્વારા હિંદી મહાસાગરમાં પડે છે. અને ત્યાં રેતી અને કાંપનો ઢગલો થઈને વજન વધે છે એટલે કે દબાજથી હિમાલય ઊંચો થતો જાય છે.

આપણો અહીં હિમાલયની વાતો કરતાં નથી. પણ તે વખતના સર્વ પહાડો દૂબી ગયા.

- (૩) આપણો જાણીએ છીએ પાણી હંમેશાં પોતાની સપાઠી શોધે છે. એટલે કે એક પહાડ દૂબે અને બીજા ન દૂબે એવું બની શકે જ નહીં. પૃથ્વીના સર્વ પહાડો દૂબી ગયા.
- (૪) સર્વ પહાડો ઉપર શંખલા કરચલા જોવા મળે છે. એ બતાવે છે કે એ બધાં પહાડો ઉપર પાણી ફરી વખ્યાં હતાં.
- (૫) હું પૃથ્વી ઉપર જ્યાં-જ્યાં ગયો છું. એ બધા દેશોમાં પહાડો ઉપર મેં જાતે તપાસ કરી છે. જેમ કે હિમાલયના ચાઈના શિખર સ્વિટારલેન્ડના આલ્પ્સના પર્વત પર એ જોવા મળ્યું છે. અમેરિકાના લગભગ એકે એકે પહાડ પર હું ચઢ્યો છું. અને દરેક જગ્યાએ શંખલા, છીપલાં જોવા મળે છે એ બતાવે છે કે પૃથ્વીના દરેક પહાડ ઉપર પાણી ફરી વખ્યાં છે. જબલપુરના પહાડો બડાસીમલા, છોટાસીમલા તેમ જ ગુજરાતના આબુ ઉપર પણ આ બધાં સાધનો જોવા મળ્યાં હતાં. આબુ જોકે કાળમિઠનો બનેલો છે. એના ઉપર પોચાં શંખલા જોવા મળ્યાં હતાં.
- (૬) પૃથ્વીના ઊંડા ખાડાઓમાં સમાયેલાં પૃથ્વી પરનાં અનેક પ્રાણીઓનાં હાડકાં એ આખી દુનિયાના જળપ્રલયની નિશાની છે.

પૃથ્વી પર સાત-આઈ ઊડા ખાડાઓ છે. જેમકે દુનિયાના અનેક દેશોમાં થતાં પ્રાણીઓનાં હાડકાં દબાયેલાં છે. એ હાડકાં અત્યારે જૂનાં બની ગયાં છે.

વાત એમ બની હતી કે જળપ્રલયનાં અઢળક પાણીના પ્રવાહમાં દુનિયાભરના દેશોનાં પ્રાણીઓ તણાઈ આવ્યાં. અને આવા ઊડા ખાડાઓમાં એ પ્રાણીઓ દબાઈ ગયાં. અને કાળાંતરે તેઓ સૂકાઈને ચૂનારૂપ બની ગયાં.

એ પ્રાણીઓનાં હાડકાં આખી દુનિયાના જળપ્રલયની સાબિતી છે.

(૭) પર્વતોનાં અંકાયેલા વળાંકો અથવા એમનાં બનેલાં પડો આખી દુનિયાના જળપ્રલયની નિશાની સમાન છે.

જળપ્રલયના પ્રવાહ દ્વારા કાંપ, ચૂનો, ચિરુડી વગેરેનાં બનેલાં પહાડોમાં દુનિયાભરમાં સરખા પ્રમાણના અંતરે પડોનાં આંકા પડેલા છે. એ દુનિયાભરના જળપ્રલયની નિશાની છે.

(૮) સદા રહેતાં બરફના મુલકોમાં દબાયેલા જંગીકાય પ્રાણીઓનાં શરીરો એ વિશ્વવ્યાપી જળપ્રલયની ખાતરી બતાવે છે.

અલાસ્કા કેનેડાની ઉત્તરે અને સણંગ હારરૂપ એ બરફના પ્રદેશોમાં જ્યાં ને ત્યાં મહાકાય પ્રાણીઓનાં શરીરો બરફમાં દબાયેલાં જોવા મળે છે. આશરે લગભગ અડઘો લાખ જેટલાં એવાં પ્રાણીઓ હશે. જે હાથી જોવા મોટાં પ્રાણીઓ છે.

એમના માંસને લંડનમાં લાવીને એનું પોસ્ટમોર્ટમ કરવામાં આવ્યું છે. એમાં માલૂમ પડ્યું છે ને એ માંસ તાજું જ છે. અને એ પ્રાણીઓ પાણીમાં ગુંગળાઈને મરી ગયાં હોવાં જોઈએ.

વાત એમ બની કે જળપ્રલયનાં પ્રાણીઓ ધસમસતાં આવ્યાં

અને એમાં આ જંગીકાય પ્રાણીઓ તણાતાં આવ્યાં. તેઓ ઉષ્ણ પ્રદેશોમાં ચરતાં હતાં ત્યાંથી તણાઈ આવ્યાં અને ઉત્તર ધૂવના એ બરફીય મુલકોમાં અતિશય ઠંડીમાં એ પાણી થીજી ગયાં. એ બરફમાં એ પ્રાણીઓ દબાઈ ગયાં.

ઠંડીમાં માછલાં વગેરે થીજી જાય ખરાં પણ એમાં સડો પેસતો નથી. સડી જતાં નથી. ગંધાઈ ઊઠતાં નથી. પણ એમનાં માંસ ચામડાં એમના એમ સડયા વગરના રહે છે.

આ પ્રાણીઓનાં મોંમાં ઉષ્ણ પ્રદેશનો ચારો તાજો જ હતો. એટલું જ નહીં પણ એમનાં પેટ પણ ચીરવામાં આવ્યાં. અને તેમનાં પેટમાં તાજો ઉષ્ણપ્રદેશનો ચારો પચ્ચા વગરનો તાજો જ હતો. અતિશય ઠંડીને લઈને એ ચારો મોંમાં જેમનો તેમ હતો.

કેટલાંક પ્રાણી ઉષ્ણપ્રદેશથી પણ તણાઈ આવ્યાં.

આજે હજુ એ બધાં પ્રાણીઓ સડયા વગરનાં બરફમાં જોવા મળે છે. આગ, આ બરફમાં સચવાઈ રહેલાં પ્રાણીઓ આખી દુનિયાના જળપ્રલયની એધાણી છે.

જળપ્રલયનું કારણ

ક. દેવના દીકરા અને
માણસોની દીકરીઓનો
ગૃહસંસાર

ઉત્પત્તિ ૫:૨ પ્રમાણે “દેવના દીકરાઓએ માણસની દીકરીઓને જોઈ કે તેઓ સુંદર છે; અને જે સર્વને તેઓએ પસંદ કરી તેઓમાંથી તેઓએ સ્વીઓ કરી.” આ “દેવના દીકરા” કોણ ?

◆ એના ચાર જુદા જુદા ખુલાસા કરવામાં આવે છે.

- (૧) પૃથ્વીના મહાન અને નામાંકિત પુરુષો તે દેવના દીકરા, અને માણસોની દીકરીઓ તે ઉત્તરતી કલ્યાણાં માણસોની પુત્રીઓ (બાઈબલની સમરૂની આવૃત્તિ, સુમાખસનો શ્રીક તરજુમો, ઓન્જેલસનાં તારગમો અને જોનાથાન -એ બધાં આ મત ધરાવે છે. પણ એ માન્યતાને હાલના જમાનામાં લગભગ કોઈ ટેકો આપતું નથી.
- (૨) બીજુ માન્યતા આવી છે : આદમ અને હવાએ પાપ કર્યું. (કળ ખાદુ) તે પહેલાં તેમને થયેલાં સંતાન એ જ દેવના દીકરા, અને પાપ પદીથી થયેલી પુત્રીઓ તે “ગાણસની દીકરીઓ” આ મતને પણ કોઈનો ખાસ ટેકો હતો નહિ.

અને આજે પણ નથી. કારણ, પાપ પૂર્વે આદમ-હવાને સંતાન થયાં હોય તેવો કોઈ ઉલ્લેખ બાઈબલમાં કે ક્યાંયે નથી. કાઈન જ તેમનું પ્રથમ સંતાન લાગે છે. વળી આદમ-હવાનાં પાપ પહેલાં જો તેમને સંતાન થયાં હોત તો તેઓ પાપ રહિત હોત, મૂળ પાપી સ્વભાવ તેમનામાં ન હોત, અને પૃથ્વી પર તેમના સંતાન પાપ રહિત હોત. પણ બાઈબલ તો કહે છે કે “એક પણ ન્યાયી નથી, હા કોઈ પણ નહિ.” વળી સર્વ મનુષ્યોમાં આદમ-હવાનું મૂળ પાપ રાજ કરે છે, એમાંથી કોઈ બાકાત નથી.

- (3) ત્રીજી માન્યતા છે કે “દેવના દીકરા” એટલે દૂતો. દૂતોએ “પોતાની પદવી જાળવી રાખી નહિ, પણ પોતાનું સ્થાન છોડી દીધું.”
- (4) ચોથું કારણ કે “દેવના દીકરા” તે શેમના વંશજો. અને માણસોની દીકરીઓ એટલે ઈશ્વરને નહીં માનનારાઓની દીકરીઓ. (આ માટે જુઓ પાછળનું ચિત્ર)

(યદ્દૂદા ૧:૬) અને માણસોનાં સંતાનોમાંથી પોતાને સારુ પત્નીઓ લીધી. (હનોખનું પુસ્તક, ફાઈલો, ઈતિહાસકાર જોસીફ્સ, જસ્ટીન માર્ટર, એલેકઝાન્ડ્રિયાનો-ક્લેમેન્ટ, તર્તુલિયન એ બધા આ મત ધરાવતા હતા.) આ મતની તરફેણમાં કહેવામાં આવે છે કે ‘દેવના દીકરા’ એ સંશા જૂના કરારમાં બધે ઠેકાણે દૂતોને માટે વપરાય છે. (અયુબ ૧:૬; ૨:૧; ૩૮:૭; ગીતશાસ્ત્ર ૨૮:૧; ૮૮:૬). એટલે કે દૂતો પ્રકૃતિએ ‘દેવપુત્રો’ છે, જ્યારે ‘દૂત’ સંશા (હિન્દ્રૂ : માલઅકીમ= સંદેશવાહક) એ એમની કામગીરી દર્શાવે છે. આ માન્યતા ધરાવનારા પોતાની તરફેણમાં યદ્દૂદા ૧:૬ અને ૨ પિતર ૨:૪ને ટાંકે છે.

શેથના વંશ (કાળી કાળી બાજુ) (શમણી શમણી દુર્ગાતની જગતની અભિવ્યક્તિ)

ર પિતર રંધ્રમાં જે “દૂતોએ પાપ કર્યું” તેમની ઉપર ઈશ્વરે બહુ કપરો ન્યાયદંડ આજ્યો એ બતાવવામાં આવ્યું છે. આ દૂતોના પાપને જળપ્રલય સાથે જોડવામાં આવે છે. યહૂદાની દફી અને ઉમી કલમોમાં આ પ્રમાણે આપ્યું છે.

“વળી જે દૂતોએ પોતાની પદવી જાળવી રાખી નહિ, પણ પોતાનું સ્થાન છોડી દીધું, તેઓને મોટા દિવસના ન્યાયકરણ સુધી રેણે અંધકારમાંના સનાતન બંધનમાં રાખ્યા છે. તેમ જ સદોમ તથા ગમારોહ અને તેઓની આસપાસનાં શહેરો, એ જ રીતે વ્યાભિચારમાં અનુચ્ચિત દુરાચારમાં ગરક થઈને, નિરંતર અભિનંદન સહન કરીને ચેતવણી માટે દાખલારૂપ પ્રસિદ્ધ થયાં છે.”

◆ પિતરે જે દૂતો વિષે લખ્યું તેના વિષે યહૂદા લખે છે. આ માન્યતા નીચેના મુદ્રા રજૂ કરે છે :

૧. આ દૂતોએ પાપ કર્યું છે - તેઓ પવિત્ર દૂતો નથી.
૨. પતિત થયેલા બીજા દૂતો જેમણે શેતાનના સંઘમાં ભળીને ઈશ્વરની સામે બંડ ઉઠાવ્યું, અને ઈશ્વરે તેમને નીચે નાખી દીધા, અને હવે તેઓ વાયુમંડળમાં વસે છે, પૃથ્વી પર અહીં તહીં ભટકે છે, અને માણસોને હેરાન કરે છે તેઓ આ બંધનમાં રખાયેલા આ દૂતો પૃથ્વી પર ઘૂમતા નથી, એ છૂટ તેમને નથી.
૩. તેઓનું પાપ આ છે : તેઓએ પોતાની પદવી - દૂતોની કોટીની પદવી - જાળવી રાખી નહિ. એટલે કે તેઓ મનુષ્ય કોટીમાં આવ્યાં, માનવદેહ ધારણ કર્યો. તેઓએ પોતાનું “સ્થાન ” છોડી દીધું. એટલે કે પૃથ્વી પર આવીને માનવો મધ્યે વસ્યાં.
૪. તેઓએ કામવાસનાથી આતુર બનીને માણસની દીકરીઓને

પત્નીઓ તરીકે લીધી. એ જ “દેવના દીકરાઓ” અને તેમણે “માણસની દીકરીઓ લીધી.”

૫. ઈશ્વરે ભષ્ટ પૃથ્વીનો જળપ્રલયથી નાશ કર્યો ત્યારે આ પતિત થયેલા દૂતો પાછા દૂતોના સ્થાન તરફ પાછા ફર્યા. પણ ઈશ્વરે તેમને બંધનમાં રાખ્યા. એટલે તેઓ સ્વર્ગમાં જઈ શકે નહિ કે પૃથ્વી પર પણ આવી શકે નહિ. “અંધકારના સનાતન બંધનમાં” એટલે શેઓલ કે હડેસમાં નહિ. એ બંધનમાં તેઓ ન્યાયકાળ સુધી રહેશે, અને ત્યારપછી તેમને અભિજની ખાઈમાં નાખી દેવામાં આવશે.
૬. દૂતો માણસનું શરીર ધારણ કરી શકે છે. એના પ્રમાણ તરીકે ઉત્પત્તિ ૧૮:૧-૨૧ પ્રગટ થયેલા તથા ખોરાક લેતા (૧૮:૬; ૧૯:૩) દર્શાવ્યા છે. એટલે દૂતો માનવી શરીર ધારણ કરીને સ્ત્રી-સંગ કરી શકે છે. એના દાખલા તરીકે ઉત્પત્તિ ૫:૪ને ઘરવામાં આવે છે અને વધારાના પુરાવા તરીકે ૨ પિતર ૨:૪ તથા યદ્ધૂદા ૬, ૭ રજૂ કરવામાં આવે છે.

“દેવના દીકરા”એ શબ્દો નવા કરારમાં છ વખત વાપરવામાં આવ્યા છે અને એ એકેએક જગ્ગાએ પ્રભુ ઈસુ ખ્રિસ્ત પરના વિશ્વાસ દ્વારા બચી ગયેલાં માણસો માટે વાપરવામાં આવ્યાં છે.

એ જ શબ્દો જૂના કરારમાં પાંચ વખત વપરાયા છે. પ્રથમ ઉત્પત્તિ ૮માં ત્રણ વખત અયૂબના પુસ્તકમાં (અયૂબ ૧:૬; ૨:૧; ૩૮:૭). આ મત માનનારા માને છે કે આ બધે જ (ઉત્પત્તિ ૬:૪ મળીને) દૂતો વિષે ઉલ્લેખ છે.

પ્રભુ ઈસુએ માથી ૨૨:૩૦ (માર્ક ૧૨:૨૫)માં જણાવ્યું છે કે દૂતો પરણતા નથી કે પરણાવતા નથી. એટલે તેઓ ઉત્પત્તિ ૬:૧-૪નો ખુલાસો કરે છે કે આકાશી દૂતો વિષયવાસનામાં

આસકત થવાથી આકાશી સ્થાન છોડી પૃથ્વી પર આવ્યા અને માનવશરીર ધારણ કરીને માણસોની દીકરીઓને પત્નીઓ તરીકે લીધી..

ઉત્પત્તિ ૬:૪માં “મહાવીર” માટે હિન્દુમાં ‘નેફથાલિમ’ શબ્દ છે. એનો અર્થ એક રીતે ‘મહાવીર’ થાય છે અને બીજી રીતે ‘પતિત’ થયેલા યા ‘પતન પામેલા’ યા ‘પડેલા’ થાય છે.

એ માન્યતાની સામે રહિયો ઘરતાં બીજા કહે છે કે જૂના કરારમાં બધે જ ‘દેવપુત્રો’ દૂતો માટે વપરાયું નથી. જેમ કે હોશિયા ૧:૧૦માં ઈજરાયલ માટે વાપર્યું છે : “તમે જીવતા દેવના દીકરાઓ છો.” વળી ગીતશાસ્ત્ર ૮૨:૫માં પૃથ્વીના ન્યાયાધીશોને સંબોધીને લખાયું છે : “મેં કહું, તમે દેવો છો, અને તમે સર્વ પરાત્પરના દીકરા છો.” જૂના કરારમાં આ શબ્દો દેવદૂતોને માટે, ઈશ્વરની ઈજરાયલ પ્રજા માટે, ન્યાયાધીશો માટે, ઈશ્વરને સ્થાને રાજ કરતા રાજાઓ માટે, અને તૈએક ઈશ્વરમાંની બીજી વ્યક્તિને માટે વપરાયા છે.

વળી ગણના ૨૧:૨૮માં વિધમાં દેવ ‘કમોશ’ની ભક્તિ કરનારાને ‘કમોશની પ્રજા’ કહેવામાં આવી છે. (એમ જ યર્મિયા ૪૮:૪૫માં ‘કમોશના લોક’ જુઓ માલાખી ૨:૧૧ પારકા દેવની પુત્રી સાથે લગ્ન કર્યું છે.) નિર્ગમન ૪:૨૨, ૨૮માં ઈશ્વર ઈજરાયલને મારા પુત્ર તરીકે ગણે છે, અને કહે છે કે “ઈજરાયલ મારો પુત્ર એટલે મારો જીવેષ પુત્ર છે.” વળી જુઓ પુનર્નિયમ ૧૪:૧; હોશિયા ૧:૧૦; પશાયા ૪૩:૬, ૭; યર્મિયા ૩૧:૨૦.

આઈબલના શિક્ષણ મુજબ દૂતો જાતિ રહિત છે. તેઓ પરણતા નથી કે પરણાવતા નથી (માથી ૨૨:૩૦; માર્ક ૧૨:૨૫). માનવી શરીર વ્યવસ્થા મુજબ અને માનવી ભાષા મુજબ દૂતોને જાતિ નથી.

(જેમ ઈશ્વરને માટે તેમ દૂતોને માયા ભાષામાં નરજાતિ વાપરવામાં આવે છે.) જાતિ, પરણવું - પરણાવવું એ બધું વંશવૃક્ષ માટે માણસને જરૂરી છે; દૂતોને એની જરૂર નથી. દૂતોને ઈશ્વરે અમુક સંઘામાં સુજ્યા છે, અને પ્રજ્જન કિયા દ્વારા તેમની વૃક્ષ થતી નથી અને એ વૃક્ષની જરૂર પણ નથી.

એ મત (દૂતોએ માણસની દીકરીઓને પત્ની તરીકે રાખી એ મત) સામે દલીલ કરવામાં આવે છે કે “તેમાંથી તેઓએ પત્નીઓ કરી,” એટલે કે પત્નીઓ રાખી અને ગૃહસંસાર માંડયો, એ હકીકિત દૂતો સંબંધી તદ્દન અસંભવિત છે, કારણ કે દેહ-આકર્ષણ અને દેહ ઉપયોગ જેવી બાબતો દૂતો માટે અસંભવિત છે. દૂતો તો આત્મા સ્વરૂપ છે અને અપાર્થિવ શરીર છે. જ્યારે માણસ ભૌતિક પ્રાણી છે. સ્ત્રીનું દેહ-સૌંદર્ય દૂતોમાં દેહ-વાસના જગાડે એ માન્યતા બાઈબલ શિક્ષણ સાથે સુસંગત નથી.

વળી એ મત સામે એમ પણ કહેવામાં આવે છે કે દૂતો આત્માસ્વરૂપ હોઈને તેમને અભિમાન, ઈર્બા અને એવાં ‘મન-સ્વરૂપ,’ ‘સૂક્ષ્મ સ્વરૂપ’ પરીક્ષણો આવે, પણ દેહની વાસના ભૌતિક શરીર સાથેના સંબંધને લઈને પરિષ્ઠમે છે, દૂતો ભૌતિક શરીર વગરના હોઈને તેમને એ પરીક્ષણો હોઈ શકે નહિ.

અમુક દૂતોએ ખોરાક લીધો (ઉત્પત્તિ ૧૮:૮; ૧૯:૩), પ્રભુ ઈસુએ પુનરુત્થાન બાદ મહિમાવંત શરીરમાં ખોરાક લીધો. (લૂક ૨૪:૪૨, ૪૩) - એ બધામાં તેઓને ભૂખ લાગી હતી માટે ખાદું એવું નથી. વળી તેમને માણસોની જેમ પચન-અવયવો અને પચન-તંત્ર હશે એમ પણ માનવાની જરૂર નથી. વળી મહિમાવંતાં શરીરો ધારણ કરેલા સ્વર્ગ ગયેલા માણસો માટે લઘ્યું છે કે “તેઓને ફરી ભૂખ લાગશે નહિ અને ફરી તરસ પણ લાગશે નહિ” (પ્રકટી.

૭:૧૬). તેઓ પરણશે કે પરણાવશે પણ નહિ (માથી ૨૨:૩૦; માર્ક ૧૨:૨૫). આત્મિક શરીરવાળા દૂતો એવા જ છે.

વળી એ મત ર પિતર ર:૪ તથા યદ્ધા ૬, ઉને જે અર્થમાં વાપરે છે તેની સામે અન્ય મત ધરાવતા અભ્યાસકો દલીલ કરે છે કે ર પિતર ર:૪ માં તો પિતર એટલું જ કહેવા માગે છે કે તે જમાનામાં મંડળીમાં પાખંડવાઈઓ (નોભીઅં નીએમ) શીખવતા હતા કે સુવાર્તાના જમાનામાં નૈતિક ધોરણ અને નિયમનની કોઈ જરૂર નથી, કારણ કે મુક્તિ માટે વિશ્વાસ એકલાની જ જરૂર છે - કૃત્યની નહિ - એવા પાખંડવાદની સામે પિતર ત્રણ ઉદાહરણ વાપરે છે (દાખલા રજૂ કરે છે) : (૧) પાપમાં પડેલા દૂતોને માથે ન્યાયદંડ આવ્યો છે. (૨) પાપી માણસોને માથે જળપ્રદ્યનો દંડ આવ્યો. (૩) સદોમ-ગમોરાહના પાપી લોકોને માથે આગ અને ગંધકનો ન્યાયદંડ આવ્યો. પિતર આટલું જ કહેવા માગે છે. આવી દલીલ રજૂ કરનારા કહે છે કે એથી વધુ અર્થ કાઢવા કલમોના શબ્દોને ચોળીને ચીકણા કરવાની કોઈ જરૂર નથી.

‘હનોખનું પુસ્તક’ આપણા બાઈબલમાં હોતું નથી. કારણ, એને ઈશ્વરપ્રેરિત પુસ્તક માનવામાં આવતું નથી. એ પુસ્તકમાં દૂતો કેવી રીતે પૃથ્વી પર આવે છે અને માણસોની દીકરીઓને પત્નીઓ તરીકે રાખીને સંતાનો ઉપજાવે છે એ વાત ખૂબ વિસ્તારપૂર્વક આપવામાં આવી છે. (હનોખ ૬-૧૮ અધ્યાયો). એમાં હનોખનો એ દૂતો સાથેનો સંબંધ પણ દર્શાવાયો છે. હનોખને અંધકારના ખાડાઓ બતાવવામાં આવે છે અને હનોખ એ ખાડાઓમાં દૂતોને અંધનમાં લટકાવી રાખેલા જુએ છે.

આ મતની સામે બીજી એક દલીલ પણ કરવામાં આવે છે કે પૃથ્વી પર વસ્તીગણતરીના આંકડા તપાસીએ તો પુરુષો અને

સ્ત્રીઓની સંખ્યા એકદરે સરખી જ હોય છે. દર હજાર પુરુષે હજાર સ્ત્રી -એક હજાર સામે ૮૫૦ કે એવા પ્રમાણથી ઓછુંવર્તું થતું નથી. ઈશ્વર એનું અજાયબ રીતે નિયંત્રણ કરે છે. હવે જો હજારોની સંખ્યામાં દેવદૂતો પૃથ્વી પર ઉત્તરી આવ્યા હોય, માનવદેહ ધારણ કર્યો હોય અને માણસોની દીકરીઓને પત્ની તરીકે લીધી હોય તો કેટલા બધા પુરુષો સ્ત્રીઓ વગરના રહી જાય! અથવા જો થોડાક જ દૂતો ઉત્તરી આવ્યા હોય તો તો એટલા થોડાથી પૃથ્વી પાપથી ભરપૂર થયેલી કેવી રીતે બને?

બીજુ એક દલીલ પણ કરવામાં આવે છે કે આવા દૂતો હજારોના પ્રમાણમાં કે ઓછા પ્રમાણમાં આવ્યા હોય, પણ તેઓના બ્રાહ્મણ અથવા દૂતપદ ત્યાગવાના પાપને લીધે ઈશ્વર પૃથ્વી પર જળપ્રલય શા માટે લાવે? શા માટે એ દૂતોને જ પકડીને તેમને બંધનમાં નાખી ન હે! માણસોની દીકરીઓનો એમાં શો વાંક! - માનવદેહ ધારણ કરેલા દૂતોને તેઓ દૂતો તરીકે ઓળખી શકે જ નહિ. તેઓ તો તેમને પુરુષો જ માને.

ઉલટું, બાઈબલમાં તો બતાવ્યું છે કે આખી પૃથ્વી પાપી બની ગઈ હતી, માત્ર નૂહ, ન્યાયી માલૂમ પડયો હતો.

‘દેવના દીકરાઓ’ માટે હિન્દુમાં ‘બેન એલોહિમ’ વાપરેલું છે, ‘બેન’ = દીકરો, સંતાન. એલોહિમ = દેવો. જુઓ : બેન-અમિનાદાબ (૧ રાજા ૪:૧૧), બેન-આમ્રી (ઉત્પત્તિ ૧૮:૩૮), બેન-ગેબેર (૧ રાજા ૪:૧૭). એનો ‘દેવના દીકરા’ એ તરજુમો બરાબર છે. પણ બે એક તરજુમાં ‘સુપર નેચરલ બીંઇઝ’ (અલૌકિક જીવો) કરે છે તે ખોટી છૂટ લીધી ગણાય. (લીવીંગ બાઈબલ અને ટી.ઈ.વી. બાઈબલ) એન.ઈ.બી.માં ‘દેવોના દીકરા’ સન્સ ઓફ ધી ગોડસ.

ફાર્માસ નવારા

(૪) ચોથા મત આ પ્રમાણે છે : દેવના પુત્રો તે ધાર્મિક માણસો, ઈશ્વરના ભજનિકોનો વંશ - અને ખાસ કરીને શેથના વંશજો. કાઈનનો વંશવેલો એથી ઊલટો ગણાય છે. શેથના વંશજો જેઓ ઈશ્વર પર પ્રેમ રાખનારા હતા, તેમણે જગતી લોકોની દીકરીઓથી આકર્ષાઈ તેમને પત્નીઓ તરીકે રાખી. આ મતને જુલિયસ આંકિકાનસ, કીસોસ્તમ, એલક્ઝાન્ડ્રિયાના સીરીલ, સંત ઓગસ્ટીન, અને સંત જેરોમનો ટેકો હતો. મોટા ભાગના બાઈબલના અભ્યાસકોનો ટેકો આ મતને છે.

એટલું જ નહિ, પણ આ સૌથી પુરાણો મત છે. આ પ્રશ્નનો સૌથી પુરાણો પુરાવો ‘સમરૂની આવૃત્તિ’નો છે. એ શીખવે છે કે ‘દેવના દીકરા’ એટલે ભક્તજનોનો વંશ. દૂતોવાળી માન્યતા પાછળથી ઉભી થઈ, અને તે પણ માત્ર અમુક યદ્વારી શાખામાં જ પ્રચલિત હતી.

બાઈબલ એ માનવ-ઈતિહાસનું પુસ્તક નથી. પણ એમાં પાપ પ્રવેશ, ઈશ્વર પ્રત્યે વફાદાર માનવવંશ, ઉદ્ધારનારના આગમનનાં વચ્ચેનો અને તેમની પૂર્ણતા વર્ણવવામાં આવ્યાં છે. આ વફાદાર વંશ (શેથનો વંશ) ઉત્પત્તિ પમાં નોંધાયો છે. પ્રભુ ઈસુ પ્રિસ્ત આદમપુત્ર શેથના કુળમાં આવવાના હતા. પણ શેથનો આ ભક્તિભાવવાળો વંશ અન્ય જગતી માણસોનાં કુટુંબોમાં સર્ગપણ બાંધે, તેમાં ભળી જાય, અને પછી ઈસુ પ્રિસ્ત ન આવે, એવું શેતાન ઈચ્છતો હતો.

ખ. ભષ્ટાચાર : જાતીય પાપો અને ઈશ્વરનો કોપ

જળપ્રલયના તે સમયમાં સદોર્મે અને ગમોરામાં જે જાતીય

પાપો હતાં, તે અત્યારે ખૂબ વધી ગયાં છે. હું ૧૯૭૨માં જનરલ કોન્ફરન્સમાં એટલાન્ટા જોર્જિયામાં ગયો હતો, ત્યારે પ્રોગ્રામમાં એક મુદ્દાએ ખૂબ ધૂમ મચાવી હતી. કે કેટલાય પક્ષકારોએ એવી માગણી કરી હતી કે, ‘હોમો સેક્યુઅલ્સ’ - સાજાતીય સંબંધો રાખનાર પાળકોને દીક્ષા આપવામાં આવે. તાણીઓ પાડીને એ પ્રશ્ન ચુંગાવવામાં આવ્યો હતો. કેટલાક કહેતા કે બાઈબલ પ્રમાણે એ પાપ છે, ત્યારે તેમને ધૂતકારીને બેસાડી દેવામાં આવતા કારણ કે જમાનો બ્રદ્ધ થઈ ગયો છે. હજુ આ પ્રશ્નનો નિકાલ થયો નથી. બ્રદ્ધ થતી પ્રજાને આગળ ધર્યા કરે છે.

અમેરિકા જેવા દેશમાં આવાં સાજાતીય સંબંધો ધરાવનારાં મંડળો, મંડળીઓ છે. તેમ તેવા સત્યોને બીજે સ્થળે મોકલતાં ભલામણપત્રો પણ આપવામાં આવે છે.

ભારત સ્વતંત્ર થયું, ત્યાર પહેલાં દેવદાસીઓની પ્રવૃત્તિ ખૂબ ફાલી હતી, પણ હવે કાયદા દ્વારા અટકાવી દેવામાં આવી. પણ આજે લગભગ સાડાચાર લાખ કરતાં વધારે દેવદાસીઓ અસ્તિત્વ ધરાવે છે.

આ પ્રકારની પરિસ્થિતિ જેવા મળે છે. આના વિષે તો ઘણું લખી શકાય, પણ લખતો નથી.

શહેરોમાં સ્ત્રીવેશ્યા કરતાં પુરુષ વેશ્યાની કમાણી ઘણી અધિક છે. પરદેશોમાં પણ આવી જ પરિસ્થિતિ છે.

આપણાં છાત્રાલયોમાં પણ આ સંબંધી તકેદારી રાખવી ધટે. આવી સાજાતીય સંબંધોની શેતાની પ્રવૃત્તિઓ ઘણી ફૂલેલી-ફાલેલી છે. મુંબઈ અને અમદાવાદમાં પતિ-પત્નીના અદલાબદલાની સંસ્થાઓ પુષ્ણ ફૂલી ફાલી છે.

આવી બ્રાહ્માચારમાં આથડતી દુનિયામાં ઈશ્વરનો કોપ આવે એવી પરિસ્થિતિ છે.

ગ. ઈશ્વર પાપને સાંખી લેતા નથી.

ઈશ્વર પાપને સાંખી લેતા નથી. પાપ પરિણામ હા, ભંયકર પરિણામ ઉભું કરે છે. પાપનો મુસારો અથવા પરિણામ મરણ છે.

દુનિયા બ્રાહ્મણ ગઈ હતી અને નૂહ તથા તેના કુટુંબ સિવાય કોઈ ન્યાયી નહોતું. તેથી ઈશ્વરે જળપ્રલય દ્વારા સર્વ જીવોનો નાશ કર્યો.

ઉત્પત્તિના પાંચમા અધ્યાયમાં આદમની વંશાવાળી આપી છે. એમાં હનોખ દેવની સંધાતે ૩૦૦ વર્ષ સુધી ચાલ્યો. એ જ સમય અને સંજોગો છતાં એક માણસ ૩૦૦ વર્ષ સુધી ચાલ્યો, અને તે સમયમાં નૂહ અને તેનું કુટુંબ ઈશ્વરની દસ્તિમાં ન્યાયી માલૂમ પડ્યું. આખી દુનિયા તે વખતે બ્રાહ્મણ ગયેલી હતી.

નૂહ યદ્દૂદી નહોતો. એ આદમ વંશજ હતો. જો એ અબ્રાહામ કે યાકોબથી જન્મ્યો હોત તો, તે યદ્દૂદી ગણાત. પણ તે તો આદમ વંશજ - સામાન્ય માનવી હતો.

દેવે કહ્યું કે, આપણે પોતાના સ્વરૂપ તથા પ્રતિમા પ્રમાણે માણસને બનાવીએ ઉત્પત્તિ ૧:૨૬. ઈશ્વરને આપણા જેવા હાથપગો નથી, તો ઈશ્વરનું સ્વરૂપ અને પ્રતિમા એટલે શું? ઈશ્વરનું સ્વરૂપ અથવા પ્રતિમા એટલે ઈશ્વરે માણસને પોતાના જેવી બુદ્ધિ આપી. ઈશ્વર જોઈ શકે, વિચારી શકે, સમજ શકે એવી પોતાના જેવી બુદ્ધિ આપી. અને ઈશ્વર જેમાં આનંદે એવામાં આનંદવાની લાગણી ઈશ્વરે માણસને આપી. અને ઈશ્વર જેને પસંદ કરે એવું સારું પસંદ કરવાની મુક્તેચ્છા ઈશ્વરે માણસને આપી. આમ બુદ્ધિ,

---

લાગણી, પસંદગી ઈશ્વરે માણસને આપી.

પણ માણસ પતિત થયું ત્યારે પાપને કારણો આ બુદ્ધિ,
લાગણી, બધું ગુમાવી દીધું.

એટલે માણસો ઈશ્વર જેવું વિચારી શકતાં નથી, જોઈ શકતાં
નથી, આનંદી શકતાં નથી.

૬

આટલું બધું પાણી ક્યાંથી આવ્યું ?

ઉત્પત્તિના પહેલા અધ્યાયની બીજી કલમથી આપણે જોઈએ છીએ કે, દેવે અંતરિક્ષ બનાવ્યું. અને ઉપરનાં પાણી, આકાશનાં પાણી, પૃથ્વી પરનાં પાણી અને નીચેનાં પાણી જૂદાં પાડ્યાં.

ઉપર બધાં બહુ પાણી હતાં અને પૃથ્વીની આસપાસ આવરણરૂપ બની ગયાં.

ઉપર વાતાવરણમાં ખૂબ જ ઠંડી હતી. અને લગભગ પીસ્તાળીસ બીલો જીરો વાતાવરણ હતું. એટલે અંતરિક્ષ ઉપરના પાણી બરફ થઈ ગયાં. એટલે પૃથ્વીની આસપાસ બધી જ બાજુએ પાણીના બરફનાં ચોસલાં બંધાઈ ગયાં.

વિષુવવૃત્તાની આસપાસ પૃથ્વી બે હજાર ફૂટ બરફના પહાડો બની ગયા. જેમ વધારે ઠંડુ તેમ પાણી વધુ સમાય. એમ પૃથ્વીની આસપાસ બરફ રૂપે અતિશય પાણી જામ્યું.

અને જ્યારે વરસાદ વરસ્યો ચાળીસ દિવસ અને ચાળીસ રાત સુધી વરસાદ વરસ્યા કર્યો. તે વખતે આકાશની બારીઓ ખૂલ્લી ગઈ. એટલે કે પેલાં બરફનાં ચોસલાં નીચે પડ્યાં. અને ઉપર ભરાઈ રહેલું પાણી પણ આકાશ ફાટ્યું હોય તેમ નીચે પૃથ્વી પર પુષ્કળ પાણી વરસી પડ્યાં એનો અર્થ એ થાય કે આકાશની બારીઓ ખૂલ્લી ગઈ. અને ઘોઘમાર વરસાદ તૂટી પડ્યો. જેમ કોઈ જળાશયના બંધો ખૂલ્લા કરી નાખવામાં આવે અને પાણી ધસમસતું વહી નીકળે તેવું જ આ ઉપરના પાણીનું બન્યું.

(બાઈબલમાં લખ્યું છે કે જળનિધિના ઝરા ફૂટી નીકળ્યા.)

એટલે કે સમુદ્ર તોકાન અને ધરતીકંપ થયાં. અને મહાસાગરોના તળિયાં ઉપર આવ્યાં અથવા ઊંચા થઈ ગયાં. એટલે મહાસાગરો પૃથ્વી ઉપર ઠલવાઈ ગયા.

પૃથ્વીના પેટાળમાં અનેક ઘણાં પાણી છે. એ બધાં પણ આ રીતે પૃથ્વી પર ઠલવાઈ ગયાં.

પૃથ્વી ઉપર ચારે બાજુ બરફનાં ચોસલાં હતાં તે બધાં ધરબાઈ પડ્યાં. આ બરફની ઠંડી અને ઠંડા પડી ગયેલાં પાણી, એ બધાંએ આલ્સ પર્વત અને આસપાસના સદા રહેતા બરફના વિસ્તારમાં ચઢતાં તણાઈ આવેલાં જંગી મહાકાય પ્રાણીઓ બરફમાં ધરબાઈ ગયાં.

આવાં લાખો પ્રાણીઓ એ વિસ્તારમાં આજે પણ જોવા મળે છે. જેઓનાં મોંમાં લીલો ચારો દેખાય છે, અને એમના પેટમાં પણ ચારો કાચો જ પાચન નહિ થયેલો લીલો જોવા મળે છે. આવાં લાખો પ્રાણીઓ આલ્સ પર્વત અને આજુબાજૂના વિસ્તારમાં જોવા મળે છે. આ પ્રાણીઓ વિશે આ ચોપડીમાં અંદર આપેલું છે.

જેમ જ્વાળામૂખી ફાટી નીકળે છે ત્યારે લાવારસ અને પીગળેલી ઘાતૂઓ, અગ્નિ વગરે ઘસી નીકળે છે તેમ જ આ સમયે પણ ધરતીકંપ થયા અને એને લીધે પૃથ્વીના પેટાળનાં તમામ પાણી પૃથ્વી ઉપર ઠલવાઈ ગયાં.

એમ પૃથ્વી પર જળપ્રલયનાં પાણી એકઠાં થયાં.

◆ આટલું બધું પાણી ક્યાંથી આવ્યું ?

(૧) પ્રભુએ જ્યારે સૃષ્ટિ બનાવી ત્યારે બીજી કલમમાં ઉત્પત્તિ ૧:૨માં કે પૃથ્વી પાણીમાં ઝૂબેલી હતી. તેની આસપાસ પુષ્ટળ પાણી હતાં.

(૨) બીજે દિવસે પ્રભુએ અંતરિક્ષ બનાવ્યું. અને ઉપરનાં પાણીને

નીચેનાં પાણીને અંતરિક્ષ દ્વારા જુદાં કરાયાં. ઉત્પત્તિ ૧:૭

- (૩) અંતરિક્ષમાં ઉપર પાણી હતું.
- (૪) અંતરિક્ષની ઉપર પાણી હતાં. અત્યારે પૃથ્વીનો વાતાવરણનો જે ભાગ કહેવાય છે તે પાણીથી ભરેલો હતો.
- (૫) પૃથ્વીની ઉપર ક માઈલ સુધી વાતાવરણનો ભાગ આવેલો છે. તે પાણીથી ભરેલો હતો.
- (૬) નીચે પણ પાણી હતું. એટલે કે પૃથ્વીની ઉપર અને પૃથ્વીની આસપાસ પણ પાણી હતું. આપણા ભૂસ્તર શાસ્ત્રીઓ કહે છે કે જમીન ૧/૩ છે અને ૨/૩ ભાગ પાણી છે. આમ, અંતરિક્ષ નીચેના પાણી ઘણાં હતાં. સમુદ્રોમાં, મહાસાગરોમાં, નદીઓમાં પાણી હતાં.
- (૭) કૂવા ખોદનારાઓ જ્યારે ઉડી ખોટે છે. ત્યારે તેઓ ઘણીવાર કહેતા હોય છે કે હવે આટલા ખોદણ પછી નદી આવી. આ નદીનો ગ્રવાહ આ તરફથી આ તરફ વહે છે. એવી વાતો કહે છે. એમ પૃથ્વીના પડ નીચે પાણીની નદીઓ અને પાણીના ગ્રવાહો હોય છે. પૃથ્વીના પડની નીચે સરોવરો પણ ભરેલાં છે. કૂવા ખોદવાને માટે નીચે પાતાળ સુધી પણ ખોદવું પડે છે એ માટે કે પાણી આવે.
- (૮) અમદાવાદથી નીકળતાં કુમાર માસિકના એક વર્ષના એપ્રિલ, ૧૯૭૧ના અંકમાં આ ગ્રમાણે આપવામાં આવ્યું હતું કે પૃથ્વીના બધાં જ પાણીને એકત્ર કરો અને તેનો અઢી માઈલના વ્યાસનો એક થાંભલો બનાવો અને તો પાણી સૂર્ય સુધી પહોંચશે.
- (૯) વાદળોમાં પણ પુષ્ટ પાણી ભરેલું હોય છે. હું ૧૯૮૮માં બોઇંગ વિમાનમાં બેસીને ન્યૂયોર્ક જતો હતો. બોઇંગ

વિમાનની ગતિ કલાકના ૭૦૦ માઈલની હતી. તો મેં દોઢ કલાક સુધી જરાં ગાદળાં જેવા વાદળ નીચે પથરાયેલાં જોયાં. પણ વાદળગાંથી નીચેની પૃથ્વી દેખાતી નહોતી. વિમાનની ઝડપ કલાકના ૭૦૦ માઈલની હતી અને દોઢ કલાક સુધી આવું વાદળ જોયું. અવકાશમાં બીજે બધે આવા વાદળ હતાં. એટલે અવકાશનાં વાદળાં રૂપી અને ભેજરૂપે અનેકરૂપે પાણી ભરેલું હતું.

(૧૦) વળી, આ વાતાવરણનાં પાણી અને અંતરિક્ષની ઉપરનાં પાણી છૂટી પડ્યાં. બાઈબલમાં લખવામાં આવ્યું છે કે આકાશની બારીઓ ખુલ્લી થઈ ગઈ અને વરસાદ પડ્યો. આકાશની બારીઓ એટલે કે પાણીનાં મોટાં જળાશયો બંધ દ્વારા બંધ રખાયેલા હોય છે. અને જ્યારે ચક્કરને ફેરવીને પાણીના બંધ અથવા વાલ્વ ખુલ્લા કરવામાં આવે છે ત્યારે તે ઘસારાબંધ પાણી વહેવા માંડે છે એ પ્રમાણે ઉપરનું પાણી ઘસી આવ્યું. અને તેથી બાઈબલમાં શબ્દ વાપર્યો છે કે આકાશનાં દ્વારો ખોલીને વરસાદ પડ્યો.

(૧૧) આ ઉપરાંત બાઈબલમાં એમ લખવામાં આવ્યું છે કે “જળનિધિના ઝરા” ફૂટી નીકળ્યાં. એટલે જમીનમાં સમાવાયેલું પાણી જોરભેર ફૂટી નીકળ્યું. આમ પુષ્ટ પાણી એકહું થયું.

(૧૨) સતત ૪૦ દિવસ સુધી વરસાદ વરસ્યો.

◆ જળનિધિના ઝરા ફૂટી નીકળ્યા

૪૦ દિવસ-રાત સુધી જે વરસાદ પડ્યો તે વખતે વીજળી અને ઘરતીકંપ પુષ્ટ થયાં. મહાસાગરોમાં ઘરતીકંપને લીધે ફાટો પડી. અને સમુદ્રોના તળિયાં ઊંચા ઉપસી આવ્યા એ ફાટો દ્વારા

મહાસાગરો નીચેનાં પાણી ઉપર ધસી આવ્યાં. અને આ મહાસાગરોનાં તળિયાં ઊંચા થઈ જવાથી જાણો કે જરા ફૂટી નીકળ્યા હોય તેમ એ બધાં પાણી પૃથ્વી ઉપર ધસારાબંધ ફેંકાવા લાગ્યાં.

હું જ્યારે વડોદરા - હાઈસ્ક્વુલમાં ભાજતો હતો ત્યારે ગાયકવાડના લક્ષ્મીવિલાસના કંપાઉન્ડમાં બોરકામ શારકામ ચાલતું હતું અને એક પછી એક પાઈપો ઊંડી ઉતારતા હતા. પછી તો પૃથ્વીના ઊંડા પેટાળમાં આ પાઈપો ગઈ એટલે ભયંકર સૂસવાટાભર્યો વાયુ અંદર ફેંકાવા લાગ્યો અને એ પછી તો વરાળ જોરથી નીકળવા લાગી. આ વાયુ અને વરાળનો અવાજ એટલો બધો હતો કે અમે ત્રણ માઈલ દૂર રહેતા હતા ત્યાં સંભળાતો હતો. ત્યાં થઈને જ અમારે શાળાએ જવાનું થતું એટલે વરાળ અને વાયુ ફેંકાતા અમે રોજ જોતા.

આમ, પૃથ્વીના પેટાળમાં ધરતીકુપને લઈને પડેલી ફાટોમાંથી પાણી બહાર ધસી આવે ત્યારે તેનો જોશ એટલો બધો હશે તેનો જ્યાલ કંઈક આ પરથી આવી શકે.

ગરમીના પેટાળમાં પીગળેલી ઘાતુ વગેરેની ગરમીથી પાણી બહાર ધસી આવ્યાં હશે. જેમ આજે પણ ઊંડા બોર અથવા શારમાં બને છે તેમ મહાસાગરોનાં પાણી પૃથ્વી પર બધે ફેલાઈ ગયાં.

જમીનના પેટાળમાં જ્યારે કુવા ખોદનારાઓ નીચે ખોદકામ ચલાવે છે ત્યારે તેઓની ભાષામાં આપણે જોઈએ તો વચ્ચે વચ્ચે ઘણી નદીઓ આવે છે. તેમ જ ઊંડી પાણીના મોટાં જળાશયો ભૂગર્ભમાં દટાયેલા પડ્યાં છે અને ધરતીકુપને લઈને અને અંદરના દબાણને લઈને જરાઓમાંથી પાણી નીકળે તેમ જોરબંધ પાણી નીકળ્યાં. અમેરિકામાં એક સ્થળે મોટું ડામરનું સરોવર છે એ બધો પ્રવાહી ડામર છે. લોકો તેમાંથી મોટાં મોટાં પીપો ભરીને ડામર લઈ જાય છે. અને

એક પીપ જેટલો ડામર લે અને જે ખાડો પડે તે તરત ને તરત સપાટ બની જાય છે. એવો જંગી ડામરનો જથ્થો છે.

એવાં ઉકળતાં પાણીનાં સરોવરો પણ પૃથ્વીના પેટાળમાં છે. તે બધાં પાણી બહાર ઘસી આવ્યાં.

આજે પણ એટલેન્ટિક અને પેસેફિક મહાસાગરોમાં ઊંચા પહાડો આવેલા છે. કેટલાંક પહાડો અંતસ્થ લગભગ ૨૦ માર્ફલ ઊંચા છે. આ પહાડો જે પાણી અંદરના મહાસાગરના દબાણથી નીકળી આવ્યાં તેમાં આંતરિક દબાણથી આ ઊંચા પર્વતો ત્યાં સ્થપાયા. જે આજે પણ જોવા મળે છે.

અંતરિક્ષનાં ઉપરનાં પાણી ઉત્પત્તિના બીજી દિવસે દેવે અંતરિક્ષ બનાવ્યું. અને અંતરિક્ષની ઉપરના પાણીને આકાશ કહ્યું. પૃથ્વીનું વાતાવરણ પૃથ્વી ઉપર લગભગ ૧૦૦ માર્ફલ સુધી આવેલું છે. એ બધામાં અંતરિક્ષનું પાણી ભરેલું હતું. બાકીનું પાણી તે અંતરિક્ષ નીચે મહાસાગરોમાં પૃથ્વીના પેટાળમાં પાણીના સંચય તરીકે રહ્યું હતું. હવે, પૃથ્વીના લગભગ ત્રણ માર્ફલ સુધી ઠંડી હોવાને લીધે અંતરિક્ષના ઉપરના પાણી બરફની પેટે જમા થઈ ગયાં. અને યુરોપ-અમેરિકામાં જેમ શ્રીન હાઉસીસ હોય છે એવી આ પૃથ્વી ઉપરનું વાતાવરણ પણ બરફના પાણી જેવું બની ગયું. સમધાત હવા પૃથ્વી ઉપર રહેતી હતી. એવી રીતે બધે એકસરખી વનસ્પતિ તથા ઝડો ઊગતાં હતાં.

હવે એવું બન્યું કે પેલાં બરફનાં ચોસલાં ફેલાતા ઉત્તર ધ્રુવ તરફ ફેલાયો. ઉત્તર ધ્રુવના આલ્પસ વરોરેના ઉત્તર ઢોળાવો તરફ અનેક મહાકાય ગ્રાણીઓ ચરતાં હતાં. ઉપરના બરફને લઈને ઠંડી ખૂબ જ વધી ગઈ હતી. અને ઉપરથી જોરથી વરસાદ પડ્યો. બાઈબલમાં આપવામાં આવ્યું છે કે આકાશની બારીઓ ખુલી ગઈ.

આ કંઈ સામાન્ય વરસાદ હોય છે તેવો વરસાદ નહોતો. પણ સરોવરો અને મોટાં જળાશયોને જે બંધ બાધેલા હોય છે અને ચક્કરો મારફતે તેનાં બંધ બારણાં ખોલવામાં આવે છે અને તે વખતે અતિ ઘસારા સાથે પાણી વહી નીકળે છે એ પ્રકારની વાત પણ અહીં લખવામાં આવી છે. આકાશની બારીઓ ખુલ્લી ગર્દ અને તેમાંથી ઘસારા બંધ પાણી પડતાં હતાં. સામાન્ય વરસાદમાં થોડા જ વરસાદરૂપ હોય છે. પણ જેને ઝંપાપાત કહે છે. અથવા Cloud burst કહે છે. અને ઘોઘબંધ ઉપરનાં પાણી તૂટી પડ્યાં. અને તે સાથે બરફના જે ગાછિયા બંધાયાં હતાં તે પણ તૂટી પડ્યાં.

આલ્પસના ઢોળાવો પર જે મહાકાય પ્રાણીઓ ચરતાં હતાં
તે દટાઈ ગયાં. અને ઉત્તર ધ્રુવમાં જે ઓઈલ નીકળે છે તે ઓઈલ
આ પ્રાણીઓમાંથી નીકળ્યું હતું અને વાતાવરણ વધારે ઠંડુ થવાથી
અને પેલો બરફ પણ ઓળિંતો તૂટી પડ્યો એટલે કેનેડિયન અને
આલ્પસ એ બધા વિસ્તારમાં હજારો પ્રાણીઓ સંદાના બરફમાં
ઢંકાયેલાં પડ્યાં છે. એ બધાં પ્રાણીઓ આજે સુરક્ષિત છે. જેમ
બરફની પેટીઓમાં માછલી વેરાવળથી મુંબઈ સુધી જાય છે. બરફને
લઈને તેમાં સડો પેસતો નથી. તાજુ જ હોય છે. તેમ આ બધાં
પ્રાણીઓનું માંસ આજે પણ તાજું જ છે. ફૂતરાઓની આગળ આ
પ્રાણીઓનું માંસ નાખતાં તેઓ ખાઈ જતા. તેમનાં મોંમાં અને
પેટમાં છોડ ચાવેલા, ચવાયા વગરના અને પેટમાં પચ્ચા વગરના
આજે પણ જોવા મળે છે. લેબોરેટરીમાં તેમની તપાસ કરવામાં
આવી છે.

નૂહના વહાણમાં લેવા માટે જેમ
પશુઓના શુદ્ધ-અશુદ્ધ ભાગ પાડ્યા,
તેમ પક્ષીઓના પાડ્યા કે નહિ ?

બાઈબલમાં કોઈપણ કલમ કે કલમો બાઈબલની બીજી કોઈ કલમ કે કલમોની વિરુદ્ધમાં કે જુદો જ અર્થ બતાવતી હોતી નથી; બધી જ કલમો એકબીજાની પૂરક અને અનુમોદન આપનારી હોય છે. એ મુદ્દો કાયમને માટે ધ્યાનમાં રાખવો. અહીં પણ એજ મુદ્દો લાગુ પડે છે.

ઉત્પત્તિ ૫:૧૯, ૨૦માં “જીવ બચાવવા સારુ” જે જે જીનવરો વહાણમાં લેવાનાં છે તેનું લીસ્ટ આપ્યું છે. એ પ્રથમ હુકમ સ્પષ્ટ છે. “જીનવરો” એટલે જીવવાળાં બધાં જ. અને સર્વ જાતનાં જીનવરોમાંથી બબ્બે (એક નર, એક માદા) તારી સાથે બચાવવાને સારુ તું વહાણમાં લાવ; તેઓ નરનારી હોય. પોતપોતાની જાત પ્રમાણે પક્ષીઓ, તથા પોતપોતાની જાત પ્રમાણે પશુઓ, તથા પોતપોતાની જાત પ્રમાણે પેટે ચાલનારાં પ્રાણીઓ (પ્રાણવાળાં)માંથી સર્વ જાતનાં બબ્બે જીવ બચાવવા સારુ તારી પાસે આવે.” આ પ્રથમ અને સ્પષ્ટ હુકમમાં દરેક પ્રકારના જીવમાંથી (જીનવરમાંથી) બબ્બે લેવાનું સ્પષ્ટ લાગ્યું છે : પશુઓમાંથી બબ્બે, પંખીઓમાંથી બબ્બે અને પેટે ચાલનારાંમાંથી પણ બબ્બે.

સાતમા અધ્યાયની ૨, ૩ કલમોને ઉપરની (૫:૧૯, ૨૦) કલમોના સંદર્ભમાં જ વાંચવાની છે. અહીં ૭:૨, ૩ કલમોમાં તો ૫:૧૯, ૨૦ના પ્રાધાન્ય અથવા હુકમોનો થોડોક વધારો એટલે કે શુદ્ધ જીવો વિષેનો વધારો કે ખુલાસો કરેલો છે. આ ૭:૨, ૩ ને

૬:૧૮, ૨૦ની સામે નહિ, પણ સાથે લેવાનો છે. એમાં શુદ્ધોમાંથી સાત સાત લેવાં, તે મુદ્દા પર ભાર દીધો છે. પશુઓ વિષે શુદ્ધ અને અશુદ્ધના ભાગ પાડ્યા છે તે માત્ર ૬:૧૮, ૨૦. ઉપરાંત આ વધુ ખુલાસો કર્યો છે. અને પશુઓની બાબતમાં એ વધુ ખુલાસો કે સ્પષ્ટતા થઈ ગઈ છે, એમ ગણીને પવિત્ર આત્માએ પક્ષીઓની બાબતમાં એ ખુલાસાની પુનરુક્તિ કરવા યોગ્ય માન્યું નથી. એટલે પક્ષીઓમાંથી ૬:૧૮, ૨૦ પ્રમાણે બજે તો લેવાનાં ૪, પણ ૭:૨, તે પ્રમાણે શુદ્ધો સંબંધીની વધારાની માહિતી પ્રમાણે શુદ્ધ પક્ષીનાં સાત સાત લેવાં.

‘સાત સાત’ (૭:૨, ઉમાં) નરનાં સાત અને માદાનાં સાત મળી કુલ ચૌદ નહિ પણ તે જોડ અને એક વધારાનું, એટલે $2 + 2 + 2 + 1 = 7$ લેવાનાં. હિન્દુ લખાણનો એક અર્થ થાય છે. ગુજરાતીમાં સહેજ ગુંચવાડો થઈ જવા સંભવ છે.

ખ. નૂહના વહાણમાં આટલાં બધાં પ્રાણી-પંખીઓ સમાઈ શકે ખરાં ?

ઇશ્વરે નૂહને આ પ્રમાણે વહાણનું માપ આપ્યું હતું : “વહાણની લંબાઈ ત્રણસે હાથ, ને તેની ચોડાઈ પચાસ હાથ, ને તેની ઊંચાઈ ત્રીસ હાથ.” તેનો નીચલો તથા બીજો તથા ત્રીજો એવા ત્રણ માળ તું કર. વહાણમાં નૂહ, તેની પત્ની, ત્રણ દીકરા તથા તેમની પત્નીઓ - એમ આઠ માણસ ગયાં. ઉપરાંત બધાં જાનવરોમાંથી બજે (એટલે કે એકેક જોડ) વહાણમાં લેવાયાં, અને શુદ્ધ જાનવરોમાંથી સાત સાત (એનો અર્થ એમ થઈ શકે કે સાત જોડ; પણ હિન્દુ ભાષાપ્રયોગ જોતાં વધુ વાજબી આ લાગે છે કે, ત્રણ જોડ અને એક વધારાનું મળીને સાત. એક વધારાનું તે

અર્પણને માટે) વહાણમાં ગયાં.

“બબ્બે” માટે હિલ્લુમાં ‘સેનાયિમ’ વાપરેલા શબ્દોનો અર્થ ‘જોડીબંધ’ ‘યુંમોમાં’ ‘જોડામાં’ કે ‘જોડકાંમાં’ એવો થાય. એટલે ‘એકેક જોડી’ (અને નહિ કે બબ્બે જોડી) અંદર વહાણમાં લેવાનાં હતાં. ઉત્પત્તિ ૭:૮, ૮માં આ સ્યાસ થયું છે.

આ ઉપરાંત બધાંને માટે એક વર્ષ ચાલે તેટલો ખોરાક ભરી લીધો હતો. ખરેખર, આ બધાંનો સમાવેશ કરવા માટે બહુ મોટું વહાણ જોઈએ.

‘શુદ્ધ-અશુદ્ધ’ પ્રાણીઓ અને પંખીઓ એ તફાવત શાને આધારે નક્કી કરવાનો હતો તે વિશે આપણે ચોક્કસ જાણતા નથી. આખાર અંગેના શુદ્ધ-અશુદ્ધ પ્રાણી-પંખીઓના નિયમ (લેવીય ૧૧) તો લાંબા સમય પછી મોશેન આપવામાં આવ્યાં ! પાળેલાં કે જંગલી કે ખાઈ શકાય અને ન ખાઈ શકાય તેવાં કે અર્પણમાં વધેરી શકાય કે ન વધેરી શકાય એવાં - એવો કોઈ અર્થ નીકળતો હશે.

બાઈબલમાં આપેલું માપ ‘હાથ’ના માપ પ્રમાણે છે. એક હાથ એટલે લગભગ દોઢ ફૂટ થયું. અને એ પ્રમાણે વહાણ ર૪૦ ફૂટ લાંબું, ૭૫ ફૂટ પહોળું, અને ૪૫ ફૂટ ઊંચું થયું. વહાણને ત્રણ મજલા હતા. ઉપર આપેલા માપ પ્રમાણે એક મજલા પર ઉત્ત, ૭૫૦ ચો. ફૂટ જગ્ગા થઈ, અને ત્રણ મજલા મળીને ૧,૦૧,૨૫૦ (એક લાખ એક હજાર બસો પચાસ:) ચો. ફૂટ કુલ જગ્ગા થઈ.

વહાણનું વજન કરવાના નિયમ પ્રમાણે આવું વહાણ લગભગ ૪૩,૪૦૦ ટન જેટલું પાણી ખસેડે. અને એવું વહાણ લગભગ ૧૪,૦૦૦ ટન વજન ઊંચકી લઈ શકે. આજની જંગી મોટી સ્ટીમરો પણ લગભગ અટલું જ વજન ઉપાડી લઈ શકે છે. આ પ્રમાણેની વહાણમાંની બધી જગ્ગા - ઘેટાંબકરાં ભરી લઈ જતા ભારખાનાના

પ્રત્યેક ડબ્બામાં ૫૦ ઘેટાંબકરાં લઈ શકાય, એવા ૨૦૮૮ ડબ્બા જેટલી જગા થઈ; એ પ્રમાણે વહાણમાં કુલ ૧,૨૫,૨૮૦ (એક લાખ, પચીસ હજાર બસો ઓસી) ઘેટાંબકરાં સમાઈ શકે.

છીટકોખ અને મોરિસ નામના પ્રભ્યાત લેખકો ચોક્કસ સંશોધન અને બહુ ગીણવટ કરીને લખે છે કે ગ્રાણીઓ, પંખીઓ, સરીસૃપવંશ (સરપટિયાં, ગરોળી ઇ.) મંડૂકવંશ (જમીન તેમ જ પ્રાણી, એ ઉભયમાં રહેનારાં) એ બધાંની આજે જે જાતો જાણમાં છે તે બધી જાતો મળીને ૧૭,૫૦૦ જેટલી થાય છે, એથી વહારે જાતો જળપ્રલયના સમયમાં સંભવી શકે જ નહિએ.

એ બધી જાતોમાંથી એકેક જોડ લઈએ તો ગ્રાણીઓ, પંખીઓ, સરીસૃપવંશીઓ, અને મંડૂકવંશીઓના કુલ ($17,500 \times 2 =$) ૩૫,૨૦૦ જીવ થાય. ઉપરાંત પેલાં શુદ્ધમાંથી સાત સાત લેવાનાં હતાં તેમાંથી ઉપરની ગણતરીમાં બબેની ગણતરી આવી ગઈ. એટલે એવી શુદ્ધોની આશરે $8,000$ જાતનાં બાકીનાં પાંચ પાંચ ગણતાં આશરે ($8,000 \times 5 =$) ૪૪,૦૦૦ બીજા જીવો થયા. એટલે નૂહના કુટુંબ સિવાય વહાણમાં આવનાર કુલ જીવો ($35,200 + 44,000 =$) ૭૯,૨૦૦ થયા. એટલા જીવો નૂહના વહાણમાં આવ્યા હશે. એ ઉપરાંત નૂહના કુટુંબનાં 8 જણ. આ ગણતરીમાં આપણે જળચર જીવોને ગણ્યા નથી. કારણ ઈશ્વરે તેઓને વહાણમાં લેવાનું નૂહને કહ્યું જ નહોતું. કારણ, તેઓ તો જળપ્રલયનાં પાણીમાં જીવતાં રહી શકે.

હવે હાથી, જિરાફ, ગાય, ભેંસ, ધોડો, એવા મોટા જીવો, વળી ઘેટાંબકરાં, ઝૂતરાં, શિયાળ અને એવાં મધ્યમય કદના જીવો, તેમ જ અને સાપ, ગરોળી, દેડકાં, ગોકળગાય, ઈત્યાદિ તદ્દન નાના જીવોની સરાસરી કાઢીએ તો સરેરાશ કદમાં ઘેટાંબકરાનું કદ

સરેરાશ કદ જેટલું આવી રહે. આ કુલ ૭૮,૨૦૦ જેટલા જીવો જે વહાણમાં ગયા. આપણે અગાઉના પેરેગ્રાફમાં જોઈ ગયા કે વહાણના કદ મ્રમાણે ૧,૨૫,૨૮૦ (એક લાખ પચીસ હજાર, બસો ઓશી) ઘેટાબકરાં તેમાં સમાઈ શકે જ્યારે આપણે સરાસરી મ્રમાણે ગણ્યું તો ૭૮,૨૦૦ (અગણ્યા ઓસી હજાર બસો) ઘેટાંબકરાં જેટલાં જ પ્રાણી-પંખીઓ વહાણમાં હતાં. એટલે વધારાનાં ૪૫,૮૦૦ ઘેટાંબકરાં માય તેટલી જગ્ગા ખાલી પડી રહી; એટલે કે રેલવેના (ઉપર જણાવ્યા તેવા) ભારખાનામાં ૨૦૮૮ ડબ્બામાંથી માત્ર ૧૩૨૦ ડબ્બા જ વપરાયા. અને ૭૬૮ ડબ્બા જેટલી જગ્ગા હજી ખાલી પડી રહી.

એ બાકીના ૭૬૮ ડબ્બા જેટલી, એટલે કે (૪૫,૮૦૦ બીજાં પ્રાણી-પંખીઓ સમાવી શકાય તેટલી જગ્ગા) વહાણમાં પડી; એ વધેલી જગ્ગા વહાણમાંના બધા જીવો માટે એક વર્ષ માટેનો ભાતભાતનો ખોરાક ભરવા માટે તેમ જ નૂહ તથા કુંદુંબના રહેવા-ફરવા માટે, અને પ્રાણી-પંખીઓને અવારનવાર છૂટથી ફરવા માટે ખૂબ પૂરતી થઈ રહે. આ, નૂહના આમ બધી જાતનાં પ્રાણી-પંખી ઈત્યાદિનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતા જીવો બહુ સારી રીતે વહાણમાં સમાઈ શક્યા હશે; અને આપણે ઉપર જોયું તેમ સારી એવી જગ્ગા વધી હશે.

અહીં બીજી એક સ્પષ્ટતા કરવી જરૂરી છે. જુદી જુદી ‘જાતો’ (kinds) વહાણમાં લેવામાં આવી તેનો અર્થ એ છે કે સહજવનમાં રહીને ઓલાદ પેદા કરી શકે અને વંશવૃદ્ધિ કરી શકે એ એક “જાતનાં” ગણાય. (માણસો ફરજિયાત અખતરા કરીને ઘોડા-ગઘેરીની સંકર ઓલાદ એટલે કે ખચ્ચર, સિંહ-વાધળની સંકર ઓલાદ એટલે કે ‘લાયગર’ પેદા કરે, એવું નહિ. કારણ પ્રાણીઓમાં કે પંખીઓમાં કે વનસ્પતિમાં કુદરતી રીતે સંકર ઓલાદ

થતી નથી. એ એક વાત, અને બીજી વાત કે સંકર ઓલાદ ફરી બીજાં કોઈ પણ ફરજંદ કોઈ કાળે પણ પેદા કરી શકે નહિ. સંકર ઓલાદની આગળ બાઈબલ “પોતપોતાની જાત પ્રમાણે”ની ઈશ્વર નિર્ભિત દીવાલ ઉભી થઈ જાય છે.

કૂતરાંની અનેક (૪૦૦ જેટલી) જાતો અત્યારે જોવા મળે છે. પણ એ ૪૦૦ જાતો અંદરઅંદર ઓલાદ પેદા કરી શકે છે. એટલે એ ૪૦૦ જાતો તે બધી એક જાત અથવા કુટુંબ ગણાય. અના પ્રતિનિધિ તરીકે બે જ કૂતરાં (કૂતરો-કૂતરી) વહાણમાં લેવાયાં હશે. પણ એથીયે આગળ વધીને પ્રાઇશિશાસ્ત્રીઓ જણાવે છે કે કૂતરાંની આ ૪૦૦ જેટલી જાત વરુમાંથી નીપજેલી છે.

કૂતરાં અને વરુ કુટુંબીઓ છે, એટલે વહાણમાં કૂતરું નહિ પણ વરુની જોડ ગઈ હશે, અને જળપ્રલય પછી વરુમાંથી કૂતરાંની અનેક જાતો વધવા માંડી હશે. આ લેખે બાઈબલના શબ્દો “પોતપોતાની જાત પ્રમાણે” એમાં કૂતરાં, વરુ અને બીજાં એવાં પ્રાણી એક કુટુંબનાં કે એક જ જાતનાં ગણાય.

કબૂતરોની ખરેખર અસંખ્ય જાતો મૂળ જંગલી, ભૂખરાં કબૂતરોમાંથી બની છે. અને કબૂતરોની એ અસંખ્ય જાતો આખરે તો એક જ જાત ગણાય. ફેન્ક લુઈસ માર્શના જણાવ્યા પ્રમાણે ૧૭૦૦ની સાલથી માંડીને વટાણાની ૫૦૦ જેટલી જુદી જુદી જાતો પેદા કરવામાં આવી છે. પણ આખરે તો એ ૫૦૦ જાતો એક જ કુટુંબ અથવા એક જ જાત છે. એમ જ કાળાં, ગોરાં (ઘઉવજાઈ) કે પીળાં માણસો આખરે તો એક આદમ-હવાની જ ઓલાદ છે. ક્રિસ્ટિયની જુદી જુદી ૧૦,૦૦૦ જાતો તે એક જ કુટુંબની અને મૂળ એક જાતની પેટા-જાતો છે. કરોણિયાની જુદી જુદી ૩૦,૦૦૦ જાતો પૃથ્વીભરમાં મળે છે, પણ એ આખરે પેટા-જાતો ગણાય.

મૂળે તો તેઓ એક જ જાતમાંથી થયાં. સર્વની બધી મળીને ૨૫૦૦ જેટલી પેટા-જાતો છે, એ બધા ૧૧ કુટુંબોમાં વહેંચાયેલા છે, અને આખરે બે જ મુખ્ય કુટુંબ બને છે. અને તે એક જ મૂળ જાતમાંથી બનેલાં છે.

એક જ જાતમાંથી ઘણી બધી પેટા-જાતો કેવી રીતે થતી હોશે? પણ એ વળી જુદી જ વિજ્ઞાનશાખાનો (જીવશાસ્ત્ર -બાયોલોજી) નો વિષય થયો. એમાં શરીરમાં સુક્ષમાતીત પિંડ ‘જીન’ માં (“જીવનરજ, જીવનઘટક, ગુણઘટક”માં). હજારો પેઢીઓની ખાસિયતો વારસાગત ઉત્તરે છે. પણ આ ‘ગુણઘટક’ (જીન) માં કોઈ વાર આકસ્મિક ‘ગુણવિકૃતિ’ (mutation) કે ‘નવગુણોદ્યુગમ’ થવાથી એ જાતમાં આદું પરિવર્તન થાય. એમ ‘પરપરાગ-સંયોજન’ અથવા કોસ-ભ્રિડિંગ એવા mutation (ગુણવિકૃતિ) વારંવાર કરાવીને સંકર પ્રજા પેદા કરી શકાય છે. અને એ ‘સંકર ઓલાદ’ આગલી જાત કરતાં ફેરફારવાળી અથવા જુદી જ હોય છે. એમ અમુક પ્રકારનાં કૂતરાંની ઓલાદમાંથી કૂતરાંની બીજી ઓલાદ પેદા કરી શકાય છે. પણ કોસ-ભ્રિડિંગ એનાં mutation (ગુણવિકૃતિ) વારંવાર કરાવીને સંકર પ્રજા પેદા કરી શકાય છે. અને એ ‘સંકર ઓલાદ’ આગલી જાત કરતાં ફેરફારવાળી જુદી જ હોય છે એમ અમુક પ્રકારનાં કૂતરાંની પેદા કરી શકાય છે. પણ ‘કોસ - ભ્રિડિંગ’ (‘પરશુક-સંયોજન’) માત્ર કુટુંબના છત્ર નીચે આવતાં પ્રાણીઓ, પંખીઓ કે વનસ્પતિમાં જ થઈ શકે છે. ‘પર-કુટુંબમાં આ કોસ-ભ્રિડિંગ યા “પરશુક-સંયોજન કોઈ અકાળે પણ શક્ય નથી; અને એટલે જ ડાર્વિનનો ઉલ્લાન્તિવાદ પાયા વગરનો અને જૂઠો ઠરે છે. (આ વિશે એટલે ‘ગુણઘટક’ (જીન) વિશે વધુ સ્પષ્ટતા માટે જુઓ લેખકનું પુસ્તક ‘બાઈબલ અન્યાસ,’ ભાગ-૪થો, પૃષ્ઠ ૫૦-૫૮).

નૂહના વહાશ સંબંધી
બીજુ એક વાત યાદ
રાખવાની કે જળની
મુસાફરીનાં વહાશો કે સ્તીમરો
જેવું નૂહનું વહાશ નહોતું.
બીજાં વહાશો અને સ્તીમરોને
નિર્ધરિત બંદરોએ લઈ
જવાનાં હોય છે અને જળમાં
નિર્ધરેલા માર્ગના નકશા
પ્રમાણે કપ્તાન તેમને ચલાવે
છે. જ્યારે નૂહના વહાશને
કોઈ ઠરાવેલા સ્થળે લઈ
જવાનું હતું નહિ. નૂહે એનું
કોઈ સંચાલન કરવાનું નહોતું,
આ વહાશ તો પાણી પર તર્યારી
કરવાનું હતું. અને પાણી
ઓસરતાં વહાશ થંબે એ જ
એનું ઠેકાણું ! એટલે આ
વહાશ તરતા ઘર સમાન હતું.
અને ‘જલ મહેલ’ કહો તો
ચાલે. (જુઓ ચિત્ર બાજુમાં)

બાઈબલમાં પ્રાણીઓ અને પંખીઓની જતો એ પશુ-પંખીઓની વિજ્ઞાનીઓ જે જતો ગણે છે, તેમાં એ કઈ કક્ષાએ આવે?

◆ વિજ્ઞાનીઓનું એ વર્ગાકરણ નીચે પ્રમાણે છે :

૧. જનસ
૨. ઓર્ડર
૩. જેનેરા
૪. ફેમીલી
૫. ઓર્ડિસ
૬. ફાઈલાઝ

◆ બીજી વ્યવસ્થા - બીજો વર્ગ :

૧. સમુદ્રાય
૨. પેટા સમૂહ
૩. વંશ
૪. વર્ગ (ઓર્ડર)
૫. કુળ/ફેમીલી
૬. ગોત્ર (જેનેરા)
૭. જાતિ એટલે કે Specie

બધાં પ્રાણી પંખીઓને આ ચુપોમાં ગોઠવવામાં આવે છે. બાઈબલનો શબ્દ જાત અને કયા વર્ગમાં ગણવો, તે અનિશ્ચિત છે.

હજારો પ્રાણીઓ જળપ્રલય વખતે વહાણમાં આવ્યાં, તેમની જાતિઓ વર્ગ નક્કી કરવા પણ આ શબ્દો વપરાવા જોઈએ. ફેમીલી વંશ એ બધાં સૂચ્યવે છે કે, તે એક જ કુળનાં છે. આ બધાં માંહોમાંહે પ્રજોત્પત્રિ કુદરતી રીતે કરી શકે, તે બધાં એક કુળનાં ગણાય. કારણ કે વહાણમાં એક જ જાતનાં નરનારી એટલે વરુ - નર-માદા, કૂતરો - કૂતરીમાંથી બીજાં પેદા કરી શકાય. વરુ અને માદામાંથી પણ કૂતરાની જતો ઉભી કરી શકાય. અને વરુ અને કૂતરીમાંથી કૂતરાની જતો પેદા કરી શકાય. એમ પ્રત્યેક વંશ કે ફેમીલી માટે સમજવાનું એટલે નર-માદા એક કુળ કે વંશનાં હોય એટલું પૂરતું છે. કૂતરાની ૪૦૦ ઉપર જતો છે. કબૂતરોની જત પરવાળાં કબૂતરો, ચોટલાવાળાં કબૂતરો, પગે વાળવાળાં કબૂતરો, એમ અનેક કબૂતરોની જતો તે આખરે તો ભૂખરાં કબૂતરોમાંથી થયેલાં છે. અને એમના જુદા જુદાં કબૂતરોની સાથે પ્રજનન વ્યવહાર કરવામાં આવે, તો બીજાં અનેક કબૂતરોની જતો પેદા કરી શકાય.

મથૂરેલાહના લાંબા આયુષ્યનું મહત્વ

ઉત્પત્તિ ૫: ૨૨માં જગ્ઞાવવામાં આવ્યું છે કે, “મથૂરેલાહનો જન્મ થયા પછી હનોખ ત્રણસો વર્ષ દેવની સંધાતે ચાલ્યો,” તો મથૂરેલાહના જન્મ સાથે હનોખના આત્મિક જીવનને શો સંબંધ હોઈ શકે ? મથૂરેલાહની અસરો હનોખ પર ઘણી પડી હતી. મથૂરેલાહના જન્મ પ્રસંગે ખાસ ખાસ અસર હનોખના જીવન ઉપર પડી, અને હનોખના આત્મિક જીવનમાં એ પછી ભારે વેગ આવ્યો. એટલે જ બાઈબલમાં આપ્યું છે કે “મથૂરેલાહનો જન્મ થયા પછી હનોખ ત્રણસે વર્ષ દેવની સંધાતે ચાલ્યો.”

“મથૂરેલાહ” નામનો મૂળાર્થ કંઈક આવો થાય છે : “એનું જવું થશે (એટલે કે મૃત્યુ થશે) ત્યારે ‘એ’ આવશે.” ‘એ’ એટલે જળપ્રલય. ઈશ્વરે ખાસ પ્રકટીકરણ આ નામ દ્વારા અને પુત્રજન્મ દ્વારા હનોખને આપ્યું હશે. ઉત્પત્તિના દિન અધ્યાયમાં બધી હકીકત આપવામાં આવી છે : “યહોવાએ જોયું કે માણસની ભૂંડાઈ પૃથ્વીમાં ઘણી થઈ, ને તેઓનાં હદ્યના વિચારની હરેક કલ્પના નિરંતર ભૂંડી જ છે.”..... “અને દેવે નૂહને કહ્યું કે, મારી આગળ સર્વ જીવનો અંત આવ્યો છે; કેમ કે તેઓને લીધે પૃથ્વી જુલમે ભરેલી છે; અને જુઓ, હું તેઓનો પૃથ્વી સુદ્ધાં સંધાર કરીશ.” (ઉત્પત્તિ ૬:૫, ૧૩).

ઈશ્વરે પોતાના આ ઠરાવ વિષે જેમ નૂહને કહ્યું, તેમ હનોખને પણ જગ્ઞાવ્યું હશે. ઈશ્વરે બીજી કેટલીક ભવિષ્યની યોજનાઓ હનોખને જગ્ઞાવી હતી, એમાંની એક યધૂદાના પત્રની ૧૪ અને

૧૫મી કલમમાં આપી છે : “તેઓ વિષે પણ આદમથી સતતમા પુરુષ હનોખે ભવિષ્યવચન કહ્યું છે કે, જુઓ, સંઘળાંનો ન્યાય કરવાને, સર્વ અધમીઓએ જે સર્વ અધમી કામો અધમીપણામાં કર્યાં, અને અધમી પાપીઓએ તેની વિરુદ્ધ જે સર્વ કઠણ વચનો કર્યાં, તે વિષે પણ તેઓ સંઘળાંને અપરાધી ઠરાવવાને પ્રભુ પોતાના ઉજારોહજાર સંતો સહિત આવ્યો.” જૂના કરારમાં હનોખનું આ ભવિષ્યકથન કર્યાંયે આવતું નથી. છતાં નવા કરારમાં આપેલું છે. ભાઈ થઈ ગયેલી પૃથ્વીનો વિનાશ કરવાના પોતાના ઠરાવ વિષે પ્રભુએ હનોખને જરૂરથી જણાવ્યું હશે.

મથૂરેલાહ નામનો મૂળાર્થ પણ એ જ સૂચવે છે. ઉપર જોયું તેમ આ નામનો મૂળાર્થ છે : “એનું જવું થશે ત્યારે એ આવશે.” એટલે કે મથૂરેલાહનું મૃત્યુ થશે ત્યારે જળપ્રલય આવશે અને આખી પૃથ્વીનો નાશ થશે. ઈશ્વરે પોતાના ભક્ત હનોખને પોતાના આ ઠરાવની જાણ કરી એની ભારે અસરો હનોખના આત્મિક જીવન પર પડી, એ પછી તે ઈશ્વરની ખૂબ નજીદી (ચાલનારો બન્યો). એટલે બાઈબલ એના વિષે સાક્ષી પૂરે છે કે “અને મથૂરેલાહનો જન્મ થયા પછી હનોખ ત્રણસેં વર્ષ દેવની સંધાતે ચાલ્યો.”

સદ્ગુરુના નાશ વિષે ઈશ્વરે અગાઉથી આબ્રાહમને જણાવ્યું હતું : યહોવાએ કહ્યું, “જે હું કરું છું. તે શું અંંગ્રાહામથી સંતાસું ?.. કેમ કે હું તેને જાણું છું કે તે પોતાના દીકરાઓને તથા પોતા પછી થનાર પોતાના પરિવારને એવી આજ્ઞા આપશે કે, તેઓ ન્યાય તથા ન્યાયકરણ કરવાને યહોવાનો માર્ગ પાળે; એ માટે કે આબ્રાહમ સંબંધી યહોવાએ કહ્યું છે, તે તે તેને આપે” (ઉત્પત્તિ ૧૮:૧૭, ૧૯). એ પછી ઈશ્વર સદ્ગુરુના નાશ કરવાના પોતાના ઠરાવ વિષે આબ્રાહમને જણાવે છે (જુઓ ઉત્પત્તિ ૧૮:૨૨-૨૩). આમોસ

પ્રબોધકે પણ એજ વાત જણાવી છે : “ખચીત પ્રભુ યહોવા પોતાનો મર્મ પોતાના સેવક પ્રબોધકોને બતાવ્યા સિવાય કંઈ કરશે નહિ” (આમોસ ૩:૭). એમ જળપ્રલયની યોજના વિષે ઈશ્વરે પોતાના ભક્ત હનોખને જણાવ્યું જ હશે.

પ્રભુએ હનોખને કહ્યું હશે કે, આ બાળક (મથૂસેલાહ)ને તું જુએ છે ? એ જીવશે ત્યાં સુધી દુનિયા ટકશે. એ જશે એ પછી જળપ્રલય આવશે, અને દુનિયાનો નાશ થશે. એટલે એ બાળકનું નામ મથૂસેલાહ રાખવામાં આવ્યું (એ જશે ત્યારે જળપ્રલય આવશે).

અને એમ જ બન્યું, મથૂસેલાહ ૮૬૮ વર્ષ જાયો. એની જિંદગીના ૮૬૮મા વર્ષ જળપ્રલય આવ્યો. આપણે એ જોઈએ. ઉત્પત્તિ ૫:૨૮માં આપ્યું છે કે “મથૂસેલાહ ૧૮૭ વર્ષનો થયો, ત્યારે તેને લામેખ જન્મ્યો. વળી ઉત્પત્તિ ૫:૨૮માં આપ્યું છે કે, “લામેખ ૧૮૨ વર્ષનો થયો, ત્યારે તેને નૂહ જન્મ્યો.” આ બે ઉમરોનો સરવાળો કરીએ તો આ પ્રમાણે થાય : ”

૧૮૭ વર્ષ લામેખના જન્મ સમયે મથૂસેલાહની ઉંમર.

૧૮૨ વર્ષ નૂહના જન્મ સમયે લામેખની ઉંમર.

= ૩૬૮ વર્ષ નૂહના જન્મ સમયે મથૂસેલાહની ઉંમર.

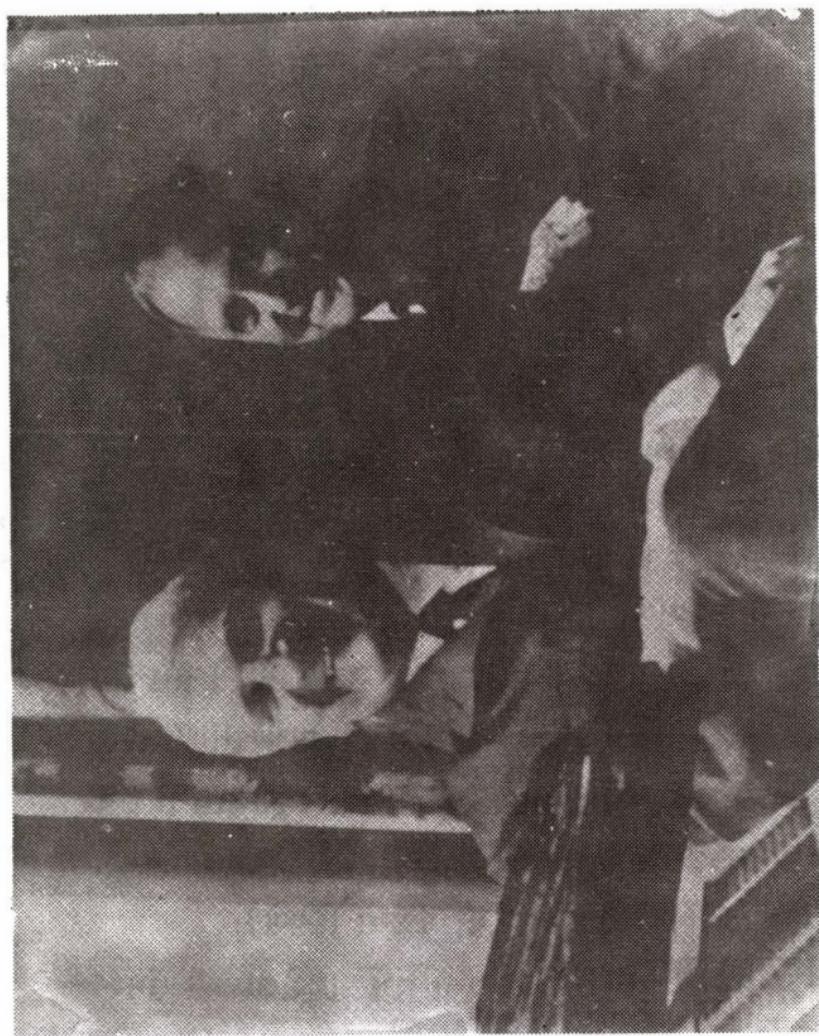
+ ૫૦૦ વર્ષ નૂહના ૫૦૦માં વર્ષ જળપ્રલય થયો.

(બીજા માસમાં ૧૭મા દિવસે)

= ૮૬૮ વર્ષ જળપ્રલયના વર્ષ મથૂસેલાહની ઉંમર

અને મથૂસેલાહનું કુલ આયુધ ૮૬૮ વર્ષનું હતું. “અને મથૂસેલાહના સર્વ દહાડા નવસેં અગણોતેર વર્ષ હતાં; અને તે મરી ગયો” (ઉત્પત્તિ ૫:૨૭).

નૂહ ૫૦૦ વર્ષનો થયો ત્યારે મથૂસેલાહ ૮૬૮ વર્ષનો થયો.

ઓરિયલ કમિંગ્સ (ડાબી બાજુ) ફન્ડન્ડ નવારા (જમણીબાજુ)

નૂહના ૫૦૦માં વર્ષ જળપ્રલય થયો, એટલે કે મથૂરેલાહના ૮૬૮માં વર્ષ જળપ્રલય થયો. આ સાલે મથૂરેલાહ ૮૬૮ વર્ષનો થઈને મૃત્યુ પામ્યો. એટલે એના નામ પ્રમાણે “આ જશે, ત્યારે તે (જળપ્રલય) આવશે” એ સત્ય ઠર્યું.

બિશાપ અશરની કાલમાન ગણતરી પ્રમાણે ઈશ્વરે પૃથ્વીની ઉત્પત્તિ ઈ. પૂર્વ ૪૦૦૪માં કરી. જળપ્રલય ઈ.પૂર્વ ૨૭૪૮માં થયો, અને એ જ સમયે ઈ.પૂર્વ ૨૭૪૮માં મથૂરેલાહ પણ મરણ પામ્યો. એમ ઉત્પત્તિથી જળપ્રલય સુધીનાં વર્ષો ૧૬૫૬ થયાં. ઉત્પત્તિના પાંચમાં અધ્યાયમાં આપેલી વંશાવળી ઉપરથી ગણતરી કરીએ તો એટલાં જ વર્ષ થઈ રહેશે. આદમ ૧૩૦ વર્ષનો થયો ત્યારે તેને શેથ જન્મ્યો (ક. ૩); શેથ ૧૦૫ વર્ષનો થયો ત્યારે તેને અનોશ થયો (ક. ૬); અનોશ ૬૦ વર્ષનો થયો ત્યારે તેને કેનાન થયો (ક. ૮); કેનાન ૭૦ વર્ષનો થયો ત્યારે તેને માહલાલઅલ થયો (ક. ૧૨); માહલાલઅલ ૬૫ વર્ષનો થયો ત્યારે તેને યારેદ થયો (ક. ૧૫); યારેદ ૧૬૨ વર્ષનો થયો ત્યારે તેને હનોખ થયો (ક. ૧૮); હનોખ ૬૫ વર્ષનો થયો ત્યારે તેને મથૂરેલાહ થયો (ક. ૨૧); મથૂરેલાહ ૧૮૭ વર્ષનો થયો ત્યારે તેને લામેખ થયો (ક. ૨૫); અને લામેખ ૧૮૨ વર્ષનો થયો ત્યારે તેને નૂહ થયો. (ક. ૨૮, ૨૯); અને નૂહ ૫૦૦ વર્ષનો થયો ત્યારે જળપ્રલય આવ્યો. (૭:૬). એ બધાનો સરવાળો કરો તો ૧૬૫૬ વર્ષ આવે (૧૩૦ + ૧૦૫ + ૬૦ + ૭૦ + ૬૫ + ૧૬૨ + ૬૫ + ૧૮૭ + ૧૮૨ + ૫૦૦ = ૧૬૫૬).

ઈશ્વરે ૮૬૮ વર્ષ સુધી માણસોની દુષ્ટતા પ્રત્યે ધીરજ રાખી. વળી જળપ્રલય આવે તે પહેલાં ઈશ્વરે ચેતવણીનાં ૧૨૦ વર્ષ માણસોને આપ્યાં. “અને યહોવાએ કહું કે, મારો આત્મા માણસની સાથે સદા વાદ નહિ કરશે, કેમ કે તે માંસનું છે; તથાપિ તેઓના

દિવસ એકસો વીસ વર્ષ થશે.” (ઉત્પત્તિ ૫:૩). આ ૧૨૦ વર્ષ સુધી નૂહે લોકોને દુષ્ટાથી પાછા ફરવા ફરી અને ફરી ચેતવણી આપ્યા કરી.

કેટલીક જાણવા જેવી વિગતો પણ અતે રજૂ કરું છું : નૂહ મરી ગયો ત્યારે આખ્રાહામ પટ વર્ષનો થયો હતો. આદમ મૃત્યુ પામ્યો ત્યારે મથૂરેલાહ ૨૪૭ વર્ષનો હતો; આદમના મૃત્યુ પછી ૧૨૬ વર્ષે નૂહનો જન્મ થયો હતો, અને આદમના મૃત્યુ પછી ૭૨૬ વર્ષે જળપ્રલય આવ્યો હતો. નૂહનો પિતા લામેખ આદમનાં છેલ્ખાં ૫૬ વર્ષ દરમિયાન આદમ સાથે હતો. મથૂરેલાહનો જન્મ ઈ.પૂર્વે ૩૩૧૭માં અને મૃત્યુ ઈ.પૂર્વે ૨૩૪૮માં = ૮૫૯ વર્ષ.

રૂડોલ્ફ ઓઝેન હાઉન્ડર

જળપ્રલય પૂર્વે માનવીનું આયુષ્ય સેંકડો વર્ષનું હતું

બાઈબલમાં જળપ્રલય પહેલાંના લોકોનું આયુષ્ય ૮૦૦ વર્ષની આસપાસ હતું. એ વર્ષો આપણા વર્ષ જેટલાં જ લાંબા હતાં કે વધારે-ઓછાં ? જો આપણા વર્ષ જેટલાં લગભગ એ વર્ષો હતાં, તો એટલા બધા લાંબા આયુષ્યનું કારણ શું ? હાલમાં કેમ સરેરાશ આયુષ્ય ૭૦ વર્ષનું થઈ ગયું ?

બાઈબલમાં જળપ્રલય પહેલાંના લોકોનું આયુષ્ય ૮૦૦ વર્ષ અને એથીય વધુ આપવામાં આવ્યું છે. આદમની વયમર્યાદા ૮૩૦ વર્ષની, શેથની ૮૧૨, અનોશની ૮૦૫, કેનાનની ૮૧૦, માહલાલઅેલની ૮૮૫, યારદની ૮૬૨, મથૂરેલાહની ૮૬૮, અને નૂહની વયમર્યાદા ૮૫૦ વર્ષની હતી. જળપ્રલય પછી આયુષ્ય ટૂંકું થયું. એબર ૪૫૫ વર્ષ જીવ્યો, અબ્રાહમ ૧૭૫ વર્ષ જીવ્યો, મોશે ૧૨૦ વર્ષ જીવ્યો. દાવિદના સમયમાં તો આયુષ્ય મર્યાદા લગભગ ૭૦ની આસપાસની બની ગઈ હતી. તેથી જ ગીતશાસ્ત્ર ૬૦:૧૦માં આપ્યું છે : “અમારી વયના દિવસો સ્થિતેર વર્ષ જેટલાં છે; અથવા બળના કારણથી તેઓ ઓસી વર્ષ થાય....” અત્યારે આપણા વીસમી સદીના જમાનામાં પણ લગભગ એ જ ૭૦નો માપદંડ રહ્યો છે. જળપ્રલય પછી વયમર્યાદા ઘણી ઘટી ગઈ.

લંબાઈમાં જળપ્રલય પૂર્વનાં વર્ષો આપણાં અત્યારનાં વર્ષો જેટલાં હતાં કે લાંબા-ટૂંકાં ? બાઈબલમાં બધે જ આપેલાં વર્ષો આપણાં અત્યારનાં વર્ષો જેટલી જ લંબાઈનાં હતાં એમાં કોઈ શક નથી. બાઈબલના લગભગ બધા જ અભ્યાસીઓ એ વાત માન્ય

રાખે છે. ફરક એટલો જ કે અત્યારનાં આપણાં વર્ષો (અંગ્રેજ ક્રેલેન્ડર પ્રમાણે ઉક્ત ૧/૪ દિવસનાં હોય છે), એટલે કે સૌર્યવર્ષ (સૂર્ય પ્રમાણેના) હોય છે. જ્યારે બાઈબલમાં જણાવેલાં વર્ષો સૌર્ય અને ચંદ્ર વર્ષની વચ્ચેના ગાળાનાં છે. બાઈબલમાં ગણતરી માટે આપવામાં આવેલાં વર્ષો ઉક્તો દિવસનાં હતાં. જળપ્રલય પહેલાંના ઉક્તો દિવસોવાળાં ૮૦૦ વર્ષ લઈને તેનાં આપણે સૌર્યવર્ષ બનાવીએ તો કુલ ૮૮૭ વર્ષ અને ૨૪ દિવસ થાય. એ પ્રમાણે મથૂરેલાણ ઉક્તો ચંદ્રવર્ષ જીવ્યો હતો, તે પ્રમાણે સૌર્યવર્ષ પ્રમાણે ૮૫૫ વર્ષ ૨૭ દિવસ જીવ્યો ગણાય.

તો જળપ્રલય પછી આયુષ્ય આટલું બધું કેમ ઘટી ગયું ? જોઈએ. જળપ્રલય પૂર્વે પૃથ્વીની આસપાસ વરાળરૂપી પાણીનું પ્રચંડ આવરણ હતું, જે પૃથ્વીને વિનાશકારક અસરોથી બચાવી રાખતું હતું. ઉત્પત્તિ ૧:૬, ૭ પ્રમાણે “અંતરિક્ષ તળેનાં પાણીને અંતરિક્ષની ઉપરનાં પાણીથી જુદાં કર્યા.” પાણીનાં જંગી મહાસાગરો અંતરિક્ષની ઉપર હતાં. જળપ્રલય સુધી આ પ્રચંડ આવરણ રહ્યું, પણ જળપ્રલયની શરૂઆતમાં “જળનિધિના (પૃથ્વીના પેટાળમાંથી) ઝરા કૂટી નીકળ્યા ને આકાશનાં દ્વારો ઊંઘરી ગયાં, અને ચાળીસ દહાડા તથા ચાળીસ રાત પૃથ્વી પર વરસાદ વરસ્યો” (ઉત્પત્તિ ૭:૧૧, ૧૨). પૃથ્વીના ઊંચામાં ઊંચા પર્વત પણ ઢૂબી ગયા એટલું પાણી પડ્યું. આમ, અંતરિક્ષના પાણીનું આવરણ તદ્દન નહિવત્ત બની ગયું.

આ આવરણ અવકાશનાં જીવન-વિનાશક તત્ત્વો, વાયુઓ અને અસરોને ખાળી રાખતું હતું. એ આવરણ જળપ્રલય સમયે દૂર થવાથી આ બધાં જીવનવિનાશક તત્ત્વો, વાયુઓ અને અસરોની માઠી અસરો મનુષ્યજીવન પર પડવાથી આયુષ્યમર્યાદા ઓછી અને ઓછી થતી ગઈ. આ અસરો બે રીતે માનવીઓ પર પડી :

(૧) માનવી-શરીરના કોશો પર વિધાતક અસરો પડી, અને એ શરીરના કોશો ઝડપથી નાશ પામવા લાગ્યા. (૨) શરીરની અંદરની અમુક ગ્રંથિઓ (અંતઃમાવી ગ્રંથિઓ) પણ આ વિધાતક અસરો નીચે આવી અને એ ગ્રંથિઓનું કામ મંદ પડ્યું, અને કેટલીકનું મુદ્દાએ બંધ પડ્યું. જીવનરક્ષણ અને જીવનપોષણને માટે અતિ ઉપયોગી એવી આ ગ્રંથિઓની કામગીરી મંદ થવાથી, ને કેટલીકની કામગીરી બંધ થવાથી આયુષ્ય ખૂબ ઘટ્યું. એની આનુવંશિક (વંશપરંપરાની) અસરો થઈ, જેથી ફરજંદો વધુ અને વધુ ટૂંકા આયુષ્યવાળાં બનતાં રહ્યાં બાઇબલના ઈતિહાસ સાથે આ વિધાન તદ્દન સુસંગત છે. જીવન કેમ ટૂંકું થયું તેનાં કારણો આપણો વિગતવાર જોઈએ.

(૧) અંતરિક્ષના પાણીનું આવરણ અવકાશમાંથી આવતાં જીવન-વિધાતક ડિરણોસર્જ (રેડિયેશન)નાં લાંબા તરંગોને ગાળી નાખતું હતું, અને માનવી શરીરને રક્ષણ આપતું હતું. આ ડિરણોસર્જ શરીરના કોશને માટે તથા અંતઃઆવી ગ્રંથિઓ માટે ધાતક હતો. અંતરિક્ષના પાણીનું આવરણ દૂર થતાં આ અવકાશી ડિરણોસર્જની ધાતક અસર માણસ પર પડી. માનવીનાં પાપને કારણે જ આ આવરણ ઘટી જઈને નહિવત્તે બન્યું ને !

(૨) ઓઝોન વાયુ એ ઘણું થયેલો પ્રાણવાયુ (ઓક્સિજન) છે. પણ આપણે આપણા શાસમાં એક કરોડ ભાગમાં, માત્ર ૨ કે ૩ ભાગનો ઓઝોન લઈએ છીએ, વધુ પ્રમાણમાં ઓઝોન લેવાથી જીવનને માટે ખતરનાક નીવડે, કારણ, ઓઝોન વાયુ પ્રમાણ બહાર લેવાથી હિમોગ્લોબિન (રક્તનું લાલ તત્ત્વ) અને લિમ્ફ ઉપર જેરી અસરો ફેલાય છે, અને આયુષ્યને ટૂંકાવે છે. અંતરિક્ષના પાણીનું આવરણ યા

આચ્છાદન અલોપ થવાથી પૃથ્વી પર વધુ પ્રમાણમાં ઓઝોન ફેલાય છે, અને માનવીના જીવનને ટૂંકાવે છે. ઓઝોન વાયુના ઘણા અખતરા કરવામાં આવ્યા છે; અને પરિજ્ઞામમાં માલૂમ પડ્યું છે કે, ઓઝોનનું જેર જડપી વૃદ્ધાવસ્થા લાવે છે. પૃથ્વી પર જડપી વૃદ્ધાવસ્થા લાવવામાં ઓઝોન અગ્રસ્થાને છે. જળપ્રલય અગાઉ પાણીનું આવરણ વધુ પડતા ઓઝોનને ગાળી કાઢતું હતું.

- (૩) હા, ઓઝોનનું પાંતળું આવરણ સૂર્યમાંથી આવતા મહાધાતક કિરણોત્સર્જ (રેડિયેશન)ને પૃથ્વીની સપાઈ પર આવતાં અટકાવે છે. એમ ઓઝોનનું પડ લાભકારક પણ છે. પણ પૃથ્વીનું પ્રદુષણ ઓઝોનના પડનો નાશ કરે છે. આ સૂર્યનો કિરણોત્સર્જ પણ વૃદ્ધાવસ્થાને જડપી બનાવે છે. ક્ષ-કિરણો (x-ray) એનો એક ભાગ છે.
- (૪) ઉપરના બધા પ્રકારના કિરણોત્સર્જ (રેડિયેશન) માત્ર માનવશરીરના કોશો અને ગ્રંથિઓ પર વિધાતક અસરો ફેલાવે છે. અને આયુષ્યને ટૂંકાવે છે, એટલું જ નહિ, પણ આનુવંશિક (એટલે પાછળના વંશજો ઉપર) મહાધાતક અસરો વારસામાં આપી જાય છે, અને એમ વયમર્યાદા ઘટતી જાય છે.

વિજ્ઞાનીઓ પ્રમાણો સહિત સાબીતીઓ આપે છે કે કિરણોત્સર્જ માનવ-વંશજોમાં અતારનવાર જાતજાતના ‘મ્યુટેશન’ પેદા કરે છે. ‘મ્યુટેશન’ એટલે પરિવારની ખાસિયતોથી ફંટાઈ જતી - બદલાઈ જતી ખાસિયતોવાળાં વશંજ. મયુટેશનો કાયમી આનુવંશિક ફેરફારો ઉત્પન્ન કરે છે. આ મ્યુટેશનો ઉર્ધ્વગામી (જીવનની ચરિયાતી

ખાસિયતોવાળાં) નથી હોતાં, પણ બહુધા અધોગામી (જવન જવવાની કળામાં ઉત્તરતી કક્ષાની ખાસિયતોવાળાં) હોય છે, એટલે કિરણોત્સર્ગાની અસરોથી માનવી જવન વધુ ને વધુ ઉત્તરતી કક્ષાનું ટૂંકી વધુપર્યાદાવાળું બનતું જાય છે. જળપ્રલય પછી અંતરિક્ષના પાણીનો જથ્થો (આવરણ, આચ્છાદન) ઓછો થઈ જવાથી કિરણોત્સર્ગ વધુ પ્રમાણમાં ફેલાય છે, તેથી 'મ્યુટેશન' વધુને વધુ થાય છે, અને એમ જવન ટૂંકું અને ઉત્તરતી કક્ષાનું થતું જાય છે.

(૫) સૂર્યકિરણોમાં મેઘધનુષ્યના સાત રંગો તો હોય છે જ, પણ કિરણોમાં આ વર્ષાપટના સાત રંગો સિવાય અદ્રશ્ય એવાં ક્ષ-કિરણો, પારજાંબલી (અલ્ટ્રા-વાયોલેટ) કિરણો, અને પરા-રક્ત (ઇન્ફા-રેડ) કિરણો પણ હોય છે. કુમળા પ્રકાશમાં આવતાં પારજાંબલી કિરણો અમુક અંશે શરીરતંત્રને માટે લાભદાયી નીવડે છે. પણ એ સિવાય પારજાંબલી કિરણો શરીરની ચામડી, કોશો અને આખા શરીરતંત્ર ઉપર ખતરનાક અસરો ફેલાવે છે. જળપ્રલય પૂર્વ અંતરિક્ષનું આવરણ પારજાંબલી (અલ્ટ્રા-વાયોલેટ) કિરણોને રોકી દેતું. પણ જળપ્રલયમાં એ આવરણ દૂર થવાથી હવે અતિ વધુ પ્રમાણમાં પારજાંબલી કિરણો પૃથ્વીના પટમાં ઉત્તરે છે, અને વૃદ્ધાવસ્થાની પ્રક્રિયાને ઝડપી બનાવે છે.

(૬) એવું જ 'વિશ્વકિરણો' (કોગભિક) નું પણ. પૃથ્વીના વાતાવરણની બહારથી ચોમેરથી આવતાં શક્તિશાળી અને ભેદક કિરણો શરીરતંત્ર માટે ખતરનાક છે. જળપ્રલય અગાઉ પેલા આવરણને લઈને મોટા પ્રમાણમાં આ 'વિશ્વકિરણો' ખળાઈ જતાં હતાં. પણ જળપ્રલય વખતે અંતરિક્ષનું એ આવરણ તદ્દન ઓછું થઈ જવાથી શરીરતંત્ર ઉપર એની

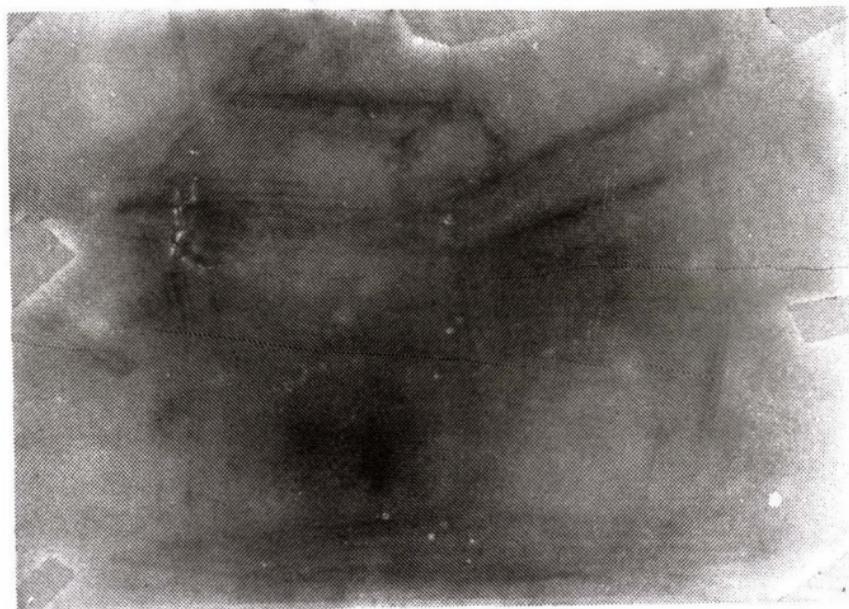
વિનાશક અસરો જોર જોરથી થયા કરે છે, અને વૃદ્ધાવસ્થાની પ્રક્રિયા ઝડપી બનાવે છે.

- (7) ઘણા ડોક્ટરો અને વિજ્ઞાનીઓનું માનવું છે કે માનવી શરીરનું આયોજન એવા પ્રકારનું કે જો તેના શરીરની અમુક અંતઃમાવી ગ્રંથિઓ બરાબર કામ કરતી ચાલુ રહે, તો તે ૧૦૦૦ વર્ષ જીવી શકે; પણ કિરણોત્સર્જની અસરો આ ગ્રંથિઓ પર પડી. વળી ઈજરાયલ રાજ્યના ન્યુરોસર્જન ડૉ. જેકબ ડી. લીડમન જેવાઓનું માનવું છે કે ઈશ્વરે જ અમુક ગ્રંથિઓની પ્રવૃત્તિઓને, જળપ્રલય પછી, અટકાવી દીધી. આ ડોક્ટર જણાવે છે કે મગજની અંદર પિનિયલ ગ્રંથિ આવેલી છે, પણ આજના માનવીમાં આ ગ્રંથિ તદ્દન નિષ્ઠિય છે. કોઈ જમાનામાં આ ગ્રંથિ જરૂરથી કામગીરી બજાવતી હશે. આ પિનિયલ ગ્રંથિની શી કામગીરી છે તે કોઈ જાણતું નથી. કેટલાંક એમ માને છે કે શરીરના કોશોને ફરીથી ચેતનવંતા અને જીવંત બનાવવાની કામગીરી આ ગ્રંથિની હશે. આજે તો આ ગ્રંથિની કોઈ કામગીરી દેખાતી નથી. પણ એને કાપી કાઢી નાખવાથી મૃત્યુ નીપજે છે. કોઈક કાળે માનવીના કોશોને નવું જીવન બનાવવાની કામગીરી કદાચ તે કરતી હશે.

છાતીમાં આવેલી થાયમસ ગ્રંથિ છોકરો-છોકરી તારુણ્યમાં પ્રવેશ કરે એટલે કામ કરતી અટકી જાય છે. આ થાયમસ ગ્રંથિ આપણા દૂરના પિતુઓના જીવનમાં ખાસ કરીને વયમર્યાદા બાબતે કામ કરતી હશે. વળી ગળામાં (થાઈરોઇડ ગ્રંથિ અને થાયમસ ગ્રંથિની વચ્ચે આવેલી) પેરા-થાઈરોઇડ ગ્રંથિ તારુણ્ય સમયે કાયમ માટે પોતાની કામગીરી બદલી નાખે છે.

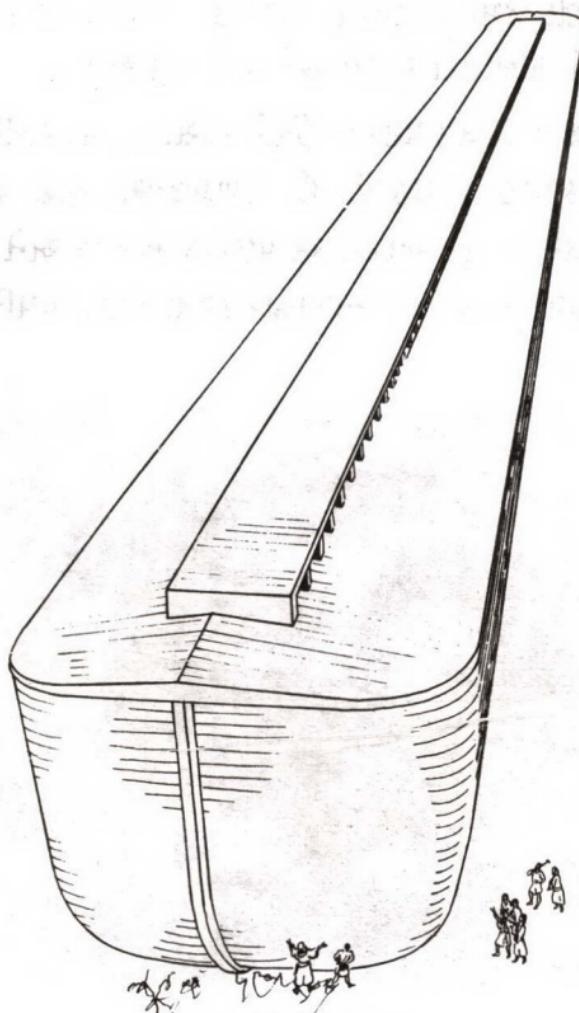
(c) જળપ્રલય અગાઉ માણસ તેમ જ પશુપંખીઓ માત્ર શાકાહારી હતાં. ઉત્પત્તિ ૧:૨૮માં લખ્યું છે : “અને દેવે કણું કે જુઓ,
હરેક બીજદાયક શાક જે આખી પૃથ્વી પર છે, ને હરેક વૃક્ષ
જેમાં વૃક્ષનાં બીજદાયક ફળ છે, તેઓને મેં તમને આપ્યાં
છે; તેઓ તમારો ખોરાક થશે, અને પૃથ્વીનું હરેક પશુ તથા
આકાશમાંનું હરેક પક્ષી તથા પૃથ્વી પર પેટે ચાલનારું હરેક
પ્રાણી જેમાં જીવનનો શાસ છે, તેઓને ખોરાકને સારુ મેં
સર્વ લીલોતરી આપી છે; અને તેવું થયું.”

પણ જળપ્રલય પછી જ ઈશ્વરે માંસાહાર કરવાની છૂટ આપી.
શાકભાજી, ફળવૃક્ષો, ઈ. જળપ્રલયમાં નાશ પામ્યાં હોઈને
ઈશ્વરે એ છૂટ આપી. એ પછી જ માનવો અને પશુપંખીઓ
(વાધ, સિંહ સુદ્ધાં) માંસાહાર કરતાં થયાં. ઉત્પત્તિ ૮:૩-૪માં

વહાઙ્મનો પેન્સિલ સ્કેચ

લઘું છે : “પૃથ્વી પર હરેક ચાલનાર પ્રાણી તમારે સારુ ખોરાકને માટે થશે; લીલી શાકની પેઠે મેં તમને સઘળાં આખ્યાં છે. પણ માંસ તેના જીવ સુદ્ધાં, એટલે રક્ત સુદ્ધાં ન ખાશો.” માંસાહારનાં કેટલાંક માઠાં પરિણામ પણ છે. કૉલેસ્ટરોલનું પ્રમાણ લોડીમાં ઊંચું રહેવાથી લોડીનું ઊંચું દબાણ, હદ્યરોગ, ઈત્યાદિ માંસાહારને લીધે વધી ગયાં છે.

જૂહના વહાણનો આકાર

કેટલાંક પ્રાણીઓનાં માંસ ખાસ રોગજંતુઓને સંઘરે છે અને માંસાહારને કારણે માનવીશરીરમાં પાંગરે છે.

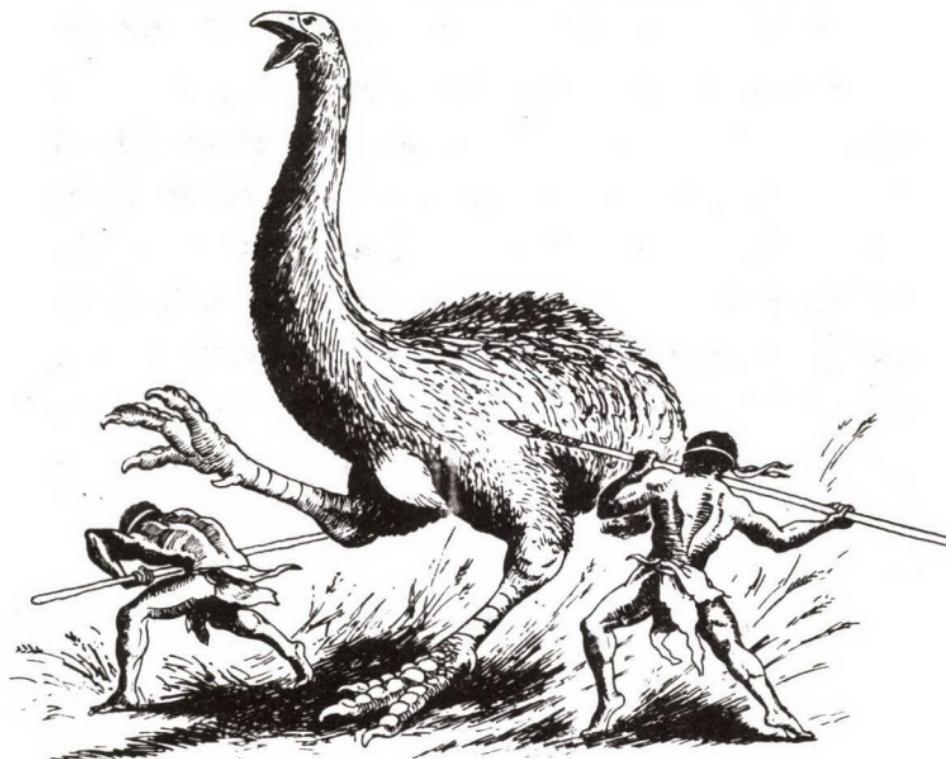
(૬) યુરોપ-અમેરિકાના બગીચામાં નાજુક પ્રકારના છોડવાઓને કાચનાં ધરોમાં ઉછેરવામાં આવે છે. આ કાચધરોમાં હવામાન સમધાત અને એક સરખું હમેશાં રાખવામાં આવે છે. જેથી અંદરના છોડવાઓને બહારની તીવ્ર ગરમી કે બાળી નાખનાર હિમ નુકસાન કરે નહિ. બારેમાસ યાંત્રિક કરામતથી કંદ્રોલમાં રાખેલા હવામાનને લઈને છોડવા પૂર્ણ સ્વરૂપે, ભરપૂરપણે ખીલી ઊંડે છે, અને લાંબું આયુષ્ય ભોગવે છે. એમનાં ફળકૂલ પણ વિપુલ પ્રમાણમાં થાય છે.

એમ જ જળપ્રલય અગાઉ અંતરિક્ષના પાણીનું આચ્છાદાન આ કાચધરો જેવી જ કામગીરી સર્વ જીવો માટે બજાવતું હતું. એ સમયે આખી પૃથ્વી ઉપર આ આચ્છાદનને લીધે એક જ પ્રકારનું સમધાત હવામાન અને તાપમાન રહેતું હતું. અતિ ઠંડી કે તીવ્ર ગરમીની સામે આ આચ્છાદન રક્ષણ બક્ષતું. આખી પૃથ્વી પર ઝૂંફાળું, તંદુરસ્તી અને તાજગી બક્ષતું વાતાવરણ હતું. કિરણોત્સર્જથી આ આવરણ રક્ષણ આપતું. આમ, માનવીનું જીવન ખૂબ રક્ષિત હતું. જમીન પણ આને કારણે ફળદુપ રહેતી. પણ જળપ્રલયમાં અંતરિક્ષના પાણીનું આવરણ તદ્દન કમી થવાથી એ રક્ષણ ન રહ્યું, અને માનવીની વયમર્યાદા બહુ ઢૂંકી બની ગઈ.

ક. બાઇબલમાં ‘ડાયનાસોર’ વિષે કંઈ જનોંઘ કેમ નથી ?

બાઇબલ પ્રમાણે જગતની ઉત્પત્તિનો સિદ્ધાંત સ્વીકારીએ તથા

B. NEWTON

માડાગાસ્કરનું જંગી પક્ષી

આવાં પક્ષીઓ પણ વહાણમાં આવ્યાં હશે, કેવી રીતે આવ્યાં હશે ?
અમને કોણે ખબર કરી હશે ?

પોતપોતાની જાત પ્રમાણે પ્રાણીઓ (મનુષ્ય સિવાય) ઉત્પન્ન થયાં, તો પ્રાચીનકાળનાં વિરાટકાય ‘ડિનોસર’ પ્રાણીઓનો કોઈ ઉલ્લેખ બાઈબલમાં મળી આવતો નથી. ડિનોસરના અવશેષો મળી આવ્યાં છે, અને એવાં પ્રાણીઓની હ્યાતી હકીકત બની ચૂકી છે.

બાઈબલમાં દુનિયાનાં બધાં જ પ્રાણીઓનાં નામ આપવામાં આવ્યાં નથી. આજે પણ હ્યાત હોય એવાં પણ કેટલાંયે પ્રાણીઓનાં નામ બાઈબલમાં નથી. એનો અર્થ એવો નથી થતો કે એવાં પ્રાણીઓને ઈશ્વરે બનાવ્યાં નહોતાં. ઉત્પત્તિ ૧:૨૦માં પાંચમા દિવસે કોઈનાંયે નામ દીઘા સિવાય હરેક પ્રકારનાં જીવજંતુઓ, પક્ષીઓ, મોટાં-નાનાં માછલાંને, તથા પેટે ચાલનારાં જીવજંતુને ઉત્પન્ન કર્યાનું વર્ણન છે. અને છઢા દિવસે (ઉત્પત્તિ ૧:૨૪-૨૫) બાકીનાં તમામ પ્રકારનાં ગ્રામ્યપશુઓ, વનપશુઓ તથા પેટે ચાલનારાંને ઉત્પન્ન કર્યાં. ત્યાં કોઈનાં નામ આપવામાં આવ્યાં નથી - હાથી, હરણ, જળબિલાડી કે ડાયનાસોર કે રીનોડોન શાર્ક માછલી, કે કોઈનાં નામ આપ્યાં નથી. એ બધાં તેમ જ ડાયનાસોર પણ ઈશ્વરે બનાવ્યાં.

જળપ્રલયના વિનાશ વખતે અને પછી ચારો (પશુપંખીનો ખોરાક) ખૂટી જવાથી અને અન્ય એવાં કારણોથી જાતજાતનાં વિશાળકાય પ્રાણીઓ નાશ પામ્યાં. જેમ આજે પણ અનેક પ્રકારનાં પ્રાણીઓ તથા પંખીઓની જાતની હ્યાતી નેસ્તનાબૂદ થવાનો ભય હોવાથી આજની સરકારો તેમની હ્યાતી ટકાવવા તથા વધારવા અનેક કાયદા ઘડે છે, અને સંરક્ષણ વ્યવસ્થાઓ ઊભી કરે છે. (દા.ત., ગિરનારના સિંહ, ફલેમિન્ગો, વિશાળકાય કાચબા, ઈત્યાદિ).

આજે પણ કેટલાંક વિશાળકાય પ્રાણીઓ ઓસ્ટ્રેલિયા ખંડમાં

અને અન્ય સ્થળોએ છે. વહેલ એ પણ એવું સસ્તન પ્રાણી જ છે ને !

ખ. એક પ્રાગ ઐતિહાસિક પ્રાણી- ડાયનોસોરસ

વૈજ્ઞાનિક સંશોધન પ્રમાણે પૃથ્વીની ઉત્પત્તિનાં લાખો વર્ષ સુધી જીવનસંચાર થયો ન હતો. અતિવૃદ્ધિ, વાવાજોડાં અને ધરતીકંપોથી પૃથ્વીની સપાટીમાં ફેરફાર આવતા ગયા. છેવટે સમુદ્રમાં પ્રથમ જીવન સંચાર થયો. શરૂઆતમાં ધરતી પર જે ચિત્ર વિચિત્ર પ્રાણીઓ આવ્યાં તે વિશાળકાય હતાં. આ પ્રાણીઓમાં આજે જેના વિષે આધારભૂત સંશોધન પ્રાપ્ત થાય છે તે હતું. - ડાયનોસોરસ. વિશાળકાય ગરોળીના આકારના આ પ્રાણીના લેટીન નામનો અર્થ થાય છે, - ભયાનક ગરોળી. આજથી દોઢસો વર્ષ પહેલાં બ્રિટિશ વૈજ્ઞાનિક રીચર્ડ ઓવેને આ નામકરણ કર્યું હતું.

વિશ્વના અનેક દેશોમાંથી મળી આવેલાં એમના ફોસીલ પરથી આ પશુઓ વિષે સંશોધન થયાં છે. આ ડાયનોસોરસના પણ વિવિધ પ્રકાર હતા. - બે પગું માંસાહારી, ચૌ પગું શાકાહારી. એક એવા પ્રકારનું જે પોતાનાથી મોટા પ્રાણીનો જ શિકાર કરતું. તો એક પોસાસોરસ જે દરિયામાં તરી શકતું. સ્કોટલેન્ડના લોકનેસમાં આજે પણ એક વિશાળકાય જળચર ક્યારેક દેખાય છે. અનું રહસ્ય હજુ ઉકેલાયું નથી, ઘણાં માને છે કે સંભવત ડાયનોસોરસનો જ આ કોઈ પ્રકાર હોય. જો કે ડાયનોસોરસને નાશ પામે આજે લાખો વર્ષ વીતી ગયાં છે અને આજે એના વિશાળકાય કદની કલ્પના માત્ર જ કરી શકાય.

સંશોધનકારો ડાયનોસોરસના પૂર્વજ તરીકે ઇઓરેપ્ટરને માને

છે. બ્રીક ભાષામાં ઈઓ એટલે પ્રાતઃ કાળ. આ પશુ પૃથ્વીના શરૂઆતમાં દિવસોમાં હોવાથી આ નામ અપાયું હતું. આ પ્રકારના પશુઓમાં સૌથી કૂર હતું ૪૫ કૂર લાંબું ટિરેનોસોરસ. કોઈ એક પ્રકારનાં પશુઓ કરતાં અમુક જાતનાં પશુઓ માટે ડાયનોસોરસ સંબોધન વપરાતું. આમાં સૌથી જૂનું ડાડપિંજર દક્ષિણ અમેરિકાના આર્જિટિનામાં મળી આવ્યું છે. ત્યારબાદ વિશ્વના અનેક દેશોમાંથી ડાયનોસોરસના અવશેષો મળી આવ્યા છે. ઘણાં વર્ષો એવી માન્યતા હતી કે આ વિશાળકાય પ્રાણી બુદ્ધિહીન હતું પણ હવે નિષ્ણાતો આ સ્વીકારતા નથી. આ પ્રકારનાં અન્ય પ્રાણીઓથી વિપરિત એનું લોહી ગરમ હતું અને વિશાળકાય હોવાં છતાં પણ એ ઘણું ઝડપી હતું. માટે જ બદલાતા વાતાવરણમાં લાખો વર્ષ સુધી એ પોતાનું અસ્તિત્વ જણવી શક્યું હતું.

બે નિષ્ણાતોએ આ પ્રાણીનો ખાસ અભ્યાસ કર્યો છે. રોબર્ટ બેકર આને પૃથ્વી પર લાંબું ટૈકી શકેલાં પ્રાણીઓમાં સૌથી મહત્વનું ગણે છે. એ માને છે કે પ્રાણીશાસ્ત્રના ઈતિહાસમાં ઘરતી પર ડાયનોસોરસ જેટલું પ્રભુત્વ બીજા કોઈ પ્રાણીએ ભોગવ્યું નથી. આમાં ગરોળી, પક્ષી અને સ્તનપાન-કરાવતાં પ્રાણીઓનું સંભિશ્રણ જોવા મળે છે. બીજો નિષ્ણાત છે જહોન હોર્નર જે આનાં ફોસીલ શોધવામાં પ્રવીણ હતો. એણે ડીગીંગ ડાયનોસોરસ નામનું એક પુસ્તક લખ્યું છે. એના મંતવ્ય પ્રમાણે વિશ્વના ચાણીસ ટકા ડાયનોસોરસ વિષે આપણી પાસે પૂરતી માહિતી મળી ચૂકી છે. એની દ્રષ્ટિએ સૌથી વિશાળકાય પ્રાણી દસ હાથીઓ ભેગા કરીએ તેટલું વિશાળ હતું. હોર્નર આ પ્રાણીનાં સૌથી વધારે ઈડાં શોધવામાં પણ સફળ થયો છે.

બેકર માને છે કે બે ટન વજનનું ડાયનોસોરસ ૫૫ કિલોમીટરની ઝડપથી દોડી શકતું હતું. કૂલોના બેડની ઉત્પત્તિને

બેકર ડાયનોસોરસની પ્રવૃત્તિ સાથે જોડે છે. પ્રથમ આ વિશાળકાય પ્રાણી ઊંચાં વૃક્ષોની ડાળીઓ જ આરોગતું હતું. પાછળથી એ વળી શકવા માંડયું એટલે મધ્યમ ઊંચાઈનાં વૃક્ષો એનો ખોરાક બન્યાં. પ્રકૃતિની પ્રતિક્રિયા રૂપે ફૂલોના નાનાં છોડ ઉગી આવ્યા જેને ખાસ નુકસાન પહોંચ્યું નહીં. બેકરના મંતવ્ય પ્રમાણે આ પ્રતિક્રિયાથી પ્રકૃતિ રંગબેરંગી ફૂલોમાં ખીલી ઉઠી અને ફૂલો એના સૌંદર્યનાં પ્રતીક બની ગયાં.

એક સમયે રહસ્યમય મૃત્યુના કારણે આ પ્રાગ ઐતિહાસિક પશુનો નાશ થયો. આ વિનાશ કેવી રીતે થયો તે હજુ રહસ્યમય છે. ભારતીય ઉપખંડમાં પણ આ પશુ વિચરતું હોય તે માનવામાં આવે છે. દક્ષિણ ભારતના પ્રદેશને તેકન ટ્રેપ કહેવાય છે. ડચ ભાષામાં ટેપ એટલે પગથિયાં. લાવાના થર જામી જવાથી સીડીનાં પગથિયાં જેવો આકાર થઈ જતો. એક કાળે પૃથ્વી પર આ ટ્રેપ પ્રદેશમાં ભયાનક વિસ્ફોટો થયા અને જે ધૂળ ઉડી તે આકાશમાં ફેલાઈ ગઈ. સૂર્યપ્રકાશના અભાવે વનરાજ અને પ્રાણીઓનો નાશ થવા લાગ્યો. ડાયનોસોરસ પણ આ વિનાશનો શિકાર બની ગયું. બીજુ બાજુ વોલ્ટર આલ્વારેઝ માને છે કે વિનાશ પૃથ્વીની સાથે એક સિતારો અથડાતાં થયો હતો.

શક્તિશાળી ધરતીકંપના લીધે આવા વિસ્ફોટો થતા રહેતા જેમાં વિશ્વનાં નેવું ટકા પ્રાણીઓ નાશ પામ્યાં. પણ આ બધામાંથી ડાયનોસોરસ એના કદના લીધે લાંબું ટકી શક્યું હતું. જ્યારે ધૂળ ઓછી થઈ ત્યારે ડાયનોસોરસનો પણ નાશ થયો. હજુ પણ આના વિનાશનાં કારણો રહસ્યમય બની રહ્યાં છે. અનેક પ્રકારની અટકળો કરવામાં આવે છે પણ ચોક્કસ રીતે કહી નથી શકતું કે એનું નામોનિશાન કેવી રીતે મટી ગયું. અમુક નિષ્ણાતો માને છે કે ડાયનોસોરસ જ્યારે બે પગે ચાલવા માંડયું ત્યારે એમાનું એક ખાસ

પ્રકારનું પ્રાણી ઊડી પણ શકતું હતું. બેકર માને છે કે ડાયનોસોરસનો સંપૂર્ણ નાશ થયો નથી. આજના પક્ષીઓ, જેમને પણ બે પગ છે, ડાયનોસોરસના વશંજ હોઈ શકે.

બિકુલ બક્ષી

(ગુજરાત સમાચાર ૫-૫-૧૯૯૭માટી સાભાર)

ક. પૃથ્વી પરથી પાણી ઓસરવા લાગ્યાં

પૃથ્વી પર દોઢસો દહાડા પછી પાણી ઓસરવા લાગ્યાં. દસમા મહિના લગ્ની પાણી ઓસરતાં ગયાં, અને આસપાસના ભાગમાં પાણી ઓસરતાં ગયાં એ શબ્દ વારેવારે વપરાયો છે. હિન્દુમાં એ શબ્દો દ્વારા એક ખાસ પ્રકારની પ્રક્રિયા બતાવવામાં આવી છે. પાણીનાં ભુવારિયાં બનીને પાણી જમીનની અંદર પ્રવેશતાં હતાં. થોડાં પ્રવેશતાં જાય, વળી બહાર નીકળી જાય, અને ફરી જમીનમાં પ્રવેશતાં જાય. આ પ્રકારની પ્રક્રિયા બનવાથી ભુવારિયાંમાં કાણાં વાળા ભાગમાં થઈને ઘૂમતાં ઘૂમતાં જમીનમાં ઉત્તરી જાય. આમ પૃથ્વી તો પાણીથી ભરપૂર હતી, તેથી પાણીના નિકાલનો કોઈ માર્ગ નહોતો. એટલે આવાં ભુવારિયાં બનીને આવી ખાસ પ્રક્રિયા મારફતે જમીનના ખાડા હોય, તેમાં થઈને પાણી ઓછાં થવા લાગ્યાં.

જમીનમાં ખાડાઓ કે માર્ગો ક્યાંથી હોય ! પૂરની શરૂઆતમાં જળનિધિના ઝરા ફૂટી નીકળ્યા ત્યારે જમીનની નીચેનું પાણી બહાર પૃથ્વી પર આવ્યું અને આસપાસ ફેલાયું હતું. અને પૃથ્વીના પેટાળમાં ખાડાઓ અને પાણી માટે મોકળા માર્ગો બની ગયા હતા, એમાં પાણી ઉત્તરી ગયાં.

હું હાઈસ્ક્રૂલમાં ભણતો હતો ત્યારે વડોદરાના લક્ષ્મી વિલાસ મહેલના પાછલા ભાગમાં પાણીનું શારકામ ચાલતું હતું અને પાઈપ જ્યારે બંધબેસતી જોડાઈ ગઈ ત્યારે શરૂઆતમાં જમીનમાંથી

જોસબંધ વાયુ, વરાળ, પેટાળમાંથી નીકળતાં હતાં. પુષ્ણ વરાળ, પાણી નીકળવા લાગ્યાં તેનો અવાજ અઢી માઈલ સુધી સંભળાતો હતો. પૃથ્વીના પેટાળમાંથી આ બધું નીકળ્યું, તો અંદર જગ્ગા ખાલી થઈ હશે. તેવી રીતે જળનિધિના ઝરા ફૂટી નીકળ્યા ત્યારે જમીનમાંથી જવાળામુખી પર્વતો દ્વારા પાણી, વરાળ, વગેરે ઘસી આવ્યું હશે અને જળપ્રલયનાં પાણીમાં વધારો થયો હશે. પરંતુ એ પાણી ઉપર આવ્યાં, તેથી નીચે ખાલી જગ્ગા થઈ હશે. અને પાણી ઓસરવા લાગ્યાં, ત્યારે ભુવારિયાં મારફતે પાણી ઓસરી ગયાં હશે.

આટલાંટિક અને પાસિફિક મહાસાગરમાં શરૂઆતે જવાળામુખી ફાટવાથી પાણી બહાર ઘસી આવેલાં અને અંદર પર્વતો બની ગયેલા. આજે પણ બંને મહાસાગરોમાં ૫૦૦૦ ફૂટ ઊંચા એવા પહાડો બનેલા છે. અને એ પહાડોને લીધે ખાલી પડેલી જગ્ગામાં પાણી ઓસર્યો.

જળપ્રલયની શરૂઆતે જવાળામુખીને લીધે મહાસાગરોમાં પાણી પૃથ્વી પર ઠલવાયાં હતાં, તે હવે પાછાં મહાસાગરોમાં પૃથ્વી પરથી પાછાં ગયાં. પૃથ્વીના પેટાળમાં નદીઓ, પ્રવાહો, મહાસાગરો આવેલા છે. એ જળપ્રલય વખતે બહાર નીકળી આવ્યાં હતાં તે હવે અંદર શોખાઈ જવા લાગ્યાં.

હું ઘોઘા ગયો હતો, ત્યારે જ્યાં કંઈ જંઈએ ત્યાં જમીનની ફાટોમાંથી ધુમાડો નીકળતો હતો. આખી પૃથ્વી પર જમીનના પેટાળમાં ખાલી જગ્યાઓ છે, અને આવાં દ્રાવણો સમાપેલાં છે. પૃથ્વી પર એક જગ્ગાએ તો બહુ મોટું ડામરનું તળાવ છે. તેમાંથી આપણે ગમે તેટલાં ગેલન ડામર કાઢી લઈએ, તોપણ નીચેથી ડામર બહાર આવ્યા કરે, અને ડામરની સપાટી સરખી બની રહે છે.

જમીનની અંદર કેટલીક પીગળેલી ધાતુઓ પણ છે, ને તે પીગળેલી જ રહે છે. વળી લાવારસથી પૃથ્વીનું પેટાળ ભરેલું છે.

ખ. પૃથ્વીના પેટાળની ભયજનક સ્થિતિ

ઉપરની પીગળેલી ધાતુઓ અને ઉકળતા લાવારસથી ખદબદ્ધતું પૃથ્વીનું પેટાળ છે. તેથી જમીન પર કોઈપણ પ્રકારનું બાંધકામ કે બંધ બાંધવા પ્રયત્ન કરીએ કે એન્જિનિયરીંગ કામકાજ કરવા પ્રયત્ન કરીએ, પણ એ બધું ભયજનક બની જાય છે. જમીનના પટ પર આવા અખતરા કરવા સામે વિજ્ઞાનીઓ લાલ ઝડી બતાવે છે, ખતરા બતાવે છે. દા.ત. પૂનામાં જ્યારે મોટું તળાવ બાંધવાનું નક્કી કર્યું ત્યારે વૈજ્ઞાનિકોએ જણાવ્યું હતું કે જમીનનું અંદરનું પડ એ વજન ખમી શકશે નહિ. પૃથ્વીના પડોની સ્લેટો ડામાડોળ સ્થિતિમાં ગોઠવાયેલી છે.

એટલે જ્યારે મોટું જળાશય બાંધવામાં આવ્યું ત્યારે એકાએક ભારે મોટો ઘરતીકંપ થયો અને એ તળાવ અને આસપાસની ઘણી વંસતી અંદર રૂબી ગઈ.

એમ જ ઉત્તર ભારત અને દક્ષિણ ભારતમાં જે મોટાં રેલવે એન્જિનો વાપરવામાં આવે છે, તે ગુજરાતમાં પણ જડપને માટે લાવવામાં આવ્યાં હતાં, પણ આની સામે વૈજ્ઞાનિકોએ જોખમો ઉચ્ચાર્યાર્દી હતાં. એટલે એ ભારે એન્જિનો પાછાં મોકલવામાં આવ્યાં. આમ, એ પ્રયોગ બંધ કરવો પડ્યો.

આમ, તો ઘણા વખતથી અમદાવાદના વેપારીઓ સાબરમતી નદીને ઉલટાવી નાખવાની યોજના કરતા હતા. એટલે એનું વહેણ અને મૂળ મુખ ઊલટાં બની જાય અને એનું વહેણ બદલાઈ જાય અને સાબરમતિ નદી મારફતે અમદાવાદ ખંભાત, મુંબઈ તરફ જળમાર્ગ વેપાર કરી શકાય. આ તુકાની સામે પણ વિજ્ઞાનીઓએ

વિરોધ નોંધાવ્યો હતો કારણ કે ગુજરાતની નીચેનું જમીનનું પડ અને સ્લેટો વજન ઝીલી શકે તેમ નથી, અને પોચાણ વધારે છે. એટલે આખરે આ યોજના બંધ રાખવી પડી. આવી તો પૃથ્વીની નીચે બધા દેશોમાં છે. જમીનની અંદરનાં પડોની રચના જળપ્રલયને લીધે ખૂબ નબળી બની ગઈ છે. અને મહાન પ્રોજેક્ટો પૃથ્વીની નીચે બધા દેશોમાં છે. જમીનની અંદરનાં પડોની રચના જળપ્રલયને લીધે ખૂબ નબળી બની ગઈ છે. અને મહાન પ્રોજેક્ટો પૃથ્વી પર હાથ ધરી શકાય તેમ નથી. જળપ્રલયની અસરો ખૂબ ધેરી પહોંચી છે.

નેશનલ જોગ્રોફિક મેગેઝીનમાં આ વિષે લંબાણથી સ્પષ્ટીકરણ આપવામાં આવ્યું છે અને જોખમકારક સ્થિતિનું વિસ્તૃત બ્યાન કરવામાં આવે છે.

ગ. આરારાટ પર્વત વિષે

આ પર્વત પર નૂહનું વહાણ થંભ્યું હતું, અને હજુ પણ તે ત્યાં ઘરબાયેલું રહ્યું છે.

ઉત્પત્તિ ૮:૪માં લખ્યું છે કે, અને સાતમા મહિનાને સત્તરમે દહાડે વહાણ આરારાટના પહાડો પર થંભ્યું.

તૂકી લોકો એને અગ્રી દાધ પર્વત કહે છે એટલે કે, વેદનાનો પર્વત. આ પર્વતને ૮૫ અલગ અલગ શિખરો છે. પર્વતનો પથારો ૫૦૦ ચોરસ માઈલના વિસ્તારનો છે.

પર્વત ૧૭૦૦૦ ફૂટ ઊંચ્યો છે. તેની પાસે આવેલો નાનો આરારાટ ૧૧૦૦૦ ફૂટ ઊંચ્યો છે. મોટા આરારાટ પર્વત પર ૧૭.૧/૨ ચો. માઈલના વિસ્તારમાં બરફનો પહાડ છે. ગાજવીજ, બરફવર્ષા, કરાં, એ બધું ત્યાં સામાન્ય રીતે થયા કરે છે. પહાડ

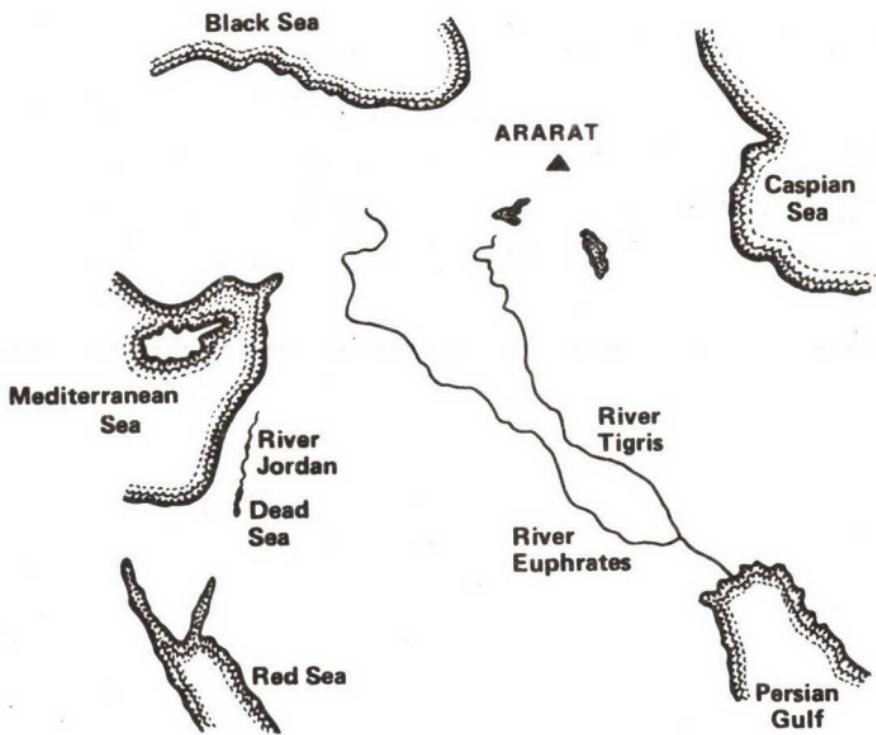
જ્યોર્જીના હાથમાં આરારાટનાં બે શીખરોનું ચિત્ર

પર ૧૩,૫૦૦ ફૂટની ઊંચાઈએ આ વહાણ બરફમાં ધરબાયેલું છે, તેથી વહાણનું સંશોધન કરવાનું મુશ્કેલ છે.

આ પહાડ વર્ષો જૂનો નથી, પણ હિમાલયની પેઢે ઊગતો પહાડ છે. હિમાલય પહાડ ૨૮,૦૦૦ ફૂટ ઊંચો છે. તેનું ઊંચામાં ઊંચું શિખર માઉન્ટ એવરેસ્ટ ૨૮,૦૦૨ ફૂટ ઊંચું છે. હજુ હિમાલય વધી રહ્યો છે. હિમાલય પરથી વહેતી નદીઓનો કાંપ મહાસાગરમાં

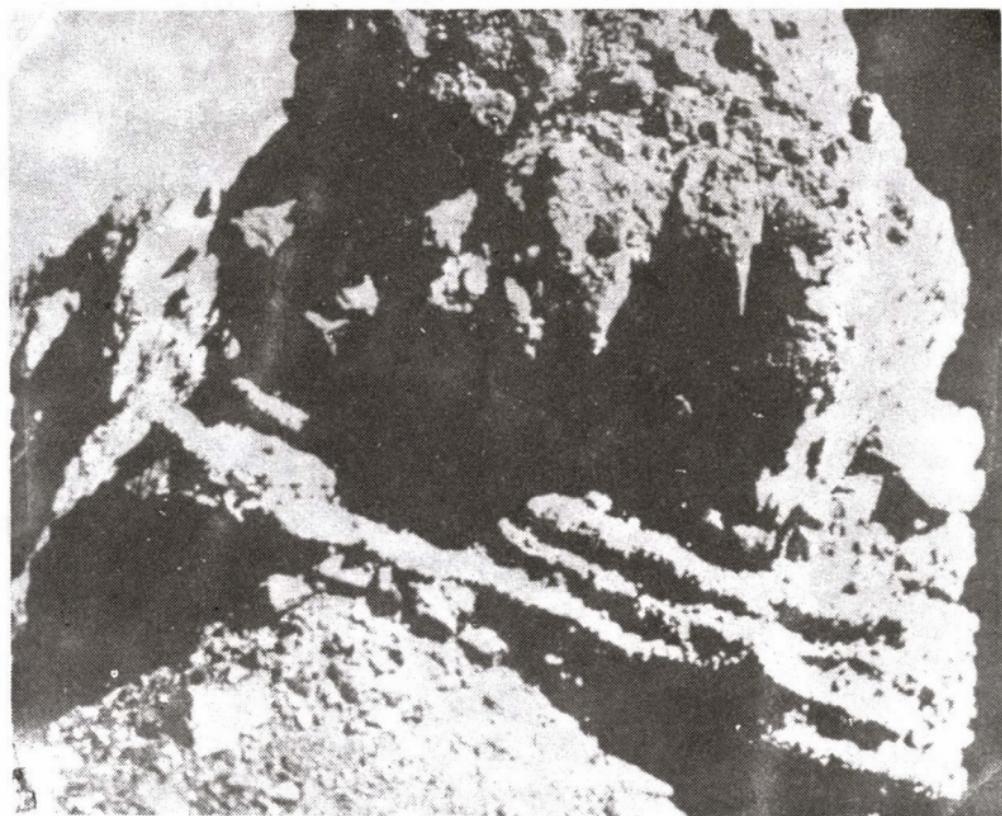
નકશા પરથી જોઈ શકશો કે, આરારાટ પર્વત તુર્કીસ્તાનની સરહદ અને રશિયાની સરહદ અને સિરિયા અને ઈરાનની સરહદોમાં આવેલો છે. એટલે આરારાટની શોધખોળ કરવા આવનારાઓ પોતપોતાની દેશની સરહદોને જુદી રીતે જુબે છે. અમારા દેશોની સરહદોની જાસૂસી કરવા આવે છે તેથી આ દેશો સંશોધનની તરફ ધરી કરતી નથી, અને ઉત્તેજન આપતી નથી.

આરարાટ પર્વત અને મીડલ ઈસ્ટ
આરારાટ પર્વત અને તેની આસપાસના પ્રદેશનો નકશા
ઠલવાય છે. તેથી તે ભાગ નીચો બેસે છે, અને હિમાલય ઉંચો
થતો જાય છે.

આ પર્વત પરનો અમુક ભાગને આર્તિમિનિયન લોકો નૂહની
દ્રાક્ષવાડી તરીકે ઓળખે છે. ત્યાં નૂહે દ્રાક્ષવાડી બનાવી હતી.

આરારાટના પહાડો - એમ બહુવચન કેમ વાપર્યું છે ? આમ,
તો બહુવચન છે, પણ એક જ પહાડના બે ભાગો છે. આરારાટ
મોટો અને આરારાટ નાનો. આરારાટ મોટો, તેની પર વહાણ
ધંબ્યું.

દરિયાઈ ફોસીલ - આરારાટ પર્વત પરથી મળ્યું. ચિત્રના નીચેના
ભાગમાં ટનબંધ માછલીઓના અને છીપોલીઓના છીપલાના
અવશોષો

જમ બોક (જમણી બાજુ) અને તેમના કુદીશા ભોમિયો.
૧૯૭૫માં મિ. બોક આરારાટ પર્વત પર ગયા હતા, ત્યારે
ભોમિયો તેમની મદદમાં હતો. ગૂહના વહાઙ્ગાની ફિલ્મ
તૈયાર કરવામાં મિ. બોક મદ્દ કરતા હતા.

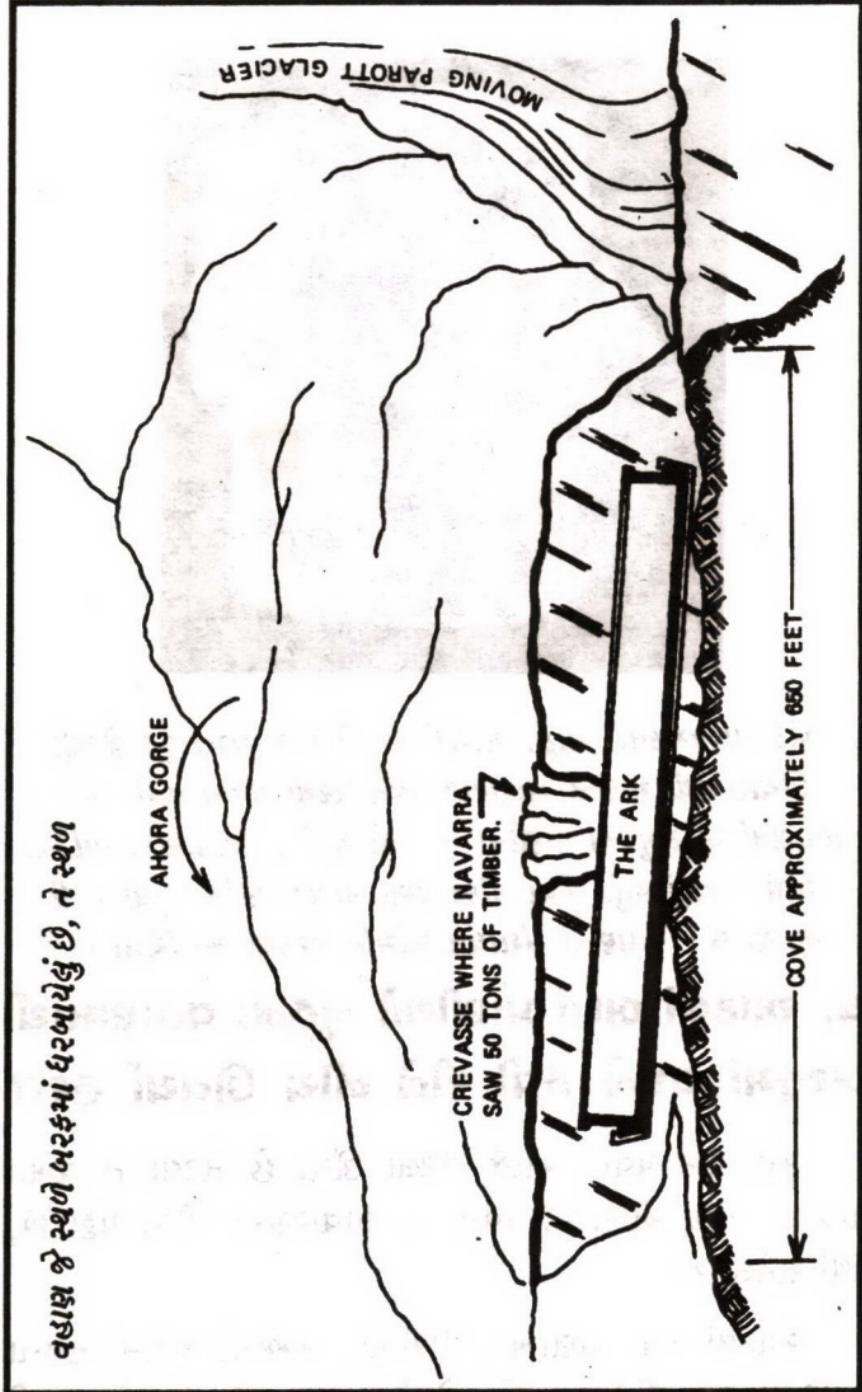

ખડકના નમકનો (મીઠું) ગાંગડો છે. તે ૧૩,૫૦૦ ફૂટ જેટલી ઊંચાઈએથી માઉન્ટ આરારાટ પર્વત પરથી મળ્યો હતો. અને તપાસતાં એ સમુદ્રનાં પાણીના નમકનો ગઢો છે. વહાજના પાટિયા સાથે આવેલું હતું. એવા બીજા ઘણા ગાંગડા પર્વત પરથી મળી આવ્યા છે. (વહાજની સંશોધન સમિતિ તરફથી આ ચિત્રો છે.)

દ. આટલાં બધાં પ્રાણીઓ નૂહના વહાણમાંથી ભરફુમાં થઈને કેવી રીતે નીચે ઉત્તર્યા હશે?

આરારાટ પર્વતો આજે જેટલા ઊંચા છે તેટલા તે વખતે નહોતા. નાના આરારાટ પર્વત પર લાવારસના લીસા પડ્યા છે, તેથી સહેલું પડે.

આટલાં બધાં પ્રાણીઓ, પંખીઓ, બજ્જેની જોડીમાં નૂહના વહાણમાં કેવી રીતે આવ્યાં હશે? નૂહના છોકરાંઓને તેમની

પાછળ દોડવું પડયું હશે ? ના, પરંતુ પ્રભુ પોતે વહાણમાં આવ્યા અને કુટુંબને અને પ્રાણીઓ વગેરેને અંદર બોલાવ્યાં. પ્રભુએ તેમને બનાવ્યાં, તેથી તેમની પર તેમની અસરો પડતી હતી, અને તેમના કલ્યા પ્રમાણે તેઓ બધાં જ નૂહ અને કુટુંબ અને પ્રાણીઓ એક જ દિવસમાં વહાણમાં આવી ગયાં.

આ કેવો દેખાવ લાગ્યો હશે ! હાથી, હાથણી, સિંહ, સિંહણ - આ બધાં પ્રાણીઓ નર-માદા એક સાથે વહાણમાં જતાં હશે, તે કેવું સુંદર લાગતું હશે ! તેઓ બધાં વહાણમાં ગયાં, તે પછી ઈશ્વરે અંદરથી બારણું બંધ કર્યું ત્યારપણી સાત દિવસ પછી વરસાદ પડવો શરૂ થયો. ઉત્પત્તિ ૭:૪.

નૂહ છસો વર્ષનો થયો, ત્યારે વરસાદ શરૂ થયો.

ચ. નૂહના વહાણની પ્રભુ ઈસુ સાથે સરખામણી

વહાણને એક બાજુ પર બારણું મૂકવામાં આવેલું હતું, તેમ પ્રભુ ઈસુ પ્રિસ્તની ફૂખમાં ભાલો મારવામાં આવ્યો તે, પાપીઓ માટે દ્વાર સમાન છે.

નૂહનું વહાણ બચાવ માટે હતું, તેમ પ્રભુ ઈસુ પ્રિસ્ત સર્વ લોકોના બચાવ અર્થે છે.

નૂહના વહાણમાં બચાવ માટે આવવા લોકોને ૧૨૦ વર્ષ સુધી નૂહે બધાંને હાકલ કરીને આમંત્રણ આપ્યા કર્યું, તેમ પ્રભુ ઈસુ વર્ષોથી પોતાના સુવાર્તિકોની મારફતે લોકોના બચાવ માટે હાકલ કર્યા કરે છે.

નૂહ જ્યારે વહાણ બનાવતો હતો, ત્યારે ૧૨૦ વર્ષો સુધી લોકો તેની મશકરી કરતા કે વરસાદનો છાંટોય પડયો નથી, ત્યાં જળપ્રલયની વાતો કરે છે. ડોસાની ડાગળી ચસ્કી ગઈ છે ! તેમ

સુવાર્તા પ્રત્યે લોકોનું આવું જ વલાણ છે. કશું જ થવાનું નથી. નકામા બીવડાવે છે. નૂહની વાત માન્ય રાખીને પ્રભુ ઈસુએ પોતાના સંદેશામાં પણ તે જણાવ્યું છે. નૂહના સમયમાં જળપ્રલય લોકોને તાણી લઈ ગયો, ત્યાં સુધી તેઓ ખાતાપીતા, પરણતા પરણાવતા હતા. એમ જ પ્રભુ ઈસુના આગમન વખતે થશે.

વધાણમાં ઉપર એક બારી મુકવામાં આવી હતી, જેથી લોકો નાશના પાણી તરફ જોયા ન કરે, પણ ઉપર આકાશ તરફ જોયા કરે. તેમ આપણે પ્રાર્થના દ્વારા ઈશ્વરપિતાની સહાય માગીએ.

૧૩

જળપ્રલય પછી નૂહના દીકરાઓથી થયેલી પ્રજાઓ

નૂહ અને તેના ત્રણ દીકરા (શેમ, હામ અને યાફેથ) દ્વારા નવેસરથી પૃથ્વીની સર્વ પ્રજાઓ અસ્તિત્વમાં આવી. આ કુટુંબોથી કઈ કઈ પ્રજાઓ થઈ તે નીચે બતાવ્યું છે. આ તખ્તાનો અભ્યાસ કરવા ઉત્પત્તિનો દશમો અધ્યાય વાંચી જશો તો ઘણી મદદ મળશે.

♦ યાફેથના વંશજો (યાફેથના છ દીકરાઓમાંથી)

- ૧. ગોમેર — એમાંથી કેલ્ટ-બ્રિટાનિયા અને એમાંથી આયલાન્ડ, વેલ્સ, સ્કૉટલાન્ડ અને ઇંગ્લાંડની પ્રજાઓ થઈ.
- ૨. માગોગ — એમાંથી સ્કેન્ડિનેવિયન અને સિથિયન પ્રજાઓ : સ્વીડન, ડેનમાર્ક, નોર્વે, રશિયા, પોલાંડના દેશો તથા પ્રજાઓ થઈ.
- ૩. માદાય — મીડિયા - માદીઓની પ્રજા થઈ.
- ૪. યાવાન — શ્રીસ અને શ્રીક પ્રજાઓ થઈ. એમાં આયોનિયનો અને આથેન્સીઓ થયા. (એ શ્રીકો ભારતમાં પ્રથમ આવેલા યુરોપિયનો હોવાથી આ બધા યુરોપિયનો ભારતની નજરમાં ‘ધર્મનો’ ગણાતા હતા).
- ૫. તુબાલ — એમાંથી મુશિયા, હોલાંડ અને જર્મનીની

પ્રજાઓ થઈ.

૬. મેશોખ — મૉસ્કવાઈટો, હંગેરી, ઓસ્ટ્રીયા, સ્વિતલાન્ડ, ફાન્સ, પોર્ટુગલ અને સ્પેનની પ્રજાઓ થઈ. વળી એમાંથી જ રોમ, ઈટાલી અને રોમન પ્રજાઓ થઈ.
૭. તિરાસ — એમાંથી શ્રેસ્ઠિયનો થયાં.
- ◆ હામના વંશજો (હામના ચાર દીકરાઓમાંથી)
૧. ફૂશ — ઈથોપિયા (એબિસિનયા) અને બાબિલોનિયા.
૨. મિઝરાઈમ — મિસર (ઇજિપ્ટ), લૂદીમ, અનામીમ, લહાબીમ, નાકૃતુહીમ, પાથરુસિમ, કાસ્લુહિમ વગેરે પ્રજાઓ થઈ. તેઓ મિસર અને અરબસ્તાનમાં વસ્યા, તેમ જ આફિકાના જુદા જુદા દેશોમાં.
૩. ફૂટ — લિબિયનો.
૪. કનાન — યબૂસીઓ, અમોરીઓ, ગિર્ગાશીઓ, છિવ્વીઓ, આરકીઓ, સીનીઓ, આરવાદીઓ, સમારીઓ, હમાથીઓ જેવી પ્રજાઓ.
- ◆ શેમના વંશજો (શેમના પાંચ દીકરાઓમાંથી)
૧. એલામ — ઈરાનીઓ, અરબસ્તાનની કેટલીક પ્રજાઓ
૨. અશ્થૂર — આશ્થૂરીઓ.

૩. આપિકશાદ — ખાલદીઓ, છિભૂઓ, મોઆબીઓ, આમ્રોનીઓ.
૪. લૂંદ — લીડિયા એસાવવંશી અદોમીઓ (અશિયામાઈનર)
૫. અરામ — સિરિયા.

નોંધ : શેમના ત્રીજા દીકરા આપિકશાદને શેલાહ નામનો દીકરો થયો, અને શેલાહને હેબેર નામનો દીકરો થયો. આ હેબેરથી છિભૂ પ્રજા થઈ. શેમથી આપિકશાદ; આપિકશાદથી શેલાહ; શેલાહથી હેબેર; હેબેરથી પેલેગ; પેલેગથી રેઉ; રેઉથી સરુગ; સરુગથી નાહોર; અને નાહોરથી તેરાહ; અને તેરાહથી અબ્રાહમ થયો.

વહાણના સંશોધકકારોમાંના એક -પાસ્ટર હેરોલ્ડ વિલિયમ્સ

‘ઈસ્વીસન’ ક્યારથી શરૂ થઈ ?

ઘણા એમ માને છે કે ઈસુ પ્રિસ્તનો જન્મ ઈ.પૂર્વે અને ઈ.સ. વચ્ચે ‘શૂન્ય’ દિવસે થયો, અને એ જન્મદિનથી ઈસ્વીસન શરૂ થઈ, અને તે અગાઉનો સમય તે ઈ.પૂર્વે ગણાયો એ કથન સત્ય નથી.

હા, વાત ખરી કે વિશ્વમાં ભલા ભલા મહાપુરુષો થઈ ગયા, પણ સમયની ગણતરી તેઓના કોઈના નામ સાથે જોડાયેલી નથી. મહાન એલેક્જાન્ડર, વિલ્યમ ટેસર, જુલિયસ સિન્ડર, હેનીબાલ, આટીલા, ચંગીઝખાન, નેપોલિયન, સ્ટાલિન, ડિટલર, મુસોલિની વગેરે. પણ એમનાં નામ સાથે સમયની ગણતરી નોંધાઈ નથી.

હા, ભારત જેવા દેશમાં શાલિવાહન શક, વિકભ સંવત, અને બીજા દેશોમાં એવી નાની સમય-ગણતરી જરાતરા કોઈ નામ સાથે જોડાયેલી છે. પણ સમસ્ત વિશ્વમાં ફક્ત પ્રભુ ઈસુના નામ સાથે સમયની ગણતરી જોડાયેલી છે. જગતના ઈતિહાસનાં પૃષ્ઠો, વિજ્ઞાનની શોધખોળો, અને જગતના મહાબનાવોની તારીખો ઈસુ પ્રિસ્તના નામ અને સમય સાથે જોડાયેલી છે.

અગાઉ દુનિયાના દેશોમાં સમયની ગણતરી અને વહેંચણીની રીતો અજમાવવામાં આવી હતી. અને એવાં અનેક પંચાગો અસ્તિત્વમાં આવ્યાં હતાં. આ પંચાગોમાં થોડું ઘણું સામ્ય હતું; પણ વિરોધાભાસો અનેક હતાં.

ઈસુ પ્રિસ્તના જન્મ પૂર્વે ૪૫ વર્ષ અગાઉ રોમના જુલિયસ સીઝરે ‘જુલિયન પંચાગ’ની વ્યવસ્થા કરી હતી. એક વર્ષ

તું પૂર્વનું હોય એ સિદ્ધાંત પર એ રચાયું હતું. તે બિલકુલ બિનસાંપ્રદાયી કેલેન્ડર હતું. તેની સાથે કોઈ પણ ધર્મનું અનુસંધાન કે જોડાણ કરવામાં આવ્યું નહોતું. પણ પ્રભુ ઈસુના જન્મથી બધું બદલાવા માંડયું. ગ્રણસો વર્ષ પછી કોન્સ્ટનટાઈન રોમનો બાદશાહ થયો, ત્યારે પ્રિસ્ટી ધર્મની અસર ખૂબ વધી ગઈ હતી. ખુદ કોન્સ્ટનટાઈન પ્રિસ્ટી ધર્મનો સ્વીકાર કર્યો, અને એનો ખૂબ પ્રચાર કર્યો. એવી દંતકથા ચાલે છે કે કોન્સ્ટનટાઈન ગાદીએ આવ્યો તે સમયે તેણે સ્વખમાં એક પ્રકાશિત વધૃતંબ જોયો. તેના પર ગ્રીક ભાષામાં લખેલું હતું કે “આ ચિહ્નથી તું વિજયી થઈશ.”

આ સમય સુધી તે નાસ્ટિક હતો, છતાં પ્રિસ્ટીઓને તે સાંખી લેતો હતો, કેમ કે તેના રાજ્યારી પુરુષોમાં ઘણા પ્રિસ્ટી હતા. પોતે પ્રિસ્ટી થયા પછી બાદશાહ હવે તો ખુલ્લી રીતે તેમની તરફદારી કરવા લાગ્યો. વળી પોતાના રાજ્યધંજ પર તેણે ‘કૂસ’ની નિશાની રાખી. આ કૂસની સંજ્ઞા તેને વિજય પમાડશે એવી આશાથી તેણે રોમ પર ચઢાઈ કરી. અને એમ તેણે આ “મિલ્વીઅન બ્રીજ”ના યુદ્ધમાં ફેલાયું મેળવી. હવે તે આખા પશ્ચિમનો શહેનશાહ થયો. તેણે હવે પ્રિસ્ટી પંચાગને રાણ્ણિય પંચાગ તરીકે પસાર કર્યું. સાત દિવસનું અઠવાડિયું ડિશ્યુઓના તથા બાબિલોનના સમયથી ચાલતું આવતું હતું. તે તેણે સ્વીકાર્યું, અને રવિવારને અઠવાડિયાના પ્રથમ દિવસ તરીકે જાહેર કર્યો. આ દિવસે પ્રભુ ઈસુ મૃત્યુ પર વિજય પામીને ઉઠાવ હતા. એ દિવસને આરામના, પ્રાર્થનાના અને ભક્તિના દિવસ તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યો.

આ તો માત્ર શરૂઆત હતી. ડાયોનિસ્યસ એક્ષીગુસ નામનો વિદ્વાન બાઈબલ અને ખગોળશાસ્ત્રનો ઊર્ડો અભ્યાસી હતો. તેણે એવો હરાવ જાહેર કર્યો કે ઈતિહાસના દરેક પ્રસંગને ઈસુના જન્મથી (આગળ કે પાછળ) ગણવામાં આવે. ઈસુના જન્મ અગ્રાઉ જે બનાવ

બન્યા હોય તેમને ઈ.પૂર્વ (B.C.) તરીકે ગણવા અને જે બનાવો પ્રભુ ઈસુના જન્મ પછી બન્યા હોય તેમને ઈસ્વીસન (A.D. એનો દોમની) ગણવા. આમ, આખું કેલેન્ડર જ્યિસ્તની સાક્ષીરૂપ બન્યું. માર્ય ૨૫મીના દિવસને “વધામણીનો દિવસ” ઠરાવ્યો. કુંવારી મહિયમને દૂતે વધામણી આપેલી તે દિવસે અને ડિસેમ્બર ૨૫મીને નાતાલનો દિવસ ઠરાવ્યો.

આખા જ્યિસ્તી વિશ્વમાં સમયની આ ગણતરીને મંજૂરી મળતાં બે સૈકાં લાગ્યાં. સમય જેમ જેમ પસાર થવા લાગ્યો તેમ તેમ વધુ અને વધુ વિદ્વાનો આ વહેંચણીની નોંધ લેવા, તથા તેમના દસ્તાવેજો એ પ્રમાણે બનાવવા લાગ્યા. તેમ છતાં તેનો કાયદેસરનો સ્વીકાર થતાં સૈકાંઓ વહી ગયાં. તેરમા સૈકામાં ‘ઈસ્વીસન (A.D. એનો દોમની) શબ્દનો ઉપયોગ સામાન્ય રીતે થવા લાગ્યો. એ પછી જ સર્વ બનાવો - પછી તે એતિહાસિક હોય કે રાજકીય હોય - ‘ઈ.પૂર્વ’ કે ‘ઈસ્વીસન’ તરીકે નોંધાવા લાગ્યાં.’

આ જુલિયન પંચાગમાં રહેલી ખામીને લીધે તેમાં સુધારા કરવાની જરૂર ઊભી થઈ. સમય જતાં આ પંચાગ સૌર્ય વર્ષના ખરા સમયથી આગળ નીકળી જતું જણાયું. ઈ.સ. ૧૫૮૨માં પૃથ્વીના ભ્રમણ મુજબ તે ૧૦ દિવસ આગળ નીકળી ગયું હતું. કારણ, આ જુલિયન કેલેન્ડર પ્રમાણનું સૌર્ય વર્ષ ઉદ્યપની દિવસનું ગણાતું. પણ પૃથ્વીને સૂર્ય આસપાસ ભ્રમણ પૂરું કરતાં ખરું સૌર્ય વર્ષ ઉદ્યપ દિવસ, પાંચ કલાક, ૪૮ મિનિટ, અને ૪૮ સેકન્ડનું થાય છે. આ ખગોળના સાચા સત્યને માનવી બનાવટનું કેલેન્ડર ફેરવી શકે નહિ. આકાશના ગ્રહો નિયમિત રીતે પોતાના માર્ગોમાં ફરે છે.

સૂર્યની આસપાસ પૃથ્વીનું એક ભ્રમણ એટલે એક વર્ષ (૩૬૫ દિવસ, પાંચ કલાક, ૪૮ મિનિટ, ૪૮ સેકન્ડ). પૃથ્વીની આસપાસ ચંદ્રનું એક ભ્રમણ એટલે એક માસ. અને પૃથ્વીનું એની ઘરી પરનું

એક બ્રમજા એટલે એક દિવસ.

આથી જુલિયન કેલેન્ડર તેમાં રહેલા તફાવતને લીધે ખરા સમયથી જુદું પડવા લાગ્યું હતું. તેથી મેષ સકાંતિ (સકાંતિ = ઈક્વીનોક્સ = સરખાં રાત-દિવસ) ૧૧મી માર્ચ આવવાને બદલે ૨૫મી માર્ચ આવી, આ પ્રમાણે જુલિયન પંચાગ ૧૦ દિવસ આગળ નીકળી ગયું, અને દર વર્ષ એ વધારો વધતો જ જતો હતો.

પોપ ગ્રેગરી ૧૭મો ઈસ્ટર રવિવારને માટે કોઈ મુકરર દિવસ ઠરાવવા માટે ઘણો આતુર હતો. કારણ, સંકાંતિથી તે વધુ અને વધુ દૂર જઈ રહ્યો હતો. મૂંગવણ એ હતી કે આ પંચાગ તો સૂર્ય વર્ષ પ્રમાણે ગણવામાં આવે છે, જ્યારે ઈસ્ટરનો દિવસ તો ચંદ્રની ગતિ પ્રમાણે ગણવામાં આવે છે. પોપ ગ્રેગરીએ તે સમયના સૌથી સારા એવા કેટલાક વિજ્ઞાનીઓને ભેગા કર્યા. તેમાં એલોપસિયુસ લીલિઅસ, નેપ્લસનો વિદ્યાન ડોક્ટર તથા ખગોળશાસ્ત્રી, અને કિસ્ટોફર કલેવિભ્યુસ - જર્મન ગણિતશાસ્ત્રી હતા. તેઓનું મુખ્ય કર્તવ્ય ઈસ્ટરની તારીખ નક્કી કરવાનું તથા વધારાના જે દશ દિવસ ભેગા થયા હતા તે પડતા મૂકવાનું હતું.

તેઓએ ભેગા મળીને ‘મેષ સકાંતિ’ની તારીખ વસંતત્રાયનમાં માર્ચની ૨૧મી નક્કી કરી. એના પરથી ઈસ્ટરની તારીખ નક્કી કરવા ઠરાવ્યું. જે ગુરુવાર પછીના શુક્રવારે ૧૫મી ઓક્ટોબરે આવતી હતી, તે ગુરુવારને ૪થી ઓક્ટોબર તરીકે જાહેર કરી, અને એમ ૧૦ દિવસ કમી કર્યા. હવે દર વર્ષ માર્ચની ૨૧મીએ મેષ સકાંતિ આવે તે માટે કંઈક કરવું રહ્યું. આ સિદ્ધ કરવા માટે જે સૈંકું ૪૦૦થી ભાગી શકાય તેને “લીપ ઈયર” (ફાળ ભરતું વર્ષ) તરીકે ગણવું. જેમ કે ૧૫૦૦માં વર્ષને ૪૦૦થી ભાગી શકાય છે. માટે એને ‘લીપ ઈયર’ ગણવું. પણ જે સૈકાને ૪૦૦થી ભાગી

ન શકાય તેને 'લીપ ઈયર' ન ગણવું. જેમ કે ૧૫૦૦ કે ૧૭૦૦ને ૪૦૦થી ભાગી શકતાં નથી, એટલે એને 'લીપ ઈયર'ન ગણી શકાય. એમ ૧૮૦૦, ૧૯૦૦ પણ 'લીપ ઈયર' ન ગણાય. પણ ૨૦૦૦ને ૪૦૦ થી ભાગી શકાય છે, એટલે કે 'લીપ ઈયર' ગણાય. એના ફેબ્રુઆરીનો છેલ્સો દિવસ ૨૮ દિવસનો થાય છે.

મેખ સકાંતિ પછીની, એટલે માર્ચ ૨૧મી તારીખ પછીની પહેલી પૂનમ પછીનો પહેલો રવિવાર ઈસ્ટર રવિવાર તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યો.

આ પછી આ કેલેન્ડરને વધુ દઢ બનાવવા માટે વર્ષનો પહેલો દિવસ એટલે કે 'નવા વર્ષનો દિવસ નક્કી કરવાની જરૂર પડી, કેમ કે તે સમયમાં ઘણા દિવસો નવા વર્ષ તરીકે ઉજવવામાં આવતા હતા. જર્મની અને સ્પેનમાં નાતાલના દિવસને નવા વર્ષ તરીકે ઉજવતા હતા. આયલ્ડમાં ફેબ્રુઆરીની ૧લીએ નવું વર્ષ ઉજવાતું. વેનીસમાં માર્ચ ૧લીએ ઉજવાતું. ફાન્સ અને નેઘરલેન્ડ ઈસ્ટર દિનને નવા વર્ષ તરીકે ઉજવતા. તેનમાંક ઓગસ્ટમાં નવું વર્ષ ઉજવતું. લીલિયસે અને કલેવીઅસે જાન્યુઆરી ૧લીને નવા વર્ષ તરીકે હરાવ્યું. જ્યારે પૃથ્વી સૂર્યની સૌથી વધારે નજદિક હોય છે.

આવી રીતે ઈ.સ. ૧૫૮૨થી ગ્રેગોરિયન પંચાંગ ઈસુના જન્મથી માંડીને ગણાવા લાગ્યું. અને પ્રિસ્તી ધર્મની સાથે વિશ્વના દરેક ભાગમાં પ્રવેશી ચૂક્યું. કોઈ કોઈ દેશમાં પોતાના આગવાં 'ધરગથ્ય' પંચાંગ હોય છે. પણ ગ્રેગોરિયન 'ઈસ્લીસન'નું કેલેન્ડર જ વિશ્વભરને એક ઘટક તરીકે બાંધી રાખે છે.

જ્યારે આ કેલેન્ડરનો સર્વત્ર અમલ થવા લાગ્યો ત્યારે ઘણાએ એનો સ્વીકાર કર્યો, અને કેટલાકે વિરોધ પણ કર્યો, સ્પેન, પોર્ટુગલ અને ઈટાલીએ તેનો એક જ દિવસમાં સ્વીકાર કર્યો. ફાન્સે

મહિનાઓ પછી એનો સ્વીકાર કર્યો. એ પછી કેટલાંક જર્મન રાજ્યોએ એનો સ્વીકાર કર્યો. આખા જર્મનીને તેનો સ્વીકાર કરતાં ૧૧૮ વર્ષ થયાં, એટલે ૧૭૦૦ની સાલમાં એ સ્વીકાર થયો. ઈ.સ. ૧૬૦૦ની સાલમાં સ્કોટલેન્ડ સ્વીકાર્યું. ઈંગ્લાંડ એનો વિરોધ કર્યો. ઈંગ્લાંડ અને યુરોપને લાંબા સમય સુધી આ કેલેન્ડર સંબંધી જગડા ચાલ્યા હતા. આખરે ઈ.સ. ૧૭૫૧માં અર્લ ઓફ ચેસ્ટરફિલ્ડે પાલ્મેન્ટમાં આ નવું પંચાંગ સ્વીકારવાનો ખરડો મૂક્યો, ને તે પસાર થઈ ગયો.

અમેરિકાએ સ્વતંત્રતા મેળવી તે પહેલાં ૨૫ વર્ષ અગાઉ ત્યાં પણ આ કેલેન્ડર સ્વીકારાયું હતું. ઈ.સ. ૧૭૫૨માં સ્વીડને પણ એનો સ્વીકાર કર્યો. ઓગાઝીસમા સૈકામાં જાપાન પ્રિસ્તી ધર્મને કારણે પશ્ચિમના દેશો તરફ વહેમભરી દાખિ રાખતું હતું. ત્યાં પણ ૧૮મા સૈકામાં આ પંચાંગ પહોંચી ગયું. એટલે કે ૧૮૫૮માં એનો સ્વીકાર થયો. ચીનમાં સુન માટ રોન નામના પ્રિસ્તી ડોકટરે માન્યુસની સામે ચળવળ શરૂ કરી હતી. અને તે ચાઈનીઝ રિપબ્લિકનો સૌથી પહેલો પ્રમુખ બન્યો હતો. તેણે ૧૮૧૨માં જે સૌથી પહેલા કાયદા કર્યા તેમાંનો એક કાયદો પ્રિસ્તી કેલેન્ડરને માન્યતા આપવાનો હતો.

ચાર વર્ષ પછી બલ્ગેરિયાએ આ કેલેન્ડરનો સ્વીકાર કર્યો. બીજે વર્ષ રશિયામાં કાન્સિની શરૂઆત થઈ. અને ઈશ્વરને મહિમા આપતી સર્વ બાબતો તજ દેવામાં આવી હોવા છતાં. ઈ.સ. ૧૮૧૮માં તેઓએ પ્રિસ્તી પંચાંગને અપનાવ્યું. તેઓ નાસ્તિકતામાં માને છે. એમ છતાં સામ્યવાદીઓ ઈસુના જન્મથી જ સમયની ગણતરી કરે છે.

પણ રશિયાએ ૧૧ વર્ષ પછી પ્રિસ્તી કેલેન્ડરનો ત્યાગ કર્યો,

અને પોતાની આગવી રીતોના પ્રયોગો કરવા લાગ્યા. તેઓ એ ઈ.સ. ૧૮૪૦ સુધી આવી ગડમથલ કરી. પણ આખરે છિસ્તી કેલેન્ડરને ફરી અપનાવ્યું.

ઈજરાયલીઓએ (યધૂદીઓ ઈસુનો સ્વીકાર કરતા નથી છતાં) આ કેલેન્ડર અપનાવ્યું છે. ઈસુના જન્મ અગાઉના સમયને તેઓ B.C.E. ગણે છે, અને ઈસુના જન્મ બાદના સમયને C.E. (છિસ્તના સમય) તરીકે ગણે છે, આમ આડકતરી રીતે તેઓ ઈસુ છિસ્તના જન્મને સ્વીકાર્ય ગણે છે.

જો કે લગભગ ૫૦ વર્ષથી એક નવું વિશ્વ કેલેન્ડર યોજવાની ચળવળ ચાલે છે, પણ ખાસ કંઈ પરિશામ આવ્યું નથી. આપણે હાલ જે છિસ્તી પંચાગ વાપરીએ છીએ તેને અનેક જરૂરી સુધારાવધારા કરીને બહુ ચોક્કસ કેલેન્ડર યોજ્યું છે.

આપણે જોઈ ગયા કે પ્રભુ ઈસુનો જન્મ ઈ.પૂર્વ ૪માં થયો હતો (૪ B.C.) B.C. એટલે 'before Christ' (= ઈસુની અગાઉ). આ ઘણું વિચિત્ર લાગે છે, નહિ ? ઈસુના ઘારેલા જન્મકાળ પહેલાં ચાર વર્ષ અગાઉ ઈસુનો જન્મ થયો હતો !

આ ભૂલ ઈ.સ. ૮૩૩ સદીમાં થઈ ગયેલા દિયોનિસ્યુસ એક્ગીગુઅસની ભૂલ ભરેલી ગણતરીને કારણે થવા પામી. તે એમ ધારતો હતો કે હેરોદ રાજા રોમ શહેરની સ્થાપનાથી ગણતાં ૭૫૪માં વર્ષે મૃત્યુ પામ્યો. એટલે દિયોનિસ્યુસે ગણતરીમાં નોંધું કે ઈસુનો જન્મ રોમ શહેરની સ્થાપનાના (A.U.C.) ૭૫૪માં વર્ષે થયો. અને દિયોનુસ્યુસે ઈ.સ. ૧ ગણ્યું. પણ પાછળથી જાણવા મળ્યું કે હેરોદ રાજાનું મૃત્યુ તો રોમ શહેરની સ્થાપનાના ૭૫૦ (A.U.C.)માં થયું હતું. એટલે દિયોનિસ્યુસે ઈસુનો જન્મ ચાર વર્ષ આગળ (A.U.C. ૭૫૦માં) ઠેલ્યો. પણ ઈસ્વીસનની ગણતરી તો

બધે ખૂબ પ્રચાર પામી હોવાથી A.U.C. 748થી ઈસ્વીસન 1
(ઈ.સ. પહેલું વર્ષ) ગણવાનું ચાલું રહ્યું. એમ ઈસુનો જન્મ ઈ. પૂર્વે
જમાં (A. U. C. 750માં) ગણાયો. એમ હેરોદ રાજાનું મૃત્યુ ઈ.સ.
પૂર્વે જમાં થયું.

રોમનો સમયની ગણતરી રોમ શહેરની સ્થાપનાથી ગણતા
હતા. A.U.C. એટલે “એબ અબે કેન્દ્રિતા” (Ab urbe condita)
= “રોમની સ્થાપના પછી !” એનો કોઠો આ પ્રમાણે દોરી શકાય.

A.U.C. ×	B.C. ××
748	૫
750X	૪
751	૩
752	૨
753XX	૧
754	A.D. 1 ફેબ્રુ. ૮૪
755	A.D. 2

× A.U.C. ‘એબ અબે કેન્દ્રિતા’

× B.C. ‘બીફોર કાઇસ્ટ’ (ઈસ્વીસન પૂર્વે)

લાટીનમાં A.C. ‘આન્ટે કિસ્તુમ’ (Ante Christum)
ઈસ્વીસન પૂર્વે.

× ઈસુ જન્મનું ખરું વર્ષ (ઈ.સ. પૂર્વે)

× દિયોનિસ્યુસે ભૂલથી ગણેલું ઈસુ જન્મ વર્ષ

ફેબ્રુ. ૮૪ A.D. “એન્નો દોમિની” (Anno Domini) =
“આપણા પ્રભુના વર્ષમાં”

કાલમાનવિદ્યાની ગણતરી પ્રમાણે ઈતિહાસકારો અને કાલમાનગણકો આવી રીતે ગણતરી કરે છે :

ઈ.પુ.	ઈ.પુ.	ઈ.પુ.	ઈ.સ.	ઈ.સ.	ઈ.સ.
-------	-------	-------	------	------	------

૩	૨	૧	૧	૨	૩
---	---	---	---	---	---

(વચ્ચે ૦ વર્ષ નથી આવતું.)

પણ ખગોળશાસ્ત્રીઓ આગળ પાછળની ગણતરી કરવા વચ્ચે શૂન્ય (૦) વર્ષ આ પ્રમાણે ગણે છે :

ઈ.પુ.	ઈ.પુ.	ઈ.પુ.	શૂન્ય	ઈ.સ.	ઈ.સ.	ઈ.સ.
-------	-------	-------	-------	------	------	------

૩	૨	૧	૦	૧	૨	૩
---	---	---	---	---	---	---

બાઈબલની જ્યારે ‘ઈસ્વીસન પૂર્વ’ની ગણતરી કરીએ ત્યારે એક વાત ધ્યાનમાં રાખવાની કે બાઈબલમાં ચાલુ વર્ષ પ્રમાણે વર્ષોની ગણતરી છે, અને દરેક વર્ષના ઉદ્દો દિવસ ગણેલા છે. એ આપણે ઉત્પત્તિ ૭:૧૧ ઉપરથી જાણી શકીએ છીએ.

“નૂહના આયુષ્યના છસેંમા વર્ષના બીજા મહિનાને સતતરમે દિવસે, તે જ દિવસે મોટા જળનિધિના જરા ફૂટી નીકળ્યા ને આકાશનાં દ્વારો ઊંઘડી ગયાં.” કલમ ૨૪ અને દોઢ્સો દિવસ સુધી પૃથ્વી પર પાણીનું જોર ચાલ્યું. વળી ૮:૨૪, “અને સાતમા મહિનાને સતતરમે દિવસે વહાણ આરારાટના પદ્ધાડો પર થંભ્યું.” ખુલાસો : એમ પાંચ મહિના માટે અહીં ૧૫૦ દિવસ ગણ્યા છે, એટલે એક માસમાં ૩૦ દિવસ થયા.

આ ઉપરાંત નીચેની કેટલીક કલમોમાં એક ચોક્કસ સમયગાળા માટે આપ્યું છે :

દાનિયેલ ૧૨:૭માં ‘કાળ, કાળો અને અધોકાળ’ (એક વર્ષ બે વર્ષ, ને અડધું વર્ષ = સાડા ત્રણ વર્ષ. એ જ ગાળા માટે પ્રકટી. ૧૨:૧૪માં ‘સમય, સમયો અને અડધો સમય’ (એક વર્ષ, બે

વર્ષ ને અડધું વર્ષ) એટલે સાડા ત્રણ વર્ષ થયાં. વળી પ્રકટી. ૧૨:૫માં એ જ ગાળા માટે ૧૨૫૦ દિવસ આપ્યા છે, એટલે એ પણ સાડા ત્રણ વર્ષ થયાં. વળી પ્રકટી. ૧૩:૫માં બેંતાલીસ મહિના એ જ ગાળા માટે આપ્યા છે. એમ, આ ચારે માપ પરથી એક ચોક્કસ ખુલાસો સ્પષ્ટ થાય છે કે એક વર્ષમાં બાર મહિના, અને પ્રત્યેક મહિનામાં ૩૦ દિવસ હતા.

એટલે બાઈબલનાં, ખાસ કરીને જૂના કરારનાં વર્ષો ઉપરથી સૌર્ય વર્ષો કરવાનાં હોય ત્યારે નીચેની વાત ધ્યાનમાં લેવી જરૂરી ગણાય.

પ્રથમ તો દર ચાર સૌર્ય વર્ષ લેખે એક 'લીપ વર્ષ' યા 'ખુત વર્ષ' નો એક દિવસ ઓછો કરવો પડે.

આપણા સૌર્ય વર્ષના ઉત્ત્રપ ૧/૪ દિવસ ગણીએ છીએ, અને માનીએ છીએ કે પૃથ્વીને સૂર્યની આસપાસ એક પ્રદક્ષિણા પૂરી કરવામાં ઉત્ત્રપ ૧/૪ દિવસ થાય છે. પણ એ સંપૂર્ણ સત્ય નથી. પૃથ્વીને સૂર્યની આસપાસ એક પ્રદક્ષિણા પૂરી કરવામાં ઉત્ત્રપ ૧/૪ દિવસ કરતાં ૧૧ મિનિટ અને ૧૦:૪૫ સેકન્ડ ઓછી લાગે છે. (એટલે કે એક દિવસનો એકસો ઓગણત્રીસમો ભાગ અથવા ૦.૧૨૮ દિવસ ઓછો થાય છે.) એટલે દર વર્ષે ૧૧ મિનિટ અને ૧૦.૪૫ સેકન્ડ ઓછી કરવાને બદલે દર ૧૨૮ વર્ષે એક દિવસ કેલેન્ડરમાંથી ઓછો કે વત્તો કરવામાં આવે છે.

પણ આપણે ઈસ્ટીસન પૂર્વ માટે ગણવાનું હોય ત્યારે દર ૧૨૮ વર્ષે કેલેન્ડરમાં એક દિવસ ઉમેરવો પડે.

વળી આપણે આગળ જોઈ ગયા તેમ, ઈ.સ. થી પૂર્વ તરફ ગણતાં (કે એથી ઊલટી દિશામાં ગણવા માટે પણ) એક વર્ષ ઓછું કરવાનું હોય છે. ગણિતની દસ્તિએ ઈ.પૂર્વ ૧ની અને ઈ.સ. ૧ની

વચ્ચે શૂન્ય સમય આવે, એટલે ગણિતની દાખિલે કે ઈતિહાસની ગણતરીમાં વાસ્તવિકમાં એ માત્ર એક જ વર્ષ ગણાય છે, - બે વર્ષ નહિ. ઈ.પૂર્વે ૧ તો ખરી રીતે ઈ.પૂર્વે ૦ (શૂન્ય) ગણાય, અને ગણિતનું ઈ.પૂર્વે ૨ તે ઈ.પૂર્વે ૧ ગણાય. ખગોળશાસ્ત્ર (એસ્ટ્રોનોમિકલ)ની ગણતરીમાં ઈ.પૂર્વે ૪ તે ઉ ગણાય છે.

વહાફના એક સંશોધક - વિસ્કાઉન્ટ જેન્સ ભાઈસ

પૃથ્વીની ઉંમર કેટલી ?

વિજ્ઞાનના એક પુસ્તકમાં આ પ્રમાણેનું લખાશ હતું કે : “પ્રથમ તો ભૂસ્તરવિદ્યાએ સાબિત કરી આપ્યું છે કે, પૃથ્વી થોડાં હજાર નહિ પણ લાખો વર્ષથી પેદા થઈ હતી. ઘણા જ્યિસ્તીઓ બાઈબલ ભૂલરહિત છે એ માન્યતાને વળગી રહેવું જોઈએ એમ માનતા હોઈ પૃથ્વી ઈ.સ. પૂર્વ ૪૦૦૪ના વર્ષમાં ઉત્પન્ન કરાઈ હતી. તે વાતને વળગી રહેવું ઈછ ગણતા હતા.” તો આમાં શું સત્ય છે ?

ઉપર જણાવેલા પુસ્તકની વાત બિલકુલ સાચી નથી. ભૂસ્તરવિદ્યાએ, પુસ્તકે જણાવ્યું એવું કર્શું જ સાબિત કરી આપ્યું નથી. ઉત્કાંતિ મતવાળા એમ કહ્યા કરે છે કે પૃથ્વીની ઉંમર કરોડો વર્ષની છે. કેટલાંક તો અબજો વર્ષાની ગણે છે. પણ પૃથ્વીની હયાતી ૫૦૦૦ વર્ષ કરતાં વધુ હોઈ શકે નહિ, કેટલાક વિજ્ઞાનીઓ (ખાસ કરીને ઉત્કાંતિવાદી વિજ્ઞાનીઓ) એમ કહે છે કે પૃથ્વી કરોડો વર્ષ જૂની છે. પણ એને માટે તેઓ કોઈ સાબિતી આપી શકતા નથી. પોટેશિયમ-આર્ગોન, સ્ટ્રોનરિયમ-રુબિડિયમ, થોરિયમ-લેડ, વગેરે માપણીનાં સાધન પ્રમાણિત સાધનો નથી. વળી ભૂપડની રચના, પહાડોની રચના, અશ્મિમો વગેરે પણ એ જ દર્શાવે છે કે, પૃથ્વી કેટલાક વિજ્ઞાનીઓ કહે છે તેટલી જૂની નથી, પણ ૫૦૦૦ વર્ષની આસપાસ જેટલી જૂની છે. બિશાપ અશરની ગણતરી પ્રમાણે પૃથ્વીની શરૂઆત ઈ.પૂર્વ ૪૦૦૪માં થઈ, એટલે કે પ્રભુ ઈસુના આવ્યા અગાઉ ૪૦ સૈકાં ઉપર પૃથ્વીનું સર્જન થયું.

ફક્ત બિશાપ જેમ્સ અશરે જ નહિ, પણ માર્ટિન એન્સ્ટે; સર રોબર્ટ એન્ડરસન, કલેરેન્સ લાર્કિન, હેનરી હેલી, ચાર્લ્સ ફેડ લિંકન, મેરીલ અંગર, એડવિન થેર્લા, જોન વ્હીટકોબ્સ, ડોનાલ્ડ વેદ્ટ, ફેન્ક આર. કલાસન અને એડવર્ડ રીજ એમ ઘણા બધાએ બાઈબલની કાલમાન ગણતરી કરી છે. એ બધાની ગણતરી લગભગ સરખી છે.

વિજ્ઞાનીઓ ભલે કહેતા હોય કે પૃથ્વી કરોડો વર્ષ જૂની છે, અને માણસજાતની હ્યાતી પૃથ્વી પર લાખો વર્ષાથી છે. પરંતુ બાઈબલની વાત સાચી છે કે પૃથ્વી તેમ જ માણસજાત ૫૦૦૦ વર્ષથી વધુ જૂની નથી. વિજ્ઞાનીઓ ‘કાર્બન ૧૪’ અને એવાં બીજાં માપ દ્વારા માપીને, અને સમુદ્રો આજના જેટલા ખારા કેટલા સમયમાં બન્યા તેની ગણતરી કાઢીને પૃથ્વીની હ્યાતીનાં કરોડો વર્ષ આંકે છે. પણ એ બધી માપણીઓ ખામી ભરેલી છે, અને ભામક સિદ્ધાંતો પર રચાયેલી છે. આ ભૂલભરેલો અને ભામક સિદ્ધાંત છે : પૃથ્વી કરોડોનાં કરોડો વર્ષાથી એક જ ઘારી રીતે ચાલતી આવી છે, અને એની કાર્યકરણોની બધી પ્રક્રિયાઓ કરોડો વર્ષ પર ચાલતી હતી એમ જ, - એ ગતિએ અને ફેદે ચાલ્યા જ કરે છે.

દાખલા તરીકે વિજ્ઞાનીઓ માને છે કે, પૃથ્વીના તમામ મહાસાગરોના પાણીમાં કુલ નમકનો કેટલો જથ્થો હાલ છે, અને પ્રતિ વર્ષ નદીઓ નમકનો કેટલો જથ્થો સમુદ્રમાં ઠાલવે છે, એના ભાગાકાર દ્વારા જાણી શકાય કે એ મહાસાગરોને આજના જેટલા ખારા બનતાં કેટલાં વર્ષ લાગ્યાં હશે. હવે નદીઓ દર એકસો વર્ષે મહાસાગરોની ખારાશમાં એના કુલ જથ્થાનો ૧/૧૦૦૦૦૦૦ ટકાનો (એક ટકાનો દશ લાખમાં ભાગનો) ઉમરો કરે છે. અને એ દર મુજબ મહાસાગરોને અત્યારના જેટલા ખારા બનતાં ૩૦૦

કરોડ વર્ષ લાગે, એટલે ૩૦૦ કરોડ વર્ષ જૂની છે, એવું ઉત્કાંતિવાદીઓ માને છે. પરંતુ બાઈબલનું કથન સત્ય છે કે ઈશ્વરે સુજનકાળે (આજથી ૫૦૦૦ વર્ષ ઉપર) સાગરો બનાવ્યા ત્યારથી જ તેમને આ પ્રમાણે ખારા બનાવ્યા છે.

ઈશ્વરે આદમને બનાવ્યો ત્યારે તેને કાંઈ એક દિવસનો બાબો કે એક દિવસનો બાળક નહોતો બનાવ્યો, પણ પચીસ-ત્રીસ વર્ષનો ભરજુવાન બનાવ્યો હશે ! એટલે જ આ જુવાન આદમ પ્રાણીઓનાં નામ પાડી શક્યો (ઉત્પત્તિ ૨:૧૯), અને હવા સાથે દાંપત્યજીવન ગાળી શક્યો. આમ તો ઈશ્વરે તેને એક જ દિવસમાં બનાવ્યો, છતાં પચીસ-ત્રીસ વર્ષનો બનાવ્યો. એનો અર્થ એ થયો કે આદમ પૃથ્વી પર પહેલા જ સાખ્બાથવારે (સાતમે દિવસે) માત્ર એક જ દિવસ જેટલો જૂનો થયો હતો. પણ તેના શરીરની બિલવટ ૨૫-૩૦ વર્ષની હતી. જાણે કે ગર્ભધાનથી માંડીને જન્મ પછી ૨૫-૩૦ વર્ષ વટાવ્યાં હોય એવો પુખ્ત વધનો તેને એક જ દિવસમાં બનાવ્યો.

એ જ પ્રમાણે આખી પૃથ્વી, એની વનસ્પતિ, ખનિજ, પ્રાણીઓ, અને બધું છ દિવસમાં બનાવ્યું ખરું, છતાં જાણે કે કરોડો વર્ષો વટાવીને એ બધું આવ્યું હોય તેવું તૈયાર છ જ દિવસમાં બનાવ્યું. પૃથ્વીના પેટાળનો કોલસો લો. જાણે કે કરોડો વર્ષથી જાડોનાં જંગલો દટાયાં, અને કાળાંતરે એમનો કોલસો બન્યો, એવું એ કોલસાને જોઈને લાગે. પણ ઈશ્વરે તો જાણે કે એ કોલસો હજાર વર્ષોની પ્રક્રિયામાંથી પસાર થઈને આવ્યો હોય તેવો એક જ દિવસમાં બનાવ્યો ! એવું જ પેટ્રોલનું અને તમામ ચીજોનું.

બિશાપ અશરે અને બીજા કેટલાકે બાઈબલના કાળમાનની કેટલીક ગણતરીઓ આપી છે. અને એ ગણતરીઓ સાચી છે.

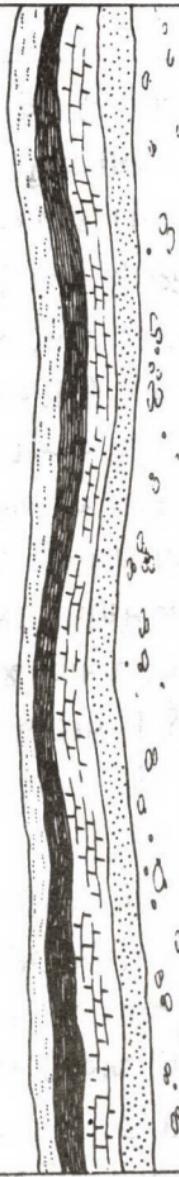
તેઓએ બાઈબલનાં મનુષ્યકુળોની બાઈબલમાં આપવામાં આવેલી ઉંમર અને તેમના પુત્રના જન્મ વખતે આપેલી ઉંમર કેટલી હતી (જેમ કે ઉત્પત્તિ પાંચમો અધ્યાય) એ બધું ગણીને કાળમાનની ગણતરી ગણી હતી. બિશાપ અશરની ગણતરી પ્રમાણે આદમની ઉત્પત્તિ ઈ.પૂર્વે ૪૦૦૪માં થઈ એટલે કે માણસજીત છેલ્લાં ૫૦૦૦ વર્ષથી પૃથ્વી પર છે. (પ્રલુબ ઈસુથી માંડીને આજ સુધીનાં ૨૦૦૦ વર્ષ અને પૂર્વનાં ૪૦૦૦ વર્ષ મળીને ૫૦૦૦ વર્ષ થાય.)

વળી બિશાપ અશરની ગણતરી પ્રમાણે હારાનમાં લાભાનને ત્યાં યાકોબનું લગ્ન થયું. તે ઈ. પૂર્વે ૧૭૫૦ની સાલ હતી. ત્યારથી યદ્દૂદીઓની વસ્તીની શરૂઆત થઈ ગણાય. યાકોબના બાર દીકરાઓ યદ્દૂદીઓના ગોત્રપતિઓ થયા ત્યારથી યદ્દૂદીઓની વસ્તીની શરૂઆત થઈ ગણાય. હિટલરે સાઠ લાખ યદ્દૂદીઓનો એકસામટો સંહાર કર્યો ત્યાર પહેલાં ઈ.સ. ૧૯૩૦માં દુનિયાભરના યદ્દૂદીઓની કુલ વસ્તી એક કરોડ અને સાઠ લાખની યદ્દૂદીઓની કુલ વસ્તી થઈ. એની ગણતરી કરીએ તો ઈ.પૂર્વે ૧૭૫૦થી (યાકોબના સમયથી) ઈ.સ. ૧૯૩૦ સુધીમાં યદ્દૂદી લોકોની વસ્તી ૨૪ વખત બેવડાતી ગઈ (૨૨૪). એમ ૨૪ વખત બેવડાતાં ઈ.સ. ૧૯૩૦માં એમની વસ્તી એક કરોડ સાઠ લાખ થઈ. એમની વસ્તી કેટલાં વર્ષે બેવડાઈ એનો દર કાઢવા માટે નીચે પ્રમાણે કંઈક દાખલો ગણવો પડે.

ઈ.પૂર્વે ૧૭૫૦થી (યાકોબના લગ્નનું વર્ષ) ઈ.સ. ૧૯૩૫ (હિટલરે યદ્દૂદીઓનો સંહાર કર્યો) ત્યાં સુધી ઉફ્ફ્પ વર્ષો થયાં. અને ૨૪ વર્ષે ભાગો તો ૧૫૪ જવાબ આવે. એટલે કે પ્રત્યેક ૧૫૪ વર્ષે યદ્દૂદીઓની વસ્તી બેવડાતી ગઈ. અને કુલ ૨૪ વખત બેવડાઈ.

પણી કચરો એકનો થઈને પવત બન્યું

sea level

LAYERS OF SEDIMENTS WITH FOSSILS LAID DOWN BY THE FLOOD.

EARTH MOVEMENTS FAULTING AND FOLDING THE SEDIMENTS
UPLIFTING MOUNTAIN RANGES AND LOWERING
OCEAN BASINS

અને પૃથ્વી ઉપર યદ્ધૂદીઓની વસતી આજે બરાબર એટલી જ છે, એટલે કે એક કરોડ સાઠ લાખની છે. હિટલરે ૫૦ લાખ યદ્ધૂદીઓનો સંહાર કર્યો એ પછી આજ સુધી ૫૦ લાખ વધ્યા.

આપણે યદ્ધૂદીઓની વસ્તીની એ ગણતરી કરી તે પ્રમાણે જ આખી દુનિયાની આજની કુલ વસ્તી ગણી જોઈએ. અને તેનો બેવડાવાનો આંક તથા ગતિ કેટલાં આવે તે ગણી કાઢીએ. આજે દુનિયાની કુલ વસ્તી ૪ અબજ ૨૦ કરોડ

(૪,૨૦,૦૦,૦૦,૦૦૦)ની છે. જળપ્રલય ઈ.પૂર્વ ૨૩૫૮માં થયો. ત્યારથી માંડીને આજ સુધી (જળપ્રલયથી પ્રભુ ઈસુ સુધીમાં ૨૩૫૮ વર્ષો, ઈ.સ. ૧૯૯૨નાં ૧૯૯૨ વર્ષ) ૪૩૫૦ વર્ષ થયાં.

જળપ્રલય પછી આઠ માણસો (એટલે કે ચાર જોડાં) બચ્ચાં હતાં. નૂહ અને તેની પત્ની, અને તેમના દીકરા શેમ, હામ, યાફેત અને તેમની પત્નીઓ, તેઓ દ્વારા જળપ્રલય પછીની આજ સુધીની વસ્તી થઈ. આમ સાઠ જણમાંથી આટલી બધી સંખ્યા થતાં વસ્તી લગભગ ૨૮ વાર બેવડાઈ. (કેલક્યુલેટર દ્વારા આ ગણતરીની મેં પાકી ચકાસણી અનેકવાર કરી છે. અને આ ગણતરી નિઃશક સત્ય ઠરી છે.) ઉપર જણાવેલા જળપ્રલયથી આજ સુધીમાં ૩૪૫૦ વર્ષને ૨૮ વર્ષ ભાગો તો ૧૫૦ આવે. એનો ઉપર પ્રમાણે જ અર્થ થયો કે ૧૫૦ વર્ષ માનવી-વસ્તી બેવડાતી ગઈ ! ત્યારે જ ૧૯૯૨માં દુનિયાની વસ્તી જ અબજ, ૨૮ કરોડ ઉપર છે. (ઈ.સ. ૧૭૫૦માં ફક્ત ૭૦ થી ૭૫ કરોડ હતી).

યદ્ધૂદીઓની ગણતરીમાં દર ૧૫૪ વર્ષ વસ્તી બેવડાયેલી આપણે જોઈ, જ્યારે આ પૃથ્વીની વસ્તીની ગણતરીમાં દર ૧૫૦ વર્ષ બેવડાતી જોઈ. એ તફાવત માત્ર આભાસ છે. સાચો નથી, કારણ, છેલ્લાં ૪૦ વર્ષથી પૃથ્વીની વસ્તીમાં અગાઉ કદ્દી ન થયો હોય તેવો ભયંકર ઝડપી વધારો થઈ રહ્યો છે. અને હાલમાં તો પૃથ્વીની વસ્તીમાં દરરોજનો બે લાખનો વધારો થઈ રહ્યો છે. એ બધાંને લઈને આ સાધારણ તફાવત દેખાય છે. બીજું કે યદ્ધૂદીઓની વસ્તીની ગણતરી તો આપણે ૧૯૭૦ સુધીની જ લીધી હતી, જ્યારે પૃથ્વીની વસ્તીની ગણતરી ૧૯૯૨ સુધીની લીધી છે.

બાઈબલમાં જણાવેલા માનવ ઈતિહાસ પ્રમાણે ગણતરી કરતાં આજની વસ્તીના આંકડા કેટલા બધા ચોક્કસ પુરવાર થાય છે !

અને બતાવે છે કે પૃથ્વી પર માણસની હ્યાતી આદમથી માંડીને આજ સુધી ૫૦૦૦ વર્ષ કરતાં વધુ ન હોઈ શકે. અથવા જળપ્રલયથી આજ સુધી આશરે ૪૫૦૦ (લગભગ ૪૩૫૦) વર્ષ થયાં છે.

પરંતુ વિજ્ઞાનીઓના ઉત્કાન્તિવાદ પ્રમાણે માણસ પૃથ્વી પર લાખો વર્ષથી હ્યાત છે એમ માની લઈએ, તો ત્યારથી માંડીને આજ સુધી માણસની વસ્તી હજારો વાર બેવડાઈ હોત. અને મનુષ્યની હાલની વસ્તી અબજો ગણ્યા અબજોની થઈ હોત. પણ આજની દુનિયાની વસ્તી ઉત્કાન્તિવાદી વિજ્ઞાનીઓની વાતને તોડી પાડે છે, અને બાઈબલના ઈતિહાસને સાચો ઠરાવે છે. અરે, ઉત્કાન્તિવાદીઓની માન્યતાની સહાનુભૂતિ દર્શાવવા પૂરતુંય આપણો માનવીની વસ્તીની હ્યાતી માત્ર ૫૦,૦૦૦ વર્ષથી જ છે એમ માની લઈએ, તો પણ તેટલાં વર્ષો પ્રમાણે આજ સુધીમાં માનવ વસ્તી ૨૮૪ બાર બેવડાઈ હોત, અને એટલી બધી વસ્તી પૃથ્વી પર હોત કે, અવકાશમાં માઈલો સુધી માણસોના એકબીજાની ઉપર ખડકલા ખડકાયેલા હોત ! આ પરથી સમજ શકાય છે કે માનવ-હ્યાતીનાં એટલાં બધાં, એટલે કે ૫૦,૦૦૦ વર્ષ, સંભવી શકે નહિ - અરે ૧૦,૦૦૦ પણ નહિ.

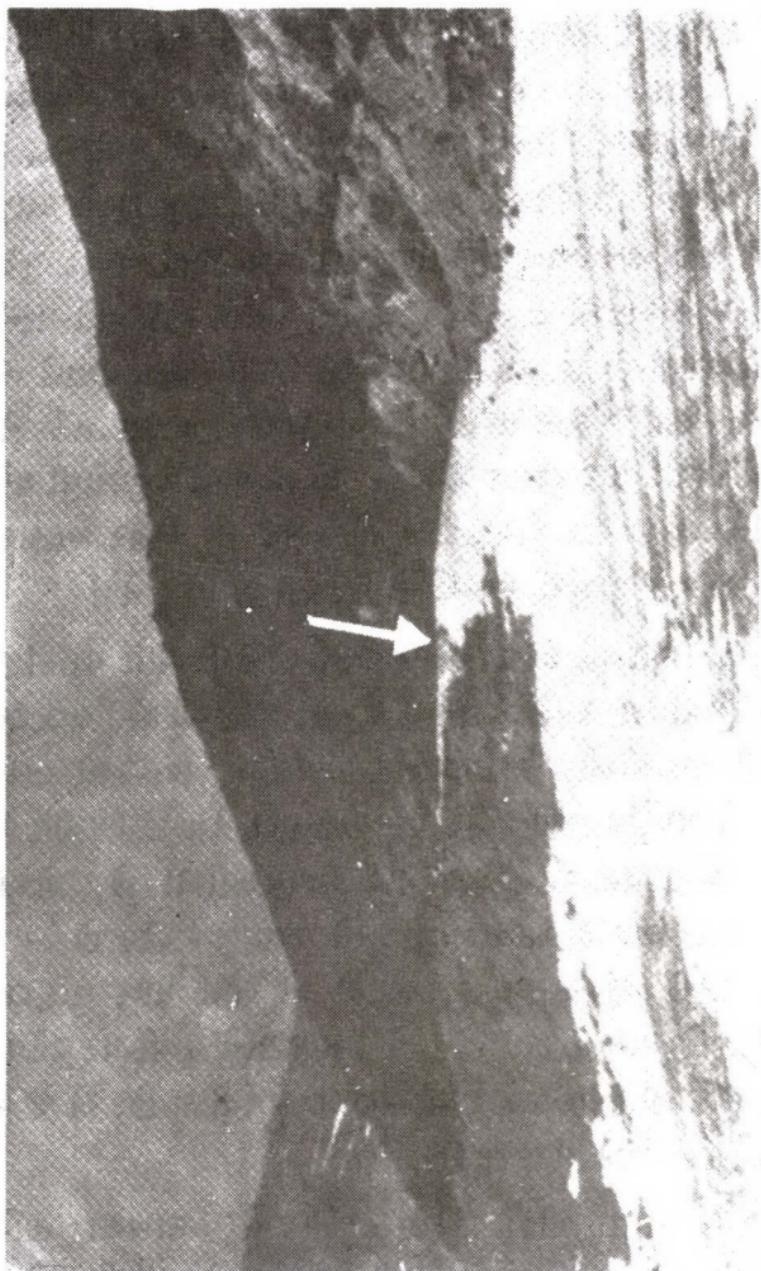
આંગળીના વેઢે ગણી શકાય એવા દુનિયાના મહાવિજ્ઞાનીઓમાં સર આઈઝેક ન્યૂટનનું નામ મોખરે આવે છે. એ મહાવિજ્ઞાનીએ બાઈબલની કાલમાનની ગણતરીઓ પોતાની આગવી રીતે ગણી કાઢી હતી, અને બિશાપ અશરની ગણતરીને અનુમોદન આપ્યું હતું, અને ખગોળશાસ્ત્રની ગણતરીઓ કોઈ રીતે એની વિરુદ્ધ નથી એમ પણ દર્શાવ્યું હતું. એ પછીની ત્રણ સહીઓની કોઈપણ શોધખોળ આ હકીકતમાં ફેરફાર કરી શકી નથી.

Discovery of a frozen mammoth

ਗੁਰੂ ਕੇ ਏਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਮਨਸਿਲ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਧਰਮਾਵਦੀਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਾਂ

R. NEWTON

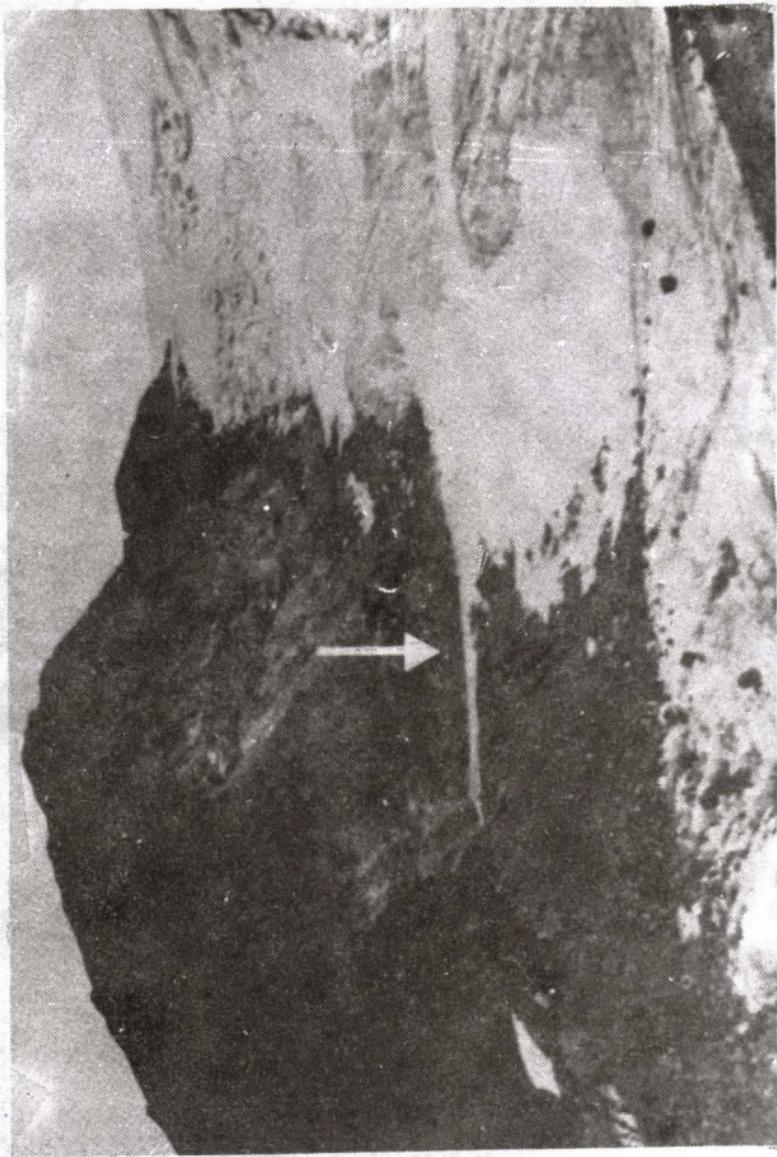
ખસતી માટી હિમશીલા અને વહાણ ઘરબાયેલું મનાય છે, તે
સ્થળનાં ચિત્રો

સમય-માપણીમાં જેણે સતત ૩૦ વર્ષ ગાંધ્યાં છે એવા મોટા અને આગળ પડતા વિજ્ઞાની ડૉ. હેનરી મોરીસ અંને ડૉ. ડેનિસ બી. ગ્રોવર D.Sc., Ph.D.; F.R.I.C., આર્થર સી. કસ્ટાન્સ, અને એવા બીજા કંઈક વિજ્ઞાનીઓનું ભારપૂર્વક કહેવું છે કે આપણી પૃથ્વી અને માનવજ્ઞત છ-સાત હજાર વર્ષ કરતાં વધારે પુરાણી નથી. અને આ તો ફક્ત એક કુદુરુંબની એટલે એક પતિ-પત્નીથી થયેલી વસ્તીની ગણતરી આપી ! પણ ઉત્કાન્તિવાદ પ્રમાણે બીજાં મનુષ્યો પણ ઉત્કાન્તિના કમમાં વાંદરામાંથી બન્યા હશે ન ? (ઉત્કાન્તિવાદની રજૂઆત પ્રમાણે). તો એ બધાં મનુષ્યોથી થયેલી વસ્તીને ૨૮૪ વાર બેવડાવીએ તો આજે તો અદ્ધર આકાશમાં ૩૦-૩૫ માઈલ સુધી માણસોના ખડકલા જ હોત ને !

અને આ તો ફક્ત માનવજ્ઞતની વૃદ્ધિની વાત થઈ ! પણ આજે પૃથ્વી પર ૩૫૦૦ જાતનાં સસ્તન પ્રાણીઓ છે. ૩૦,૦૦૦ જાતની માછલીઓ, ૮૫૦૦ જાતનાં પક્ષીઓ છે; અને ૮૫૦૦ પ્રકારનાં સર્પ, ગરોળી વગેરે પેટે ચાલનારાં તેમ જ (જમીન અને પાણી બંને પર રહેનાર-ફરનાર ઉભયચરીઓ છે. એમાંના કેટલાંકની વંશવૃદ્ધિ અતિ ઝડપી અને જથ્થાબંધ હોય છે, - જેમ કે ઘરમાખી, ભૂંડણ, વગેરે. જો એ એ બધાં માત્ર ૫૦,૦૦૦ વર્ષથી વૃદ્ધિ પામતાં જતાં હોત તો ! માણસોને પૃથ્વી પર રહેવાની જગ્યા જ ન હોત ! એટલે પૃથ્વી ૫૦૦૦ વર્ષથી જ છે, એ જ વાત વિજ્ઞાનની દ્રષ્ટિએ બરાબર છે.

વિજ્ઞાનના બીજા કેટલાક નિયમો, દાખલા તરીકે, થમોડાયનામિકના બંને નિયમો, એ બધા ૫૦૦૦ વર્ષની તરફેણમાં છે. આ બધું સિદ્ધ કરે છે કે પેલા પુસ્તકની રજૂઆત અસત્ય છે; અને પૃથ્વી ૫૦૦૦ વર્ષ કરતાં વધારે જૂની નથી.

બરફથી છવાયેલા વિસ્તારમાં વહાજ ધરબાયેલું છે, અમ માનવામાં આવે છે. ચિત્રમાં દર્શાવેલા તીર આગળ ૫૦ ટન જોટલું ઈમારતી લાકડું મે. નાવારાએ જોયું હતું. ચિત્રની પણાદભૂમિકામાં ખસતી હિમશીલા છે.

ઇન્ફારેડ (અધોરકતા કિરણો) ફોટોગ્રાફી - આરારાટ પર્વત પર ઉપો
માઈલની ઊંચાઈએથી લેવાયેલું ચિત્ર. ચિત્રમાં વર્તુળ દર્શાવવામાં
આવ્યું છે ત્યાં વહાણ ધરબાયેલું છે. ઘાટા કાળા ભાગમાં ખસતી
હિમશીલા આવેલી છે.

ભારતની જળપ્રલયની

વાત પ્રલયતારિષી નોકા

શ્રી રઘુનાથ ખ્રિલાલકુ

પ્રલયતારિષી નોકાની કથા શ્રીમદ્ભાગવતના અશ્વમ સ્ંધના રઘુમા અધ્યાયમાં અને મત્સ્યાદિ અન્ય પુરાણોમાં એક જ રીતે વર્ણવેલી છે.

દશાવતારમાં ભગવાનનો પહેલો અવતાર મત્સ્યાવતાર છે. એ અવતારનું રહસ્ય વેદોના ઉદ્ધાર અને પ્રલયમાંથી ઋષિઓ, માનવો અને ધાર્યનાં બીજોનું રક્ષણ કરવાનું વર્ણિત કરવામાં સમાયેલું છે. શ્રીમદ્ભાગવતના કથાનક પ્રમાણે બ્રહ્માને ગાઢ નિત્રા આવી ગઈ. દેત્યોનો રાજી હ્યાચ્રીવ એમની પાસેથી વેદોનું હરણ કરી ગયો. એને પાછા લાવવા અને અલ્ય સમયમાં આવી રહેલા પ્રલયમાંથી ઋષિમુનિઓ સહિત રાજી સત્યવ્રતની રક્ષા કરવા ભગવાને મત્સ્યાવતાર ધારણ કર્યો હતો.

એ રાજી મહાકલ્યમાં સૂર્યના પુત્ર શ્રાદ્ધદેવના નામથી પણ પ્રાય્યાત છે અને વર્તમાન યુગનો મનુ છે. પ્રલયના આગમન સમયે એ દ્રવિડ દેશનો રાજી હતો અને કૃતમાલા નદીને કિનારે તપ કરતો હતો. એક દિવસ એ કૃતમાલા નદીમાં પાણીથી તર્પણ કરતો હતો ત્યારે એની અંજલિમાં એક માછલી આવી ગઈ. રાજી આ માછલીને પોતાના કમંડળમાં નાખી આશ્રમમાં લઈ આવ્યો. પ્રભાતમાં જોયું તો માછલી મહામત્સ્ય બની ગઈ હતી. રાજી એને સાગરના જળમાં પદરાવી આવ્યો, ત્યારે આ મહામત્સ્યે મનુષ્ય જેવી વાણીમાં રાજીને કહ્યું, આ સ્થાન મારે માટે નિર્ભય નથી. માટે મારી રક્ષાનો યોગ્ય પ્રબંધ કર.

રાજી મત્સ્યની મનુષ્ય જેવી વાણી સાંભળી આશ્ર્ય પામ્યો અને પ્રાર્થના કરવા લાગ્યો. આપ કોઈ સામાન્ય જલચર નથી પણ કોઈ અવિનાશી દેવ છો. હું તો શ્રીહરિનો ભક્ત છું. કદાચ આ સ્વરૂપે આપ મને દર્શન આપવા આવ્યા હશો. કૃપા કરી આપનું સત્ય સ્વરૂપ સમજાવો.

રાજાનાં દીન વચન સાંભળી મહામત્સ્યે કહ્યું : “બ્રહ્મા નિદ્રાધીન છે. અસુરો વેદો હરી ગયા છે ને આજથી સાતમે દિવસે ભુલોક -ભુવલોક વગેરે લોકો પ્રલયના ઉમટેલા સાગરમાં દૂઢી જશે. એ વખતે મારી પ્રેરેલી એક મહાનૌકા આવશે. એ વખતે તું સપ્તરિઓ, માનવો, ધાન્યનાં બીજો, પશુઓ અને પક્ષીઓ સાથે એ નૌકામાં બેસી જજે. વાસુકિ નાગનું નેતરું બનાવજે. એ નૌકાને હું પ્રલયના ધોર સાગરમાંથી સુરક્ષિત સ્થળે લઈ જઈશ અને બ્રહ્માની રાત્રિ પૂરી થતાં સુધી પ્રલયના પૂરથી તમારી રક્ષા કરીશ.’ મત્સ્યસ્વરૂપમાં રહેલા અવિનાશી અચ્યુતે એ પ્રમાણે રાજાને ચેતવણી આપી અને પોતે અંતર્ધાન થઈ ગયા.

૭ દિવસ પૂરા થયા બાદ રાજાના આશ્ર્ય વચ્ચે બારે મેઘો તૂટી પડ્યા. સમુદ્રનાં જળ ચોમેર પ્રંસરી ગયાં. રાજી ભગવાનની સુત્તિ કરવા લાગ્યો ત્યાં જ એણે સામેથી આવતી નૌકા જોઈ. મત્સ્યસ્વરૂપે ભગવાને આપેલી ચેતવણી પ્રમાણે રાજી, ઋષિઓ, માનવો, પશુપક્ષીઓ, ધાન્યનાં બીજો વગેરે સાથે એ નૌકામાં બેસી ગયો. મહામત્સ્યે પ્રકટ થઈ, પ્રલયસાગરમાં આ નૌકા ખેંચવા માંડી.

રાજી અને મત્સ્ય સાથે થયેલી રહસ્યમય અને ઐતિહાસિક વાતોનો ગ્રંથ એ મત્સ્યપુરાણ નામે પ્રસિદ્ધ છે. જુદાં જુદાં પુરાણોમાં આની આ વાત અનેકરૂપે કહેવાઈ છે છતાં બધાનો સાર એક જ છે.

કરી ગયો હશે.

બ્રહ્માની નિદ્રા, અસુરોનું વેદોને હરી જવું આ 'બધાં' રૂપકો
પણ એક જ વાતનું સૂચન કરે છે કે પ્રલય આવવાનો હોય, ત્યારે
આસુરી વૃત્તિઓનું ગ્રાબલ્ય જોવામાં આવે છે. શાન લુપ્ત થાય છે.
સૃષ્ટિના ઉત્પન્નકર્તા સુખુપ્ત દશામાં હોય છે. માત્ર અનંત કોટિ
યુગનું ધારણ કરનારા અનંત ચૈતન્યસ્વરૂપ પરમાત્મા જ જાગ્રત
હોય છે.

આ કથાનું વિશેષ મહત્વ એ છે કે બધી પ્રજાઓએ, બધા
ધર્મગ્રંથોએ એનો એક જ સ્વરૂપમાં સ્વીકાર કર્યો છે.

રાજી સત્યવ્રત પણ પ્રભુનો પરમભક્ત હતો અને બાઈબલનો
નોંધ કે ઈસ્લામનો નૂહ પણ પ્રભુભક્ત હતો. આવા એક પુષ્યશાળી
માધ્યમ દ્વારા પ્રભુ નવનિર્માણ કરે છે એ વાત પણ આ કથા કહી
જય છે. એનો સાર એટલો જ છે કે કાળ ક્યારે આવશે એ નિશ્ચિત
નથી માટે માનવે હમેશાં પ્રભુપરાયણ જીવન ગાળવું અને લેશમાત્ર
કુવિચાર કે પાપનો સ્પર્શ થવા દેવો નહિ.

(અંડાનંદ જાન્યુઆરી ૧૯૭૫માંથી સાલાર)

૧૭

નૂહના વહાણના સંશોધનનો તબક્કાવાર ઇતિહાસ

- ◆ ૧૮૫૩ : તુર્કસ્તાનની આર્મનિયન જાતિના મૂળ વતનીઓએ ત્રણ અંગ્રેજોને સૌ પ્રથમ નૂહનું વહાણ બતાવ્યું હતું.
- ◆ ૧૮૮૩ : કેટલાક સંશોધકો જ્યારે તુર્કસ્તાનના નકશા પરથી ત્યાં થયેલા એક પ્રચંડ ભૂકૃપની અસરોનો અભ્યાસ કરી રહ્યા હતા, ત્યારે તેમણે નૂહનું વહાણ શોધી કાઢ્યું હતું. તેનો હેવાલ દુનિયાના લગભગ બધા જ દેશોનાં સમાચારપત્રોમાં પ્રગટ કરવામાં આવ્યો હતો.
- ◆ ૧૮૮૭ : જોન જોસેફ નામના મલબારના પ્રિન્સ નૂરીએ ત્રીજે પ્રયત્ને નૂહના વહાણનું માળખું શોધી કાઢ્યું હતું. ત્યારબાદ કેટલાંક વર્ષો પછી શિકાગો શહેરમાં એક વિશ્વધર્મ પરિષદ મળી હતી. તે વખતે ભરાયેલા પ્રદર્શનમાં જોન જોસેફ વહાણ શોધી કાઢવાનો દાવો જાહેર કર્યો હતો. પરંતુ લેખિત દસ્તાવેજોના અભાવે તેમ જ તે અંગે ફંડફાળો ઉધરાવવામાં ટેકો ન મળવાથી તેમના સંશોધનને અવિકૃત ગણવામાં આવ્યું નહોતું.
- ◆ ૧૮૯૨- ૧૯૦૪ : જ્યોર્જ નામના એક આર્મનિયન સૈનિકે બીજા વિશ્વ યુદ્ધ દરમિયાન યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં નાસી છૂટ્યો હતો. તેણે પોતાની કિશોર વયમાં બે

વખત નૂહનું વહાણ જોયું હતું. તેની વાત ટેપરેકર્ડ થયેલી છે, જેનો ઈન્ટરવ્યૂ પણ લઈ શકાય છે.

- ◆ ૧૯૧૫- : બે રણિયન વિમાનીઓએ ઉંચે આકાશમાંથી ૧૯૧૬ નૂહનું વહાણ જોયાનો દાવો કર્યો છે એમ કહેવાય છે. તેની વાતને ચકાસી જોવા માટે રણિયાના આરે ૧૫૦ જેટલા વિમાની સૈનિકોને નૂહના વહાણના સ્થળ તરફ રવાના કર્યા હતા. પરંતુ સામ્યવાદીઓએ તેમની ઘરપકડ કરી ત્યારે તેમણે એ સંશોધકોના બધા જ દસ્તાવેજોનો નાશ કર્યો હતો. તેમ છતાં તેમાંના કેટલાક સંશોધકો કે જેઓ નાસી ધૂટ્યા હતા તેઓએ નૂહના વહાણની વાત જાહેર કરી.
- ◆ ૧૯૩૬ : ન્યુઝીલેન્ડના વતની હાર્ડવીક નાઈટ નામના પુરાતત્વ ખાતાના નિષ્ણાતને આરારાટ પર્વત પરના ઢોળાવ પરથી નૂહના વહાણના લાકડામાંથી ઘડેલો ભંગાર મળી આવ્યો હતો. મિ. નાઈટ હજુ જીવંત છે.
- ◆ ૧૯૧૭ : બગદાદના ત્રણ તુર્કી સૈનિકોએ પોતાની સેવાઓ પૂરી કરીને આરારાટ પર્વત પર ચઢવાનું શરૂ કર્યું. છેવટે તેઓએ વહાણ શોધી કાઢ્યું હતું.
- ◆ ૧૯૪૧- : બીજા વિશ્વયુદ્ધ દરમિયાન અમેરિકાના ૧૯૪૪ ટ્યુનિશિયા ખાતેના હવાઈ મથક પરથી તેમ જ એરિવાન ખાતેના સંશોધન મથક પરથી સો કરતાં વધુ વખત આરારાટ પર્વત પરથી ઉડ્ડયન

કર્યું હતું. તેમાંના ગ્રાણ સ્થળેથી (૧) એક અમેરિકન પાયલોટ (૨) એક રશિયન પાયલોટ અને ૩. બે અમેરિકન એરફોર્સ પાયલોટોએ નૂહના વહાણનો ફોટો લીધો હતો, ‘સ્થર સ્ટ્રીપ’ નામની ટ્યુનિશિયાની એક પુસ્તકની આવૃત્તિમાં તે ફોટો પ્રગટ પણ કરવામાં આવેલા.

- ◆ ૧૯૪૮ : રેસ્ટી નામના એક કુર્દિશ ખેડૂતે નૂહનું વહાણ શોધી કાઢ્યું હતું. એટલું જ નહિ, પણ ત્યાંના ગ્રામજનોના આગ્રહને વશ થઈને તેઓને તે બતાવ્યું હતું.
- ◆ ૧૯૭૨- ૩૫ : ફેરનાન્ડ નાવેશ નામના એક અતિ ધનવાન ફેન્ચ ઉઘોગપતિએ ૧૩૦૦૦ ફૂટની ઊંચાઈએથી હાથે ઘડેલા નૂહના વહાણનો લાકડાનો મોટો જથ્થો બરફમાંથી ખોદી કાઢ્યો હતો. તેમાંથી ૮ × ૮' × ૩' જેટલો ભાગ કાપીને ઉખાડી લીધો હતો. એ લાકડાનો ભાગ ઘણા જ જૂના સમયનો હોવાનું જણાયું છે. મિ. નાવેરા હજી હયાત છે.
- ◆ ૧૯૫૩ : જ્યોર્જ ગ્રીન નામના અમેરિકન ઓઇલ કંપનીના એક ઈજનેરે હેલીકોપ્ટરથી ઉડ્ડયન કરતાં વહાણનો ૧/૩ ભાગ ખુલ્ખો પડેલો શોધી કાઢ્યો હતો. તેમણે એ સ્થાનનો ફોટો ૮૦ ફૂટ દૂરથી જાપી લીધો હતો. અત્યારે પણ ૩૦ જેટલા માણસોને તે ફોટો લીધાની યાદ તાજી છે. પરંતુ તે ફોટો કોઈને જોવા મળ્યાં નથી કારણ કે ૧૯૫૨માં જ્યોર્જ ગ્રીનની હત્યા થઈ હતી.

તેમણે લીધેલા ફોટોઓના તેમ જ તેમના બધા
જ સરસામનનો નાશ સંદર્ભ નાશ કરવામાં
આવ્યો હતો.

- ◆ ૧૯૫૪- : સાનકાન્સિસ્કોના જોન લિવી અને લશ્કરના
૫૮ કર્નિલ સેહાએ એટાલેએ એજ પ્રદેશમાંથી
વહાણના પ્રદેશમાંથી વહાણના લાકડાનું
સંશોધન કાર્ય કર્યું હતું. બને વ્યક્તિઓ હાલ
જીવે છે.
- ◆ ૧૯૬૨ : વિલ્બર બિશપ અને લોરેન્સ હુવિટે ૧૭૦૦૦
કૂટની ઊંચાઈ પર આવેલા શિખર પરથી
વિમાનમાંથી એ જગાનો અભ્યાસ કર્યો હતો.
વળી ૧૪૦૦૦ કૂટની ઊંચાઈએથી વહાણના
માળખાનો નાશ એક ભાગ જોઈને આશ્ર્યચક્રિત
થઈ ગયા હતા. આ બને સંશોધકો હજી હચાત
છે.
- ◆ ૧૯૬૬ : મેલા ફેચ ઉદ્ઘોગપતિ ફન્નાંડ નાવેરા ફરીથી
આરારાટ પર્વત પર આવ્યા હતા. અને સર્ચ
સંસ્થાના સંશોધકોને પોતે અગાઉ સંશોધન
કરેલી જગા બતાવી હતી. તેઓને ફરીથી ત્યાંથી
નૂહના વહાણના લાકડાના અવશેષો મળી
આવ્યા હતા.
- ◆ ૧૯૭૦-૭૩ દરમિયાન નીચેનાં ત્રણ જૂથોએ વહાણના
સંશોધન કાર્ય અંગે મહત્વની કામગીરી બજાવી હતી.

૧. નેશનલ એસોસિએશન ફોર મિડિયા ઈવેન્જલિગ્ઝ
(NAME) નામની સંસ્થાએ નૂહના વહાણ સંશોધનકાર્યને

વેગ આખ્યો હતો. જોન વોરવિક મોન્ટગોમરીની રાહબરી ડેઢળ તેમની ટીમ સાથે નૂહના વહાણના સ્થળ પર રહીને એક ૧૫ m.m.ની મુવિ ફિલ્મ ઉતારી હતી.

2. હોલીવુડ સુડિયોના એક નિર્માતા અગાઉ જે જગાએ નાવેરાએ સંશોધન કાર્ય કર્યું હતું, તેની ફિલ્મ ઉતારી હતી. પરંતુ તુર્ક્સ્તાનની સરકારે તે પર ગ્રતિબંધ મૂક્યો હોવાથી એ ફિલ્મ પ્રસારિત થઈ શકી ન હતી.
3. અમેરિકામાંના ટ્યુનિશિયાના હોલીવુડ ગ્રાઉન્ડ મિશન ઓફ પેલેસ્ટાઇન નામની સંસ્થાની આગેવાની ટોમ કોસ્ટર નામના આગેવાને લીધી હતી. તેમની ટીમે આરારાટ પરનું અધૂરું સંશોધન કામ પૂરું કર્યું હતું. આ જૂથના પ્રચારકો એમ માને છે કે બાઈબલના છેલ્ખા બાકીના અધ્યાયો લખવા માટે ઈશ્વરે તેઓને નીભ્યા છે. તેથી તેઓ બાઈબલના જૂના સમયોનું અર્થઘટન કરવાની તેને અર્થપૂર્ણ બનાવવાની ફરજ બજાવી રહ્યા છે. આજે આ જૂથના સભ્યો દુનિયાના લોકોને આરારાટ પર્વત પરના સંશોધનના ફોટા બતાવી રહ્યા છે. જો કે આ ફોટાઓ વિષે હજુ પણ બે મત પ્રવર્તે છે.

(The Battle for Creation માંથી સંપાદિત)

શોધખોળની તવારીખો

- ◆ ૧૮૫૬ નાસ્તિક વૈજ્ઞાનિકો
- ◆ ૧૮૭૬ જેમ્સ બ્રાઈસ
- ◆ ૧૮૮૩ તુર્કીશ કમિશનરનો હેવાલ
- ◆ ૧૮૮૭ પ્રિન્સ નાઉરી
- ◆ ૧૯૦૫ એક વૃદ્ધ આર્મિનીઅન
- ◆ ૧૯૧૫ તુર્કીશ સૈનિકો
- ◆ ૧૯૧૫-૧૯૧૬ રશિયન - ઝાર
- ◆ ૧૯૩૨ કાર્બેથ વેલ્સ
- ◆ ૧૯૩૬ હાર્ડવીક નાઈટ
- ◆ WWI હવાઈ નિરીક્ષણ
- ◆ ૧૯૪૮ કુર્ડીશ ખેડૂત રેશીત
- ◆ ૧૯૫૩ ફન્નાંડ નાવારા
- ◆ ૧૯૬૮ ફન્નાંડ નાવારા

ઉપયોગી થાય તેવાં પુસ્તકો

1. The Holy Bible
2. The Flood - Alfred N. Rehwinkel
Concordia Publishing House,
Saint Louis, Missouri
3. The Flood Reconridered
Fredk A. Filly
Fickering & Inglis Ltd. London
4. Noah's Three Sons
Arthur C. Custance
Academic Books
5. Genesis - John Calvin
Geneva Series of Commentaries
6. Noahis Ark - Nathan M. Neyer
7. Genesis and Early Man
Arthusr C. Custance
Zondervan Publishing House
8. The Flood - Local or Globel ?
Arthur C. Custance
Zondervan Publishing House
9. Has anybody Really Seen Noah's Ark ?
Violet Cummings
Creation - Life Publishers
10. In Search of Noah's Ark
Dave Balsiger & Charleo E. Seller
Sun Classic Books
11. Adam When ? By Herold Camping
Family Stations Inc
Oakland Cal 94621

-
12. નૂહનું વાજા - રેવ. યાહોશુઆ પી. કિશ્ચયન
13. Dispensational Truth - Clarence Larkin
Rev. Clarence Larkin Est.
P.O. Box 334, Glenside
Pa. 19038 U.S.A.
14. બાઈબલનો માહિતીકોશ - રેવ. જ્યાનંદ આઈ. ચોહાન
ગુજરાત ટ્રેક્ટ એન્ડ પુક સોસાયરી,
અલિસાન્ડ્રિઝ, અમદાવાદ-૬
15. The Early Earth - John C. Whitecamp Jr.
Bakes Book House,
Grand rapids, Michigan
16. Genesis in space and time
Francis A. Schaeffer
Hoder And Stoughten
London, Sydney, Auckland, Toronto.

હૈયાશપથ

ઘેરાં વનવૃક્ષો રમ્ય અને રોમાંચ ભર્યા,
અને એકાંતિક એ આરામગાહ વળી ત્યાં.
રાહ જોતાં ક્યારનાં, રે મુજને આમંત્રી રહ્યાં !
ને પેલે પાર પિતા-ગોહે ગુલવા શી તનમના !

પણ લીધેલ હૈયાશપથ પાળવા રહ્યા મારે !
અને જોજનો પર જોજનો કાપવાં રહ્યાં મારે !
પ્રભુનાં ‘લેખનો’ કંઈ કેટલાંયે લખવાનાં છે પડ્યાં;
ગામેગામ, શાહેરે શાહેર પોંચતાય કરવા રહ્યાં !
નહિ તો જવાબ શો દઉં પ્રભુ-તખાસને ?

એટલે જ

મહાકાળની નીંદમાં પોઢતાં પહેલાં,
નાથ-ચીંદ્યા કામ પૂર્ણ કરવાં રહ્યાં !
માટે જ જોજનો પર જોજનો મારે કાપવાં રહ્યાં.

જોજનો પર જોજન કાપવાં રહ્યાં,
રે નાથ, તમારે સહારે ! - તમારે સહારે !

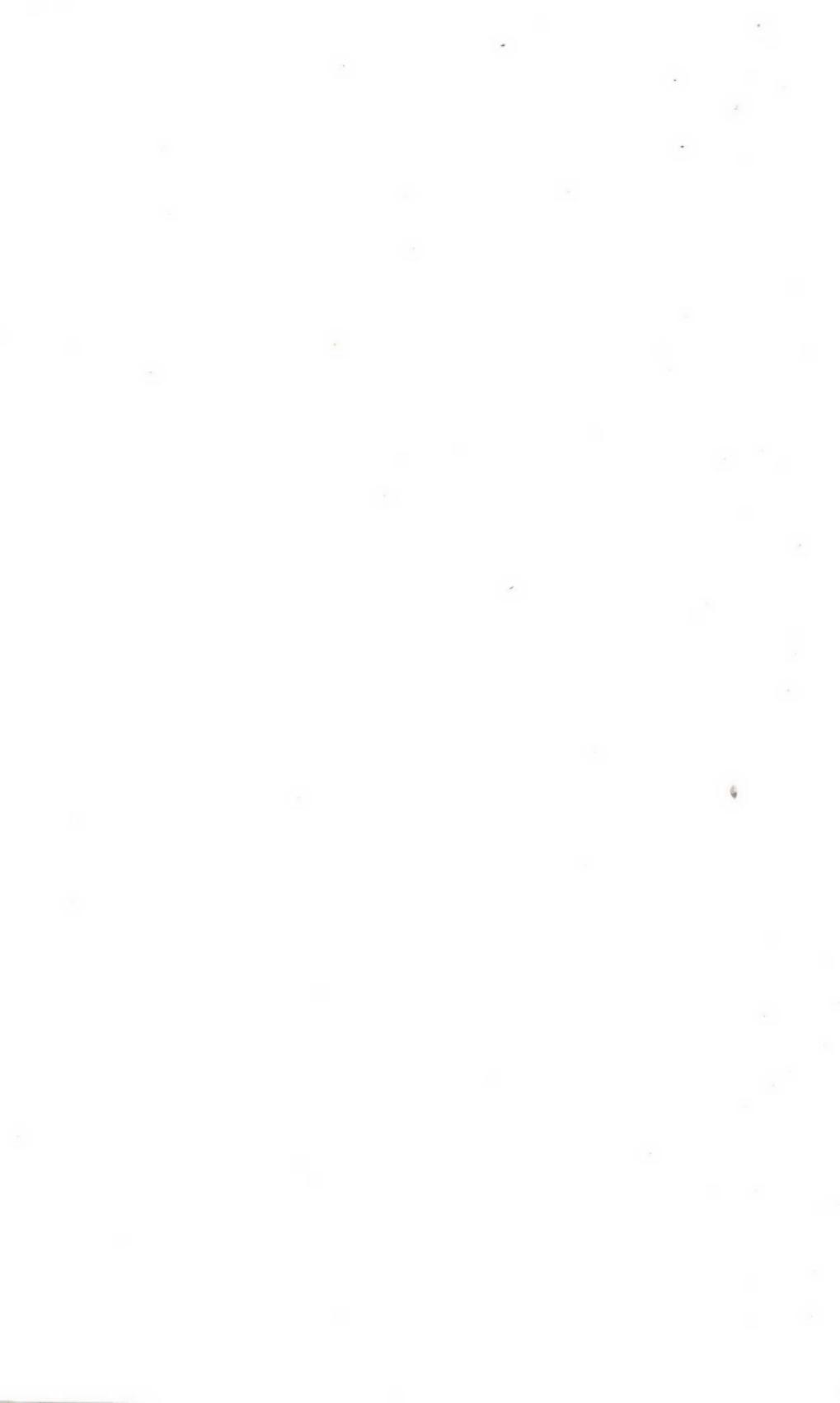
જ્યાનંદ આઈ. ચૌહાન

ઓગસ્ટ ૨૪, ૧૯૮૩

રેન્ડ. ડૉ. જ્યાનંદ આઈ. ચૌહાનનાં પુસ્તકો

- બોલતા આંકડા (અનુવાદ)
- શબ્દગુણનો શહીદ (અનુવાદ) ત્રણ આવૃત્તિ
- વધુસ્તંભની વાટે (પાંચ આવૃત્તિ) છઠી બ્રેઇલમાં
- ગુજરાતી બાઈબલનો ઈતિહાસ
- બાઈબલ કોણે લખ્યું? - રામા
- પ્રિસ્ટી શિષ્યપણું - કઠળ માર્ગ (અનુવાદ)
- ચોથા માર્ગીની કથા (અંગ્રેજને આધારે)
- અજ્ઞાયબ ભવિષ્યવચનો (મુક્તિ યોજનાનાં સાત પવ)
- ઈસુ જીવન દર્શન - સચિત્ર (બાળકો માટે)
- ખોવાયેલું હેઠું
- ગાંધીજીને ગમતાં ગીતો
- અનોખી ઈજરાયલ પ્રજા (પાંચ આવૃત્તિ)
- બાઈબલ અભ્યાસ (બાઈબલના મુંજુવતા પ્રશ્નોના જવાબ ભાગ ૧ થી ૧૧) પહેલા અને બીજાનું પુનર્મુદ્રણ
- માનવીના દુઃખમાં ઈશ્વર ભાગ લે ખરો? (ટ્રાક્ટ) બ્રેઇલમાં પણ છે.
- ધરશાલેમનું મંદિર બંધારો? કયારે? કયાં? કેમ? (બે આવૃત્તિ)
- દાનિયેલનું પુસ્તક અને પ્રભુનું પુનરાગમન (પુન:મુદ્રણ)
- પુનરુત્થાનો, ચાયકાળો અને પ્રભુનું પુનરાગમન
- રશિયા, ઈજરાયલ અને બાઈબલ (બીજી આવૃત્તિ)
- ચિત્રમય બાઈબલ અભ્યાસકમ (ચાર્ટ્સ)
- માર્ગદર્શિકા (ચિત્રમય બાઈબલ અભ્યાસકમ માટે)
- બાઈબલનો વિવેચનપૂર્ણ માહિતી કોશ ભાગ-૧ (પુન:મુદ્રણ)
- બાઈબલનો વિવેચનપૂર્ણ માહિતી કોશ ભાગ-૨
- આપણાં મધુરાં ગીતોના અધૂરા ઈતિહાસ (શ્રીમતી જયવંતીબહેનના સહયોગથી)
- અનેક માની આંસુભરી પ્રાર્થનાના પરિણામ (બીજી આવૃત્તિ) (શ્રીમતી જયવંતીબહેનના સહયોગથી)
- બાઈબલનો ગુજરાતી તરજૂમો અને ઈશ્વરે પોતે ઉત્થારેલાં નામ
- માણસના મૃત્યુ પછી તેના શરીર અને આત્માનું શું થાય છે?
- તમારા સંજોગોના સંચાલક
- ખાલી કબરનો ચુકાદો
- જોશ જોવાનું પાપ (બે આવૃત્તિ)
- બાઈબલનો શાબ્દકોશ
- પ્રભુ ઈસુ ભારત, કાશ્મીર, તિબેટમાં કદી આવ્યા જ નથી
- વિશ્વવ્યાપી જળપ્રલય
- ઈસુના પગલે પગલે
- ઉત્પત્તિ અને ઉત્કાંતિવાદ

8BGV2